

กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

อารียา อินทะปัญญา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2567

กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

อารียา อินทะปัญญา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2567

STRATEGIC ADMINISTRATION OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER KHON KAEN PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 5

AREEYA INTAPANYA

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
PROGRAM IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION
FACULTY OF EDUCATION
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
2024

หัวข้อวิทยานิพนธ์	:	กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5
ชื่อนักศึกษา	:	อารียา อินทะปัญญา
ชื่อปริญญา	:	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	:	การบริหารการศึกษา
ปีพุทธศักราช	:	2567
อาจารย์ที่ปรึกษา	:	ผศ.ดร.วิทูล ทาชา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ .....
(พระครูศรีวีรคุณสุนทร, ผศ.ดร.)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์:
ประธานกรรมการ .....
(ผศ.ดร.ไพศาล สุวรรณน้อย)

กรรมการ (อาจารย์ที่ปรึกษา) .....
(ผศ.ดร.วิทูล ทาชา)

กรรมการ .....
(พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ.ดร.)

กรรมการ .....
(พระครูธรรมาภิสมัย, ผศ.ดร.)

กรรมการ .....
(พระมหาศุภชัย สุภกิจโจ, ผศ.ดร.)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Thesis Topic	:	Strategic Administration of School Administrators under Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 5
Student's Name	:	Areeya Intapanya
Degree Sought	:	Master of Education
Program	:	Educational Administration
Anno Domini	:	2024
Advisor	:	Asst.Prof.Dr.Witoon Thacha

Accepted by the Faculty of Education, Mahamakut Buddhist University in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Master of Education (Educational Administration)

Dean of Faculty of Education .....
(Phrakhrusrivirakhunsunthorn, Asst.Prof.Dr.)

Thesis Committee:
Chairman .....
(Asst.Prof.Dr.Paisan Suwannoi)

Member (Advisor) .....
(Asst.Prof.Dr.Witoon Thacha)

Member .....
(Phrakhrusutheejariyawat, Asst.Prof.Dr.)

Member .....
(Phrakhrudhammabhisamai, Asst.Prof.Dr.)

Member .....
(Phramaha Suphachai Suphakicco, Asst.Prof.Dr)

Copyright of Mahamakut Buddhist University

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	:	**กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5**
ชื่อนักศึกษา	:	**อารียา อินทะปัญญา**
ชื่อปริญญา	:	**ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**
สาขาวิชา	:	**การบริหารการศึกษา**
ปีพุทธศักราช	:	**2567**
อาจารย์ที่ปรึกษา	:	**ผศ.ดร.วิทูล ทาชา**

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษากลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอน จำนวน 327 คน ได้รับแบบสอบถามกลับมาจำนวน 282 คน คิดเป็นร้อยละ 86.54 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า 1) กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.62) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทั้ง 4 องค์ประกอบ โดยเรียงระดับจากมากไปน้อยได้แก่ ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ($\overline{X}$ = 3.67) ด้านการกำหนดกลยุทธ์ ($\overline{X}$ = 3.65) ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ ($\overline{X}$ = 3.61) ด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์ ($\overline{X}$ = 3.55) และ 2) ผลการเปรียบเทียบกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่า เพศและระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน และครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : กลยุทธ์; กลยุทธ์การบริหาร; ผู้บริหารสถานศึกษา

ABSTRACT

Thesis Topic	:	**Strategic Administration of School Administrators under Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 5**
Student's Name	:	**Areeya Intapanya**
Degree Sought	:	**Master of Education**
Program	:	**Educational Administration**
Anno Domini	:	**2024**
Advisor	:	**Asst.Prof.Dr.Witoon Thacha**

The purposes of this research were as follows: 1) to study the strategic administration of school administrators under Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 5 and 2) to compare the strategic administration of school administrators under Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 5. The sample group consisted of 327 teachers. The questionnaire was used to collect data. However, 283 questionnaires were returned accounting for 86.54%. The statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, T-test, One-way analysis of variance

The research findings were as follows: 1) The overall of the strategic administration of school administrators under Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 5 was at a high level ($\overline{X}$ = 3.62). While considering each aspect, the result was as follows: aspect of environment *analysis* ($\overline{X}$ = 3.67), aspect of strategic formulation ($\overline{X}$ = 3.65), aspect of strategic control ($\overline{X}$ = 3.61) and aspect of evaluation and strategic implementation ($\overline{X}$ = 3.55) respectively; and 2) Comparing the strategic administration of school administrators under Khon Kaen Primary Educational Service Area 5 classified by sex, education, and experience found that the teachers' perception with different genders, levels of education had no difference in strategic administration and the teachers' perceptions with different experiences had the different perceptions on strategic administration of school administrators under Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 5 with statistically significant at the 0.05 level.

Keywords: Strategy; Strategic Administration; School Administrators

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ได้รับความกรุณาและเอาใจใส่เป็นอย่างดียิ่งจากผู้ที่เกี่ยวข้องหลายฝ่าย ผู้วิจัยได้รับความเมตตาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพศาล สุวรรณน้อย ประธานกรรมการสอบ ผศ.ดร. วิทูล ทาชา อาจารย์ที่ปรึกษา พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ.ดร. พระครูธรรมาภิสมัย, ผศ.ดร.,พระมหาศุภชัย สุภกิจโจ, ผศ.ดร. ผศ.ดร. เอกชาตรี สุขเสน และ ผศ.ดร.อัครเดช นีละโยธิน ที่เมตตาให้ คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ และแก้ไขสิ่งที่บกพร่อง อีกทั้งให้ความกระจ่างในด้านวิชาการเพื่อความ ถูกต้องสมบูรณ์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบคุณ อาจารย์ ดร.พัชนี กุลฑานันท์ คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ดร.พินิจ อุไรรักษ์ ข้าราชการบำนาญ อดีต ครูวิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนลำปลายมาศ สำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ ดร.ณัฐกุล ชอบใจ รองผู้อำนวยการโรงเรียนสองห้องพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบ คุณภาพและแก้ไขข้อบกพร่องของเครื่องมือวิจัย

ขอขอบคุณครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ขอนแก่น เขต 5 ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จด้วยดี

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตอีสานทุกท่านที่ได้ให้ความสะดวกด้วยดีเสมอมา ตลอดจนเพื่อนนักศึกษาระดับปริญญาโททุกท่านที่คอยเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา

ขอขอบพระคุณบิดา มารดา ที่ให้กำเนิด ที่ได้อบรมสั่งสอนตลอดจนเอื้อเฟื้อเกื้อหนุนในด้านต่าง ๆ จนสำเร็จการศึกษา และญาติมิตรทกุท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ที่คอย ห่วงใย ให้ การสนับสนุนและเป็นกำลังใจตั้งแต่เริ่มเรียนจนถึงสำเร็จการศึกษา

คุณงามความดี และประโยชน์อันเกิดจากวิทยานิพนธ์ เล่มนี้ ผู้วิจัยขอใช้เป็นเครื่องสักการะบูชาคุณพระรัตนตรัย พระคุณของมารดา บิดา ครูอาจารย์ที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ที่มีคุณค่ายิ่ง และขอแผ่คุณความดีนี้ให้แก่เพื่อนมนุษย์และสรรพสัตว์ทุกรูปทุกนาม พร้อมทั้งเจ้ากรรมนายเวรในทุกภพทุกชาติด้วยเทอญ

อารียา อินทะปัญญา

สารบัญ

		หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย		**ง**
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ		**จ**
กิตติกรรมประกาศ		**ฉ**
สารบัญ		**ช**
สารบัญตาราง		**ฌ**
สารบัญภาพ		**ฎ**
บทที่		
1	**บทนำ**	**1**
	1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	1.2 คำถามการวิจัย	3
	1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย	3
	1.4 สมมติฐานการวิจัย	3
	1.5 ขอบเขตของการวิจัย	3
	1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	4
	1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
2	**เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง**	**6**
	2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา	6
	2.2 แนวคิดเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	14
	2.3 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา	38
	2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	39
	2.5 กรอบแนวคิดการวิจัย	45
3	**วิธีดำเนินการวิจัย**	**47**
	3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	47
	3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	47
	3.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	48
	3.4 ตัวแปรที่ศึกษา	50
	3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล	50
	3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	51
4	**ผลการวิเคราะห์ข้อมูล**	**52**
	4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	52
	4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	53

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
	4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5	53
	4.4 ผลการเปรียบเทียบกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5	58
5	**สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ**	**65**
	5.1 สรุปผลการวิจัย	65
	5.2 อภิปรายผล	66
	5.3 ข้อเสนอแนะ	69
	บรรณานุกรม	**71**
	ภาคผนวก	**77**
	ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย	78
	ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย	80
	ภาคผนวก ค ผลการพิจารณาแบบประเมินค่า ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบสอบถามการวิจัย	84
	ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือวิจัย	94
	ภาคผนวก จ ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Try-out)	96
	ภาคผนวก ฉ หนังสือขออนุญาตลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย	98
	ภาคผนวก ช เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	100
	ภาคผนวก ซ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลผ่าน Google Form	105
	ภาคผนวก ฌ ผลการเก็บข้อมูลแบบสอบถามผ่าน Google Form	109
	ภาคผนวก ญ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากโปรแกรมสำเร็จรูป	113
	ประวัติผู้วิจัย	**128**

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	ตารางการสังเคราะห์เนื้อหาองค์ประกอบกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษา.....	24
2.2	ตารางแสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษา จากแนวคิดของนักการศึกษา.....	27
2.3	การสังเคราะห์นิยามเชิงปฏิบัติการและสาระการวัดองค์ประกอบเนื้อหา ของกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา.....	36
3.1	แสดงค่าความเชื่อมั่น (Reliability) รายด้านและโดยรวมของแบบสอบถาม.....	49
4.1	แสดงค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ของข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม (n = 283).....	53
4.2	ผลการวิเคราะห์ระดับกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยรวม.....	54
4.3	ผลการวิเคราะห์ระดับกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม....	54
4.4	ผลการวิเคราะห์ระดับกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการกำหนดกลยุทธ์.....	56
4.5	ผลการวิเคราะห์ระดับกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์.....	57
4.6	ผลการวิเคราะห์ระดับกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์....	58
4.7	ผลการเปรียบเทียบกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ตามความคิดเห็นของครูที่มีเพศต่างกัน.....	59
4.8	ผลการเปรียบเทียบกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ตามความคิดเห็นของครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน.....	60
4.9	แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) กลยุทธ์การบริหาร ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ตามความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน.....	60
4.10	แสดงค่าเปรียบเทียบกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ตามความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์การ ทำงานต่างกัน.....	60
4.11	ผลการเปรียบเทียบกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยรวม ตามความคิดเห็นของครูที่มี ประสบการณ์การทำงานต่างกัน เป็นรายคู่.....	62

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ **หน้า**

4.12 ผลการเปรียบเทียบกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ตามความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน เป็นรายคู่..... 63

4.13 ผลการเปรียบเทียบกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการกำหนดกลยุทธ์ ตามความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน เป็นรายคู่..... 63

4.14 ผลการเปรียบเทียบกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์ ตามความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน เป็นรายคู่..... 64

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
2.1	องค์ประกอบกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา.....	28
2.2	กรอบแนวคิดการวิจัย.....	46
5.1	สรุปองค์ประกอบกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5.....	68

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวดที่ 1 บททั่วไปความมุ่งหมาย และหลักการ ในหมวดที่ 6 การจัดการศึกษาเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่สำคัญในการกำหนดแนวทางและกรอบการจัดการศึกษาของระบบการศึกษาในประเทศไทย ซึ่งจะช่วยพัฒนาให้คนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม โดยมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ดังนั้น การศึกษาถือว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่สำคัญต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ และความหลากหลายในการเรียนรู้ได้กลายมาเป็นเครื่องมือสำคัญต่อการดำรงชีพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553) ซึ่งมนุษย์ในยุคปัจจุบันต้องมีการปรับตัวสำหรับการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา ทั้งนี้ เพื่อให้บริบทของการศึกษาเกิดความสอดคล้องกับสถานการณ์ในการดำรงชีพของมนุษย์ และปรับตามยุคสมัยได้อย่างเหมาะสม การศึกษาจึงได้มีการปรับรูปแบบการเรียนการสอน รวบถึงรูปแบบการบริหารจัดการ และการติดตามผลลัพธ์ ที่เปลี่ยนไปจากอดีต เช่น การสอนออนไลน์ การประยุกต์และพัฒนาสื่อการสอนให้ทันต่อยุคสมัย รวมทั้งกลยุทธ์ในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องมีการปรับเปลี่ยนอย่างเหมาะสม ซึ่งทุกหน่วยงานรวมทั้งบุคคลากรในโรงเรียนจึงจำเป็นต้องช่วยกันทำให้ระบบหรือกลไกด้านการศึกษามีความเข้มแข็ง และสามารถขับเคลื่อนการบริหารงานในทุกด้าน หรือทุกภาคส่วนของการดำเนินงานท่ามกลางสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงให้ผ่านพ้นไปได้ด้วยดี (พัชราภรณ์ ดวงชื่น, 2563)

บุคลากรด้านการศึกษาทุกคนควรมีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการวางแผนงาน เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของระบบการศึกษาปัจจุบัน รวมถึงผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และผู้สนับสนุนการศึกษา เป็นต้น ซึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่ให้บริการ หรือปฏิบัติงานเกี่ยวเนื่องกับการจัดกระบวนการเรียนการสอน การนิเทศ การบริหารการศึกษา และปฏิบัติงานอื่นในหน่วยงานการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) โดยต้องสามารถดำเนินการจัดการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในยุคปัจจุบัน โดยผู้บริหาร บุคลากรทางการศึกษา ครู นักเรียน รวมถึงผู้ปกครอง จำเป็นต้องเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือและปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง และเพื่อพัฒนาระบบการศึกษาไปสู่วิถีใหม่ภายใต้หลักมาตรฐานที่เปลี่ยนแปลงไปในยุคปัจจุบัน อาทิเช่น ปรับแนวคิด วิธีการเรียนรู้ วิธีการสื่อสาร วิธีปฏิบัติ โดยอาศัยเทคโนโลยีใหม่หรือนวัตกรรมใหม่ เข้ามามีบทบาทสำคัญมากยิ่งขึ้น ในการจัดการศึกษาเพื่อขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนในยุคศตวรรษที่ 21

ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการสถานศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนให้ปฏิบัติตามนโยบาย แผนงาน ผ่านการจัดโครงสร้าง และการประสานงานร่วมกันของบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยการใช้ความรู้ความสามารถ เพื่อดำเนินงานของสถานศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ภายใต้หลักนิติธรรม คุณธรรม และจริยธรรม (สำนัก

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553) ในการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องอาศัยกลไกหลักในการกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย พันธกิจ และเป้าประสงค์ ในการพัฒนาการจัดการสอนและการทำงานในส่วนต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้ดำเนินไปตามรูปแบบที่ได้กำหนดไว้ และเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน (ธงชัย สมบูรณ์, 2558)

กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญ เพื่อให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมในด้านต่าง ๆ รวมถึงการมีวิสัยทัศน์ในการนำองค์กรไปสู่เป้าหมาย ต้องมีกลยุทธ์ในการบริหารสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในสภาวะความผันผวน การเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วในสถานการณ์ที่ไม่สามารถคาดเดาได้ หรือสถานการณ์ที่คาดเดาได้ยาก ซึ่งผู้บริหารต้องสามารถหาข้อมูลที่ชัดเจนมายืนยันในแต่ละสถานการณ์ได้ รวมถึงความซับซ้อนและคลุมเครือของระบบและเทคโนโลยีที่มีมากขึ้นในปัจจุบัน ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินงานที่ชัดเจน ที่จะช่วยให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ โดยอาศัยการวิเคราะห์และประเมินสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ด้วยการประเมินสภาพแวดล้อมภายนอกและภายใน เพื่อให้ทราบจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของสถานศึกษา การกำหนดทิศทางการจัดการศึกษา คือ การกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย วัตถุประสงค์ กลยุทธ์ของสถานศึกษา โดยการกำหนดทิศทางของสถานศึกษา สามารถกระทำได้ในลักษณะของการกำนดภารกิจและการตั้งเป้าหมายของสถานศึกษา การกำหนดกลยุทธ์ของสถานศึกษา เป็นการกำหนดกลยุทธ์ระดับขั้นภายในสถานศึกษา เพื่อนำมาพัฒนาการดำเนินงานตามการกำหนดทิศทางของสถานศึกษา การนำแผลกลยุทธ์ไปปฏิบัติเป็นการนำกลยุทธ์ที่ถูกจัดทำขึ้นไปดำเนินการให้เป็นรูปธรรมผ่านการประสานงานของบุคลากร การจัดโครงสร้าง และการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ และการควบคุมและการประเมินกลยุทธ์ คือ การนำกลยุทธ์มาวิเคราะห์ ปรับปรุงและพัฒนาให้กลยุทธ์ดำเนินไปเป็นตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

จากรายงานแผนปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ 2565 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ประจำปีการศึกษา 2565 ซึ่งมีผลการดำเนินงานว่ามีสภาพปัญหาดังนี้ ระบบเทคโนโลยีการสื่อสารในบางพื้นที่ไม่มีประสิทธิภาพ และในบางพื้นที่ยังมีปัญหาสังคม เช่น ปัญหาครอบครัว การติดสารเสพติด มีค่านิยมที่ไม่พึง ประสงค์ ส่งผลต่อการออกกลางคัน และคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 เป็นบุคคลสำคัญในการกำหนดกลยุทธ์ต่าง ๆ เพื่อเป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน การกำกับดูแล ติดตามและนิเทศการบริหารจัดการ และการดำเนินงานของสถานศึกษา โดยการร่วมกันวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก โดยใช้เทคนิค SWOT Analysis ประกอบการดำเนินการจัดการสถานศึกษามาวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5, 2565)

จากเหตุผลที่ข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษากลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ที่มีเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การ

ทำงานนต่างกัน มีผลต่อกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาต่างกันหรือไม่ ซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการศึกษาครั้งนี้ไปใช้ประกอบการประยุกต์เพื่อกำหนดกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

1.2 คำถามการวิจัย

1.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 มีกลยุทธ์การบริหารในระดับใด

1.2.2 ครูผู้สอนที่มีเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 5 แตกต่างกันหรือไม่

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.3.1 เพื่อศึกษากลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

1.3.2 เพื่อเปรียบเทียบกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ตามความคิดเห็นของครูที่มีเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานต่างกัน

1.4 สมมติฐานการวิจัย

1.4.1 ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ที่มีเพศต่างกันจะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน

1.4.2 ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ที่มีระดับการศึกษาต่างกันจะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน

1.4.3 ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันจะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษากลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยมีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1.5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.5.1.1 ประชากร คือ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำนวน 2,329 คน (แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2566 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5)

1.5.1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ที่ให้ข้อมูลจำนวน 327 คน

1.5.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษากลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ซึ่งแบ่งได้ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) `การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม 2) การกำหนดกลยุทธ์ 3) การปฏิบัติตามกลยุทธ์ และ 4) การควบคุมและประเมินกลยุทธ์

1.5.3 ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วย

1.5.3.1 ตัวแปรต้น ประกอบด้วย เพศ ได้แก่ ชายและหญิง, ระดับการศึกษา ได้แก่ ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี และประสบการณ์การทำงาน ได้แก่ น้อยกว่า 5 ปี, 5-10 ปี, 11-15 ปี และมากกว่า 15 ปี

1.5.3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ซึ่งแบ่งได้ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) `การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม 2) การกำหนดกลยุทธ์ 3) การปฏิบัติตามกลยุทธ์ และ 4) การควบคุมและประเมินกลยุทธ์

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.6.1 กลยุทธ์การบริหาร หมายถึง การบริหารจัดการสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อกำหนดทิศทางการดำเนินงานของสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม 2) การกำหนดกลยุทธ์ 3) การปฏิบัติตามกลยุทธ์ และ 4) การควบคุมและการประเมินกลยุทธ์ ซึ่งมีความหมายดังนี้

1.6.2 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษา ในการวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก และการวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายใน

1.6.3 การกำหนดกลยุทธ์ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษา มีการกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) กำหนดพันธกิจ (Mission) การกำหนดเป้าประสงค์ (Goal) และการกำหนดวัตถุประสงค์ (Objectives)

1.6.4 การปฏิบัติตามกลยุทธ์ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษา มีการจัดโครงสร้างของบุคลากร การจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี การจัดทำโครงการหรือกิจกรรม การจัดสรรงบประมาณ การระดมความคิด และการสร้างแรงจูงใจในการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษา

1.6.5 การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาในการควบคุม ติดตาม ตรวจสอบ ของกลยุทธ์ที่นำไปปฏิบัติ โดยการกำหนดวิธีวัดและเครื่องมือในการติดตาม การจัดทำแผนปฏิทินการกำกับ การนิเทศ ติดตาม และรายงานผลการดำเนินงานให้ครู ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษา และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทราบ และการกำหนดแนวทางการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาแผนการดำเนินงาน

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1 ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ได้ทราบกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำผลการวิจัยไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับการทำงานและการดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษา

1.7.2 ผู้บริหารสถานศึกษา ได้แนวทางการพัฒนาตนเองโดยใช้กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาให้สูงขึ้น และสอดคล้องกับความต้องการของครูในสถานศึกษาต่อไป

1.7.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ได้วิธีการเตรียมความพร้อม และกำหนดเกณฑ์ในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีกลยุทธ์การบริหาร ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการบริหารและพัฒนาการศึกษาต่อไป

บทที่ 2
เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ผู้วิจัยได้ศึกษาหนังสือ เอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา
- 2.1.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา
- 2.1.2 ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา
- 2.1.3 ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา
- 2.1.4 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา
- 2.2.1 ความหมายของกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา
- 2.2.2 ความสำคัญของกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา
- 2.2.3 องค์ประกอบของกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

2.3 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5 กรอบแนวคิดการวิจัย

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

2.1.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

การบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารควรมีหลักการ กระบวนการ และแนวคิดการบริหาร ดังนั้นผู้วิจัยจะได้กล่าวถึงประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้

ขวัญพิชชา มีแก้ว (2562) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การทำงานของผู้บริหารสถานศึกษา ที่อาศัยกระบวนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ ภายใต้การดำเนินงาน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป

ยุทธนา วาโยหะ (2562) กล่าวว่า การบริหารการศึกษาเป็นกระบวนการดำเนินการต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา โดยผู้บริหารสต้องมีการวางแผน การจัดองค์กร การนำ และการควบคุม เพื่อให้งานตามขอบข่ายทั้ง 4 ด้านที่ประกอบด้วย การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ดำเนินไปให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา

ศรัญญา น้อยพิมาย (2562) กล่าวว่า สิ่งที่สำคัญที่สุดในการบริหารการศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลที่มีบทบาทและมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการสถานศึกษา ที่นำหลักการ และกระบวนการดำเนินงาน มาพัฒนาระบบให้เกิดคุณภาพภายใต้

การดำเนินงานทั้ง 4 ฝ่าย คือ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป เพื่อมุ่งพัฒนาให้การบริหารจัดการสถานศึกษาบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

รมณี เหลี่ยมแสงรมณี เหลี่ยมแสง และฉลอง ชาตรูประชีวิน (2561) ได้ให้ความหมายของการบริหารไว้ว่า คือ การดำเนินกิจกรรมตั้งแต่สองคนขึ้นไป โดยใช้กระบวนการ และทรัพยากรต่าง ๆ มาดำเนิน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

วิภาภรณ์ คำลือชัย (2561) ได้ให้ความหมายของการบริหารไว้ว่า คือ การดำเนินจัดการในรูปแบบกิจกรรมต่าง ๆ โดยใช้ศาสตร์และศิลป์ การใช้ทรัพยาต่าง ๆ เช่น คน เงิน วัสดุ ในการดำเนินกิจกรรม เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

สิรินญา ศิริประโคน (2561) กล่าวว่า การบริหารจำเป็นต้องอาศัยศาสตร์ต่าง ๆ ทั้งหลักการและทฤษฎีมาบริหารจัดการให้ครอบคลุมทั้งเรื่องของเป้าหมาย บุคลากร และทรัพยากรต่าง ๆ ให้เข้ากับสถานการณ์ที่เป็นจริง โดยอาศัยการประสานการร่วมมือกันเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงาน

สุจินตนา ตรงประสิทธิ์ (2560) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่บุคคลหลายฝ่าย ดำเนินกิจกรรมร่วมกัน โดยใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการบริหาร ซึ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามภารกิจ 4 ด้านของสถานศึกษา ได้แก่ ด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และการบริหารทั่วไป ภายใต้หลักการบริหารต่าง ๆ เช่น หลักการกระจายอำนาจ หลักการมีส่วนร่วม หลักการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน หลักการบริหารตนเอง หลักการตรวจสอบถ่วงดุล เพื่อมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณภาพ และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

อนุชิต สุขกสิ (2560) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา คือ การดำเนินการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้กระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบ เพื่อนำไปพัฒนาสถานศึกษา บุคลากร และผู้เรียน ให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์

พระครูสังฆรักษ์ไชยรัตน์ชยรตโน (2558) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา เป็นกระบวนการร่วมมือประสานงานการดำเนินงานร่วมกันของบุคคลภายในองค์กร โดยอาศัยเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม และการดำเนินการอย่างมีระบบ กฎเกณฑ์ เพื่อให้การบริหารบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

ยุกตนันท์ หวานฉ่ำ (2555) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา เป็นการดำเนินงานบริหารทั้ง 4 ด้านของผู้บริหารสถานศึกษา คือ ด้านวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป โดยใช้กระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบ

จากความหมายข้างต้น สรุปได้ว่า การบริหารการศึกษา เป็นกระบวนการดำเนินการกิจกรรมต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาของหลายฝ่าย โดยอาศัยกลไกต่าง ๆ ในการดำเนินงาน เช่น การร่วมมือทำงานของบุคลากร การวางแผน การจัดองค์กร การนำ และการควบคุม เพื่อให้งานตามขอบข่ายการบริหารสถานศึกษาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 คือ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาเพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

2.1.2 ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา

การบริหารและจัดการสถานศึกษามีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้ภารกิจต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาดำเนินไปอย่างมีระบบและมีระเบียบ การบริหารทรัพยากรที่มีอยู่จำนวนจำกัดให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด รวมถึงการบริหารการกระจายหน้าที่ของบุคลากรทุกฝ่าย ให้รับผิดชอบตามความสามารถของแต่ละบุคคลได้

ชนิดา ปากหวาน (2565) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องกำหนด แบบแผน วิธีการและขั้นตอนต่าง ๆ ของการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบในการบริหารจัดการศึกษา เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ต่าง ๆ ให้แก่นักเรียนและสมาชิกของสังคมให้เกิดประสิทธิภาพ และบรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษา

ยุทธนา วาโยหะ (2562) กล่าวว่า การบริหารจัดการสถานศึกษาที่มีระบบ ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีรูปแบบขั้นตอน โดยการทำงานร่วมกันของบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย จะทำให้สถานศึกษามีความเจริญต่อคุณภาพของผลิตทางการศึกษา มีกระบวนการประเมินผลการศึกษาที่เที่ยงตรงและเชื่อถือได้

ทิพวรรณ สำเภาแก้ว (2560) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญ ซึ่งเป็นกระบวนการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องร่วมกันวางแผนการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษาให้ดำเนินไปอย่างเป็นระบบตามมาตรฐานและคุณภาพให้แก่ผู้เรียน เพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

สุจินตนา ตรงประสิทธิ์ (2560) กล่าวว่า การบริหารเป็นกระบวนการที่สำคัญอย่างยิ่งในการช่วยให้การปฏิบัติงานภายในสถานศึกษาดำเนินการให้เกิดประสิทธิภาพและบังเกิดประสิทิผล โดยอาศัยการตัดสินใจในการปฏิบัติงานที่เป็นระบบระเบียบตามกฎเกณฑ์

พระครูสังฆรักษ์ไชยรัตน์ชยรตโน (2558) กล่าวว่า การบริหารจัดการสถานศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการศึกษา โดยบุคคลที่มีบทบาทสำคัญการดำเนินการบริหารจัดการศึกษา คือผู้บริหารสถานศึกษา ต้องเป็นบุคคลที่รับผิดชอบบริหารจัดการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษามีความสำคัญและจำเป็นอย่างมากในการจัดการศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีกระบวนการดำเนินงานที่เป็นระบบและมีระเบียบ วางแผนการดำเนินงานร่วมกันของบุคลากรทุกฝ่ายขององค์กร เพื่อที่จะนำการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

2.1.3 ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษา

กระบวนการจัดการศึกษาตามกฎกระทรวง ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 39 วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545) ด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงแบ่งภาระหน้าที่การบริหารภายในโรงเรียน 4 ด้าน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

1) ด้านการบริหารวิชาการ

การบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจที่สำคัญของการบริหารสถานศึกษา ถือเป็นงานที่มีเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ต้องมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดแนวทางปฏิบัติการประเมินผล และการปรับปรุงแก้ไข อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของ ผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ มีภาระหน้าที่ 17 อย่าง ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

1) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น

2) การวางแผนงานด้านวิชาการ

3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

4) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

6) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

8) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

9) การนิเทศการศึกษา

10) การแนะแนว

11) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานสถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

15) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา

16) การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

17) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2) ด้านการบริหารงานงบประมาณ

การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษามุ่งเน้นความเป็นอิสระ ในการบริหารจัดการมีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งจัดหารายได้จากบริการมาใช้บริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน ภาระหน้าที่ 22 อย่าง ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

1) การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วแต่กรณี

2) การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง

3) การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร

4) การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ

5) การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ

6) การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ

7) การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ

8) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

9) การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา

10) การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา

11) การวางแผนพัสดุ

12) การกำหนดรูปแบบรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณเพื่อเสนอต่อปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วแต่กรณี

13) การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ

14) การจัดหาพัสดุ

15) การควบคุมดูแลบำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ

16) การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน

17) การเบิกเงินจากคลัง

18) การรับเงินการเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน

19) การนำเงินส่งคลัง

20) การจัดทำบัญชีการเงิน

21) การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน

22) การจัดทำหรือจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน

3) ด้านการบริหารงานบุคคล

การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษา เป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัว อิสระภายใต้ กฎหมาย ระเบียบ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลข้าราชการครู และลูกจ้างได้รับการพัฒนา มีความรู้ ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ มีภาระหน้าที่ 20 อย่าง ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

1) การวางแผนอัตรากำลัง

2) การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

3) การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง

4) การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา

5) การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน

6) การลาทุกประเภท

7) การประเมินผลการปฏิบัติงาน

8) การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ

9) การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

10) การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ

11) การอุทธรณ์และการร้องทุกข์

12) การออกจากราชการ

13) การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ

14) การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องอิสริยาภรณ์

15) การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

16) การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ

17) การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ

18) การส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา

19) การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาต

20) การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การดำเนินการที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

4) การบริหารงานทั่วไป

การบริหารงานทั่วไป เป็นภารกิจหนึ่งของสถานศึกษาในการสนับสนุน ส่งเสริมการปฏิบัติงาน ของสถานศึกษาให้บรรลุตามนโยบาย และมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนดให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล มีภาระหน้าที่ 21 ด้าน ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

1) การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ

2) การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา

3) การวางแผนการบริหารงานการศึกษา

4) งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน

5) การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร

6) การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน

7) งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

8) การดำเนินงานธุรการ

9) การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม

10) การจัดทำสำมะโนผู้เรียน

11) การรับนักเรียน

12) การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกสถานศึกษา

13) การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย

14) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

15) การทัศนศึกษา

16) งานกิจการนักเรียน

17) การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา

18) การส่งเสริม สนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่น

19) งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น

20) การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน

21) แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน

สรุปได้ว่า ขอบข่ายงานบริการทั้ง 4 ด้านในสถานศึกษา เป็นงานที่สำคัญในสถานศึกษา ตามพระราชตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้ระบุไว้ในหมวดที่ 4 ว่าด้วยแนวการจัดการศึกษา มาตรา 395 ได้มีการกำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารงาน และการจัดการศึกษาไว้ว่า ให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ซึ่งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง โดยกระทรวงศึกษาธิการได้ออกเป็นกฎกระทรวงเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการในการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา

2.1.4 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุด และบรรลุตามวัตถุประสงค์ ภายใต้การเปลี่ยนแปลงและเจริญก้าวหน้าของสังคมในปัจจุบัน นักวิชาการได้ให้ความหมายของบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้

เบญจพร สุคนธร (2565) กล่าวว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่ผู้บริหารดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา โดยอาศัยหลักเกณฑ์ ทั้งศาสตร์และศิลป์มาดำเนินงานเพื่อให้ผู้ปฏิบัติทำงานได้บรรลุวัตถุประสงค์และสอดคล้องกับนโยบายของประเทศ โดยผู้บริหารมีบทบาทหลายอย่าง เช่น การวางแผนการจัดการศึกษา การควบคุมการดำเนินงาน การบริหารงาน การระดมทรัพยากรอย่างเป็นระบบ การส่งเสริมความสัมพันธ์กับบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับสถานศึกษา

ภคพร เลิกนอก และเอกราช โฆษิตพิมานเวช (2564) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทและหน้าที่สำคัญที่ต้องดำเนินงาน เพื่อพัฒนา วางแผน และการจัดการศึกษา ให้ครอบคลุมในหลาย ๆ ด้าน เพื่อให้สถานศึกษาเกิดประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

ปาณิสรา โชคคเณศร์ (2563) กล่าวว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ที่จะดำเนินให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีทักษะความสามารถในการบริหารจัดการองค์กร

บรรจง ลาวะลี (2560) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคใหม่ศตวรรษที่ 21 ต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และประสบการณ์ทำงานทางการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้ทันสมัยเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน

พงษ์อิศรา ประหยัดทรัพย์ (2557) กล่าวว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา มีหลายบทบาทที่จะต้องปฏิบัติ เป็นบทบาทตามหน้าที่กฎหมายกำหนด และบทบาทที่พึงประสงค์ ซึ่งผู้บริหารจะต้องร่วมมือกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ในการวางแผนนโยบายและยุทธศาสตร์ พร้อมทั้งส่งเสริมการทำงานของบุคลากร เช่น การทำงานด้านวิชาการ การจัดการสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน การสนับสนุนให้บุคลากรมีการเพิ่มพูนความรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงของโลก

กระทรวงศึกษาธิการ (2546) กล่าวถึง พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ 2546 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 มาตรา 39 ได้กำหนดให้ผู้อำนวยการสถานศึกษา เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1) บริหารกิจการของสถานศึกษาหรือส่วนราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบข้อบังคับของทาง ราชการและของสถานศึกษาหรือส่วนราชการ รวมทั้งนโยบายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาหรือ ส่วนราชการ

2) ประสานการระดับทรัพยากรเพื่อการศึกษา รวมทั้งควบคุมดูแลบุคลากร การเงิน พัสดุ สถานที่ และ ทรัพย์สินอื่นของสถานศึกษาหรือส่วนราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับของทาง ราชการ

3) เป็นผู้แทนของสถานศึกษาหรือส่วนราชการในกิจการทั่วไป รวมทั้งการจัดทำนิติกรรมสัญญาใน ราชการของสถานศึกษาหรือส่วนราชการตามวงเงินงบประมาณที่สถานศึกษา หรือส่วนราชการได้รับ ตามที่ได้รับมอบอำนาจ

4) จัดทำรายงานประจำปีที่เกี่ยวกับกิจการของสถานศึกษาหรือส่วนราชการเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ เขตพื้นที่การศึกษา

5) อำนาจหน้าที่ในการอนุมัติประกาศนียบัตรและวุฒิบัตรของสถานศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบที่ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

กระทรวงศึกษาธิการ (2544) ได้กำหนดบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ว่า เป็นผู้นำในการพัฒนา มีการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การสร้างความร่วมมือ และประสานกับบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษาเพื่อการวางแผนพัฒนาการจัดให้มี ข้อมูลสารสนเทศ สนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อม ตลอดจนวัสดุ อุปกรณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียน การสอนการนิเทศ ช่วยเหลือ โดยจัดให้มีระบบนิเทศภายใน ระบบประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ การกำกับติดตาม ประเมินผลและมีการนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา และการ สนับสนุนส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความเข้าใจความสามารถในการ พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนตลอดเวลา

กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาดังนี้

1) จัดรูปแบบการศึกษา

2) จัดกระบวนการศึกษา

3) บริหารจัดการศึกษา 4 ด้าน

4) เป็นคณะกรรมการสถานศึกษา

5) จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา

6) ปกครองดูแลบำรุงรักษาทรัพย์สินฯ

7) พัฒนาบุคลากร นักเรียนด้านเทคโนโลยี ฯ

จากความหมายข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ ต้องอาศัยกลไลการทำงานหลักของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีกระบวนการดำเนินงานต่าง ๆ ทั้งการประสานงานร่วมมือของบุคลากรในสถานศึกษาในวางแผนการทำงานให้เป็นระบบและระเบียบและการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีจำนวนจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและให้สถานศึกษาบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้ศึกษาได้ศึกษาหลักการและแนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญของกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาที่นักวิชาการ นักวิจัย ได้ให้ความสนใจมาก โดยได้เสนอแนวคิดไว้อย่างหลากหลาย เช่น

2.2.1 ความหมายของกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารทุกฝ่ายขององค์กรต้องมีกระบวนการกำหนดการปฏิบัติงานตามเป้าประสงค์หรือมีการบริหารเชิงกลยุทธ์ (Strategic Management) ซึ่งเป็นการกำหนด (Formulating) การปฏิบัติการ (Implementing) และการควบคุม (Controlling) ซึ่งเป็นแนวทางที่สำคัญในการนำองค์การไปสู่เป้าหมายที่กำหนด (ธาดา อักษรชื่น, 2557) ภายใต้การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งปัจจัยภายนอกและภายใน นอกจากนี้ผู้ศึกษาได้รวบรวมแนวคิดเกี่ยวกับความหมายของกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาจากนักวิชาการ เอกสาร และแหล่งข้อมูลวิชาการ ดังนี้

นันทิยา คงเมือง และตรัยภูมินทร์ ตรีตรีศวร (2565) ได้ให้ความหมายของกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ว่าเป็นกระบวนการปรับปรุงคุณภาพสถานศึกษาเป็นอย่างมาก ผู้บริหารในยุคปัจจุบันจึงต้องมีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ เพื่อนำไปใช้ในการบริหารสถานศึกษาให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง รวมถึงปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้ดีขึ้น

ยงยุทธ สงพะโยม (2565) กล่าวถึงความหมายของกลยุทธ์การบริหารไว้ว่า เป็นแผนการดำเนินงานอย่างมีระบบโดยผ่านการวิเคราะห์ปัจจัยทั้ง ภายในและภายนอกองค์กร รวมทั้งสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อม นำมาเป็นกรอบ การปฏิบัติงาน เป็นแผนที่ในการบริหารจัดการองค์กร โดยมุ่งตอบโจทย์นโยบายขององค์กรให้ผล ออกมาเป็นรูปธรรมชัดเจน และสามารถตรวจสอบได้

เจริญ ภูวิจิตร์ (2564) กล่าวกลยุทธ์ผู้บริหารสถานศึกษา (Principal Strategy) เป็นกระบวนการที่นำสถานศึกษา โดยเฉพาะในความเป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่จะช่วยให้สามารถส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงาน ของสถานศึกษาให้เป็นไปในทิศทางเป้าหมายที่สอดคล้องตามนโยบายการศึกษาและยุทธศาสตร์ชาติการบริหาร กลยุทธ์จึงต้องให้มีการเชื่อมโยงประสานสอดคล้องกับบริบทของสภาพแวดล้อมและบริบทของสถานศึกษา ที่เอื้อ ต่อการมีส่วนร่วมและสร้างการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้อย่างมีคุณภาพ กลยุทธ์ที่ดีของผู้บริหาร สถานศึกษา

มานะ ครุธาโรจน์ (2563) ได้กล่าวถึงความหมายของกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาไว้ คือ ทิศทางหรือแผนปฏิบัติงานเชิงรุกของสถานศึกษา เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่องค์กรต้องการซึ่งเป็นแนวทางการดำเนินงานหรือบริหารจัดการสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

ฤมล สอนดี, นภาภรณ์ ยอดสิน และพิชญาภา ยืนยาว (2561) ได้ให้ความหมายของกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษา ไว้ว่า เป็นกระบวนการดำเนินการของสถานศึกษาในการปรับปรุงรูปแบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อให้บรรลุตามนโยบายที่กำหนดขึ้นการบริหารเชิงกลยุทธ์เป็นกระบวนการตัดสินใจในการบริหารจัดการ เป็นการกำหนดการดำเนินการที่เป็นงานสำคัญที่ผู้บริหารระดับสูงใช้เป็นแนวทางให้การบริหารนั้นมีทิศทาง และเกิดประสิทธิภาพในการทำงานขององค์การ

ประครอง บุญครองและคณะ (2558) กล่าวถึงกลยุทธ์การพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหนึ่งในนวัตกรรมที่แสดงถึงเอกสิทธิ์และความแตกต่างระหว่างความเป็นผู้นำกับผู้ตามในเชิงกระบวนทัศน์ กลยุทธ์การโน้มน้าวผลักดันกลุ่มบุคคลหรือบุคคลยินยอมปฏิบัติตามในที่สุดด้วยกลวิธีการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมการสร้างสัมพันธภาพ การสร้างการมีส่วนร่วม การสั่งการและกลวิธี การสอนงานเพื่อแก้ปัญหา พัฒนา และป้องกันการรุกคืบสังคมโซเชียลเน็ตเวิร์ก

สรุปได้ว่า กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อกำหนดทิศทางการดำเนินงานของสถานศึกษา

2.2.2 ความสำคัญของกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

จิรารัตน์ กระจ่างดี (2562) กล่าวว่า การบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก เพื่อเป็นการกำหนดทิศทางขององค์กร โดยเกิดจากความร่วมมือของบุคลากรในการกำหนดกลยุทธ์ เช่น การวางแผนการปฏิบัติงาน ปฏิบัติกิจกรรม ออกแบบควบคุม กำกับ และติดตาม เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน

พรรณนภา อิงพงษ์พันธ์ (2554) กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารเชิงกลยุทธ์ว่า

1) ช่วยให้ผู้บริหารได้มีการตื่นตัวต่อการเปลี่ยนแปลง เห็นโอกาสใหม่ ๆ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้น ทำให้องค์การสามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมได้ดีกว่าคู่แข่งขัน สามารถใช้ประโยชน์จากโอกาสต่าง ๆ ที่เปิดให้และใช้จุดแข็งขององค์การ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทำให้องค์การสามารถอยู่รอดและเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงตลอดจนปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้

2) ช่วยให้องค์การมีทิศทางในการดำเนินงานที่ชัดเจน เห็นแนวทางที่องค์การจะต้องปฏิบัติ ทำให้องค์การแข็งแกร่ง ประสบความสำเร็จ โดยมุ่งไปสู่วัตถุประสงค์เดียวกันและเจริญเติบโตต่อไป

3) เปิดโอกาสให้ผู้บริหารในระดับต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการบริหาร ทำให้ได้พัฒนาความคิดและช่วยลดการต่อต้านการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นได้

4) ช่วยให้องค์การสามารถคาดการณ์ปัญหาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยผู้บริหารมีการทำงานในลักษณะ Proactive ทำให้องค์การสามารถปรับตัวได้ดีกว่าคู่แข่ง

5) ช่วยให้ผู้บริหารสามารถยกระดับผลการปฏิบัติงานขึ้นมาได้ ทำให้องค์การสามารถบรรลุทั้งประสิทธิภาพ (Efficiency) คือ การมีต้นทุนในการดำเนินงานที่ต่ำกว่า และมีประสิทธิผล (Effectiveness) คือ บริหารงานบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ถ้าได้มีการบริหารกลยุทธ์ที่ถูกต้องเหมาะสม ทั้งในช่วงของการกำหนดกลยุทธ์ การนำแผนไปปฏิบัติและควบคุมติดตามผล

พรพจน ศรีดัน (2551) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำคัญของการบริหารเชิงกลยุทธ์ ผู้บริหารควรมีทั้งศาสตร์และศิลป์ในการบริหารงาน เพื่อให้สมาชิกในองค์กรปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ รวมถึงการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับและสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้เป็นอย่างดี

วรางคณา ผลประเสริฐ (2551) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำคัญของการบริหารเชิงกลยุทธ์ เป็นแนวทางหนึ่งที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถกำหนดทิศทางขององค์กร การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายนอกและภายในองค์กร ที่องค์กรสามารถนำการวิเคราะห์ไปปรับใช้หรือปฏิบัติให้การดำเนินบริหารงานมีประสิทธิภาพ (Effectiveness) และประสิทธิผล (Efficiency) ให้สมบูรณ์ในทุกด้าน เช่น ด้านกลุ่มบุคคล และด้านองค์กร

เบ็ญจา ธนามุงศักดิ์บวร (2551) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำคัญของการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่ประสบความสำเร็จนั้นขึ้นอยู่กับความสามารของผู้บริหารในการโน้มน้าวให้ผู้อื่นมีความเต็มใจในการปฏิบัติงานนั้นตามที่ผู้นำต้องการ ซึ่งผู้บริหารต้องให้ความสำคัญในสองด้านคือ ด้านความสำเร็จของภาระงานที่มีอยู่และการสร้างสัมพันธภาพร่วมกันระหว่างสมาชิกในองค์กร

สาโรจน์ โอพิทักษ์ชีวิน (2550) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำคัญของการบริหารเชิงกลยุทธ์มีดังนี้ คือ ช่วยเพิ่มกำลังประสิทธิภาพของบริษัทในการป้องกันปัญหา เป็นแนวทางในการดำเนินการตัดสินใจที่ดีได้และกลุ่มสมาชิกสามารถคาดการณ์ล่วงหน้าในการทำงานได้ดี สมาชิกมีความเข้าใจในการทำงานทำให้รู้ถึงผลตอบแทนที่จะได้รับจึงเป็นอีกทางหนึ่งในการก่อให้เกิดแรงจูงใจ อีกทั้งการวางแผนกลยุทธ์จะช่วยให้เกิดช่องว่างที่เหลื่อมล้ำน้อยลงเนื่องจากการมีส่วนร่วมในการกำหนดกลยุทธ์ที่ทำให้ทุกคนเข้าใจบทบาทที่แตกต่างกันชัดเจนและพอใจในการตัดสินใจของตนเอง

จากแนวคิดข้างต้นสามารถสรุปความสำคัญของการกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาได้ว่า การบริหารจัดการสถานศึกษาต้องกำหนดทิศทางการดำเนินงานให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ มีการจัดสรรทรัพยากรที่เหมาสม รวมถึงการมุ่งพัฒนาศักยภาพและความสามารถของบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จที่กำหนด

2.2.3 องค์ประกอบของกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษา เพื่อเป็นการกำหนดทิศทางการจัดการศึกษา สร้างความสอดคล้องในการปฏิบัติ สร้างความพร้อมให้แก่สถานศึกษา และสร้างประสิทธิภาพในการแข่งขัน ผู้ศึกษาได้ศึกษาหลักการและแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาที่นักวิชาการ นักวิจัย ได้ให้ความสนใจมาก โดยได้เสนอแนวคิดไว้อย่างหลากหลาย เช่น

ยงยุทธ สงพะโยม (2565) กล่าวว่า กลยุทธ์การบริหารประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ดังนี้

1) กลยุทธ์ด้านการพัฒนาบุคลากร

2) กลยุทธ์ด้านการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

3) กลยุทธ์ด้านการจัดการ ICT 6

4) กลยุทธ์ด้านวิชาการ หลักสูตร การสอน และการเรียนรู้

5) กลยุทธ์ด้านการเงินและงบประมาณ

6) กลยุทธ์ด้านนโยบายยุคปกติ ใหม่

7) กลยุทธ์ด้านการบริหารทั่วไป

จรัญ คิดขยัน (2564) กล่าวว่า การพัฒนากลยุทธ์ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ

1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (Environment Analysis) เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ เป็นการวิเคราะห์ถึงรายได้ของประชาชน แนวโน้มการ

ใช้จ่ายของประชาชน ภาววะด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม วัฒนธรรม ประชากร และสิ่งแวดล้อม เป็นเรื่องการศึกษาความเชื่อค่านิยม วัฒนธรรม วิถีชีวิต รายได้เฉลี่ย คุณลักษณะประชากร ด้านการเมือง รัฐบาล และกฎหมาย เป็นการศึกษาการบริหารงานของรัฐบาล เสถียรภาพของรัฐบาล คุณภาพของพรรคการเมือง กฎหมายท้องถิ่น และกฎหมายสิ่งแวดล้อม ด้านคู่แข่ง เป็นการรวบรวมและประเมินคู่แข่ง ทั้งด้านจุดแข็ง จุดอ่อน อุปสรรค และกลยุทธ์ และสภาพแวดล้อมภายใน ได้แก่ ด้านสถานที่ ด้านวิธีปฏิบัติ ด้านบรรยากาศการทำงาน ด้านทรัพยากรการบริการ เพื่อให้ทราบถึงจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค โดยใช้การวิเคราะห์แบบสว็อท (SWOT)

2) การกำหนดกลยุทธ์ เป็นการพัฒนาแผนระยะยาวบนพื้นฐานของโอกาสและอุปสรรคที่ได้จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและ จุดแข็ง จุดอ่อน จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดยการกำหนด วิสัยทัศน์ (Vision) เป็นสิ่งที่องค์กรต้องกำหนดว่าอนาคตองค์กรต้องการจะเป็นอะไร โดยเป็นการกำหนดข้อความที่แสดงถึงทิศทางในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต พันธกิจ (Mission) เป็นกระบวนการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ เป้าประสงค์ (Goal) เป็นการบอกถึงสิ่งที่องค์กรปรารถนาที่อยากจะให้เกิดขึ้นในอนาคตและต้องมีการกำหนดให้ชัดเจน เพื่อให้องค์กรบรรลุตามเป้านั้น

3) การปฏิบัติตามกลยุทธ์ เป็นกระบวนการดำนเนิงานเพื่อให้องค์กรมุ่งสู่ความสำเร็จ โดยมีนโยบายที่ชัดเจน จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี การจัดทำโครงการ/กิจกรรม เพื่อเป็นกรอบทิศทางการดำเนินงานตามภารกิจ การพัฒนาบุคลากร การสร้างความเข้าใจและการยอมรับของผู้ผฏิบัติงาน

4) การประเมินผลกลยุทธ์ เป็นการควบคุม ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลกลยุทธ์ที่นำไปปฏิบัติ เพื่อให้แน่ใจว่ากลยุทธ์ดำเนินตรงตามแผนที่ตั้งไว้

ธมลวรรณ เจนธนสาร (2563) กล่าว่า กระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์ มี 5 องค์ประกอบดังนี้

1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (Environment Analysis) ผู้บริหารจะต้องศึกษาและวิเคราะห์ปัจจัยในด้านต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานขององค์กร ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็นสภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment) และสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร (External Environment) แล้วนำมาวิเคราะห์ร่วมกัน โดยส่วนใหญ่จะวิเคราะห์โดยใช้วิธี SWOT Analysis

2) การจัดวางทิศทางองค์กร (Establishing Organizational Direction) ผู้บริหารจะนำข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับจากการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค มาทำการประมวลผลเพื่อใช้กำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ขององค์กร โดยที่การกำหนดทิศทางขององค์กรสามารถกระทำได้ในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้ 1) วิสัยทัศน์ (Vision) เป็นการอธิบายถึงความต้องการขององค์กรในอนาคตที่มีลักษณะกว้างขวาง ซึ่งผ่านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กรแล้วเห็นว่าภายใต้สถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงและศักยภาพที่มี องค์กรควรมุ่งหน้าไปในทิศทางใดจึงจะอยู่รอดและเจริญเติบโตได้อย่างยั่งยืน 2) ภารกิจ (Mission) เป็นการระบุให้ชัดเจนถึงธุรกิจที่ทำอยู่ เพื่อนำไปกำหนดกิจกรรม ลักษณะงาน และขอบเขตการปฏิบัติงานขององค์กร เพื่อให้เป็นไปตามวิสัยทัศน์ (Vision) ที่กำหนดไว้ เนื่องจาก ภารกิจเป็นส่วนหนึ่งของวิสัยทัศน์ ดังนั้นการบรรลุภารกิจจึงเป็นการ

นำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ 3) วัตถุประสงค์ (Objectives) เป็นสิ่งที่องค์กรต้องการจะบรรลุทำนองเดียวกับวิสัยทัศน์ แต่จะมีความชัดเจนมากกว่าและมีกรอบระยะเวลาที่สั้นกว่า มีลักษณะเฉพาะเจาะจง นิยมกำหนดวัตถุประสงค์เป็นตัวเลขที่สามารถวัดได้ หรือที่เรียกว่า เชิงปริมาณ เพื่อให้การติดตามและประเมินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล 4) เป้าหมาย (Goals) เป็นการกำหนดสิ่งที่ต้องการในอนาคตซึ่งองค์กรจะต้องพยายามให้เกิดขึ้น เป็นการกำหนดภารกิจของธุรกิจในรูปของผลลัพธ์สำคัญที่ต้องการ เป็นสิ่งที่ช่วยให้ผู้บริหารคิดเกี่ยวกับสิ่งที่องค์กรต้องการบรรลุผล ในด้านต่าง ๆ คือ ความสามารถสร้างกำไร ผลผลิต นวัตกรรมและ ความรับผิดชอบต่อชุมชน เป็นต้น

3) การกำหนดกลยุทธ์ (Strategies Planning) เป็นการนำทิศทางขององค์กรที่กำหนดไว้มาพัฒนาเพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานในอนาคตขององค์กร โดยมักจะกำหนดกลยุทธ์ตามลำดับชั้นของกลยุทธ์ ตั้งแต่กลยุทธ์ระดับองค์กร กลยุทธ์ระดับกิจการ และกลยุทธ์ระดับหน้าที่ ซึ่งเป็นการพัฒนาแผนระยะยาวภายใต้โอกาสและอุปสรรค ที่ได้จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก จุดแข็งและจุดอ่อน ที่ได้จาการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดยจะมีการกำหนดและเลือกกลยุทธ์ที่ดีและมีความเหมาะสมที่สุดกับองค์กร ผู้บริหารต้องพยายามตอบคำถามว่า ทำอย่างไรองค์กรจึงจะไปถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ โดยใช้จุดแข็งและความได้เปรียบด้านต่าง ๆ ขององค์กรมากำหนดเป็นกลยุทธ์

4) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (Strategy Implementation) เป็นกระบวนการที่ผู้บริหารเปลี่ยนแปลงกลยุทธ์และนโยบายต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ ให้กลายเป็นกลยุทธ์ที่เป็นจริงและแผนการดำเนินงานที่ใช้ได้จริง ตลอดจนการปรับเปลี่ยนระเบียบวิธีการทำงานและการกำหนดรายละเอียดงานด้านต่าง ๆ เพื่อให้การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล นอกจากนี้ควรต้องพิจารณาการปรับโครงสร้างองค์กร จำนวนและคุณสมบัติของบุคลากร ตลอดจนวัฒนธรรมขององค์กรอีกด้วย

5) การประเมินผลและการควบคุม (Evaluation and Control) เป็นการติดตามและตรวจสอบกิจกรรมและผลการดำเนินงานว่ากลยุทธ์ที่กำหนดไว้ได้ถูกนำไปใช้ปฏิบัติอย่างได้ผลหรือไม่ มีความคืบหน้าอย่างไร วิเคราะห์ปัญหาที่เกิดความผิดพลาดนั้นเป็นเพราะสาเหตุใด ตลอดจนทำการประเมินผลจากการดำเนินงานตามกลยุทธ์ว่าประสบผลสำเร็จตามที่องค์กรได้ตั้งเป้าหมายไว้หรือไม่มากน้อยเพียงใด และนำผลที่ได้ไปพิจารณาในการพัฒนากลยุทธ์ กำหนดแนวทางการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาแผนการดำเนินงาน เพื่อให้กลยุทธ์ขององค์กรที่กำลังดำเนินการอยู่เกิดความสอดคล้องกับสถานการณ์จริงและข้อจำกัดของเหตุการณ์ในสภาพแวดล้อมจริง ซึ่งในแต่ละองค์การจะมีมาตรฐานและเกณฑ์การดำเนินงานของตนเอง ทั้งนี้การกำหนดมาตรฐานควรมีความระมัดระวังเพื่อให้สามารถสะท้อนผลการทำงาน ได้อย่างเป็นรูปธรรม

จิรารัตน์ กระจ่างดี (2562) กล่าวถึง กลยุทธ์การบริหาร เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและ ภายนอกการกำหนดทิศทางขององค์กร กำหนดเป้าหมายวิเคราะห์ทางเลือกเชิงกลยุทธ์ความคิด หลักขององค์กรพื้นฐานองค์กรกำหนดกลยุทธ์ทำกลยุทธ์ดำเนินงานตามกลยุทธ์จัดโครงสร้างกำหนดหน้าที่ขององค์กร จัดบุคลากรการวางแผนการปฏิบัติตามแผน ปฏิบัติกิจกรรม ออกแบบควบคุม การกำกับ ติดตาม ซึ่งเป็นการกำหนดแนวทางหรือวิถีทางในการดำเนินงานขององค์การที่สอดคล้องกับโอกาสและสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงให้สามารถแข่งขันได้อย่างเหมาะสม

สุกรี แวมูซอ (2562) กล่าวถึง องค์ประกอบของกลยุทธ์การบริหาร 5 ด้าน ดังนี้

1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม โดยพิจารณาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และ อุปสรรค ทั้งภายในและภายนอกองค์กร

2) การจัดวางทิศทางขององค์กร โดยกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ ขององค์กรอย่างชัดเจน

3) การกำหนดกลยุทธ์ โดยพิจารณาจากความเหมาะสม และสามารถนำไป ปฏิบัติได้จริง จากการวิเคราะห์ทางเลือกด้วยเทคนิคต่าง

4) การปฏิบัติงานตามกลยุทธ์ โดยดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้ คำนึงถึง โครงสร้างขององค์กรและวัฒนธรรมขององค์กร เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จและเกิดความเชื่อมโยงอย่าง เป็นระบบ

5) การประเมินผลเชิงกลยุทธ์ โดยติดตามผลการปฏิบัติงาน ประเมินผลกระบวนการ และประเมินผลสำเร็จขององค์กร

จันทิมา บุญอนันต์วงศ์ (2561) กล่าวว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ มี 4 ขั้นตอน ดังนี้

1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ประกอบด้วย การวิเคราะห์ปัจจัยภายในเพื่อกำหนดจุดแข็ง จุดอ่อน การวิเคราห์ปัจจัยภายนอก เพื่อกำหนดโอกาส และอุปสรรค การวิเคราะห์ภารกิจของสถานศึกษา และการประเมินสถานภาพสถานศึกษา

2) การกำหนดกลยุทธ์ ประกอบด้วย นำข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมมากำหนดกลยุทธ์ กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ การกำหนดวัตถุประสงค์ การกำหนดดัชนีตัวบ่งชี้ความสำเร็จ วิเคราะห์ความเป็นไปได้ของทางเลือก ปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับนโยบายเน้นการมีส่วนร่วมในการกำหนดกลยุทธ์ และ หนดกลยุทธ์ให้ครอบคลุมทุกระดับตามแผนงาน

3) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ประกอบด้วย การจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานแจ้งให้บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องทุกคนทราบ การปฏิบัติงานตามแผน กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบโดยแต่งตั้งคณะกรรมการอย่างชัดเจนจัดเตรียมข้อมูลที่เป็นปัจจุบันถูกต้อง ชัดเจน และครอบคลุมภารกิจของสถานศึกษา ระดมความคิดของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้ได้เข้ามามี ส่วนร่วมในโครงการดำเนินตามกลยุทธ์ของสถานศึกษา จัดประชุมปรึกษาเมื่อเกิดปัญหาและหาแนวทางแก้ปัญหาร่วมกัน สร้างแรงจูงใจในการทำงาน ส่งเสริมฝึกอบรม จัดทำแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ และสนับสนุนอุปกรณ์การเรียนใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าเกิดประโยชน์สูงสุด

4) การติดตามควบคุมและประเมินผล ประกอบด้วย กำหนดกรอบและแนวทางในการติดตามและประเมินผล กำหนดวิธีวัดและเครื่องมือในการ ติดตามประเมินผลการดำเนินงานครอบคลุมทุกตัวชี้วัด จัดทำแผนปฏิทินกำกับติดตามประเมินผลกลยุทธ์ ทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักเกณฑ์การติดตามและประเมิน กำหนดผู้รับผิดชอบ ผู้ปฏิบัติมีความรู้ ความเข้าใจ และวิธีการประเมินกลยุทธ์ รายงานผลให้ครู ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษา และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทราบ และปรับปรุงแก้ไข และพัฒนา

ปรีชา ดาวเรือง และคณะ (2561) กล่าวว่า กลยุทธ์กลยุทธ์การจัดการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์หลัก ได้แก่

1) กลยุทธ์การวางแผน

2) กลยุทธ์การจัดการองค์การ

3) กลยุทธ์การนำ

4) กลยุทธ์การกำกับ ติดตาม

มัสนะห์ สารี (2561) กล่าวว่า องค์ประกอบที่สำคัญในการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ

1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม โดยใช้หลักการ SWOT เพื่อให้ทราบจุดแข็ง จุดอ่อน เช่น การจัดการศึกษา การเงิน การบัญชี การวิจัย การพัฒนาระบบสารสนเทศ ภายในองค์กร และทราบโอกาสและอุปสรรค เช่น ด้านเศรษฐกิจ สังคม ประเพณี วัฒนธรรม ประชากรศาสตร์ สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ด้านการเมืองและรัฐบาลของสภาพแวดล้อมภายนอก

2) การกำหนดทิศทางขององค์กร โดยนำผลการวิเคราะห์ SWOT และข้อจำกัดขององค์กรมาประมวลผลเพื่อใช้กำหนดภารกิจและเป้าหมายขององค์กร

3) การกำหนดกลยุทธ์ เป็นการนำทิศทางที่กำหนดไว้มาพัฒนา เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานในอนาคตขององค์กร เป็นการกำหนดกลยุทธ์ทั้ง 3 ระดับ คือ 1) กลยุทธ์ระดับองค์กร ประกอบด้วย การลงทุน การดำเนินการ การพัฒนา ปรับปรุงองค์กร 2) กลยุทธ์ระดับธุรกิจ ประกอบด้วย การหาวิธีการแข่งขันในแต่ละองค์กร เป็นผู้นำด้านต้นทุน ปรับตัวที่รวดเร็ว สร้างความแตกต่างให้เหนือคู่แข่ง 3) กลยุทธ์ระดับหน้าที่ ประกอบด้วย การคำนึงถึงคุณค่า การวิจัยและพัฒนา การบัญชี การเงิน และการบริหารงานบุคคล

4) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ เป็นการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม ผ่านการจัดโครงสร้างบุคลากร และการประสานงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วย การประสมประสานงานของบุคลากร การแบ่งงานตามโครงสร้างขององค์กร การปฏิบัติตามแผนงานที่ผู้บริหารกำหนดไว้

5) การควบคุมและการประเมินกลยุทธ์ เป็นการติดตาม ตรวจสอบ วิเคราะห์ปัญหา กำหนดแนวทาง และปรับปรุง

ปณตนนท์ เถียรประภากุล (2560) กล่าวว่า กลยุทธ์การบริหาร เป็นกิจกรรมพื้นฐานของสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบคือ

1) การประเมินองค์การและสภาพแวดล้อม (Environment Scanning) หรือ (SWOT Analysis) ซึ่ง

ประกอบ ไปด้วยการวิเคราะห์จุดแข็ง (Strength–S) การวิเคราะห์จุดอ่อน (Weakness–W) การวิเคราะห์ โอกาส (Opportunity–O) และการวิเคราะห์ภาวะคุกคาม (Threat-T) โดยใช้วิธีการตรวจสอบสภาพแวดล้อมที่เรียกว่า SWOT Analysis

2) การกำหนดกลยุทธ์(Strategy Formulation) เป็นการเลือกวิธีการทำงานอย่างมีทิศทางที่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม เพื่อให้สามารถดำเนินการได้ประสบความสำเร็จ สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

3) การจัดวางทิศทางขององค์การ (Direction Setting) การจัดวางทิศทางขององค์การเป็นขั้นตอนหลังจากที่ได้มีการกำหนดกลยุทธ์ เป็นที่เรียบร้อยแล้วมาใช้กำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) พันธกิจ (Mission) และเป้าประสงค์ (Goal) ขององค์การเพื่อให้องค์การสามารถดำเนินการไปสู่เป้าหมายดังที่ต้องการ

4) การดำเนินกลยุทธ์ (Strategy Implementation) การปฏิบัติตามกลยุทธ์เป็นขั้นตอนกระบวนการดำเนินงานในการนำกลยุทธ์และนโยบายที่กำหนดไว้ไปปฏิบัติ

5) การควบคุมและการประเมินผล (Control and Evaluation) กระบวนการในการตรวจสอบควบคุมการดำเนินกลยุทธ์ขององค์การว่า บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การหรือไม่ โดยเป็นการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับมาตรฐานที่กำหนดไว้

พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร (2560) กลยุทธ์การบริหาร ประกอบด้วย 9 กระบวนการ

1) การวิเคราะห์ภารกิจหรือพันธกิจ (Mission Analysis)

2) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในอนาคต (Environmental Analysis)

3) การวิเคราะห์องค์การ (SWOT หรือ Situation Analysis)

4) การกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision)

5) การค้นหาอุปสรรคและปัญหาในการดำเนินงาน (Obstacles)

6) การกำหนดกลยุทธ์ (Strategy Decision)

7) การกำหนดนโยบาย (Policy Decision)

8) การกำหนดกิจกรรม (Activity) สำคัญตามกลยุทธ์และนโยบาย

9) การจัดทำเป็นแผนกลยุทธ์ (Strategic Planning)

ภูมิภัทร กลางโคตร์ (2560) กล่าวว่า กระบวนการจัดทำกลยุทธ์ของสถานศึกษา มีดังนี้

1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ประกอบด้วย ปัจจัยการบริหาร การเงิน และทรัพยากร และการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ประกอบด้วย การคาดคะเนการเปลี่ยนแปลงสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยี และการแข่งขัน

2) การกำหนดกลยุทธ์ เป็นการออกแบบที่เหมาะสำหรับองค์กร ประกอบด้วย การกำหนดวิสัยทัศน์ เป็นการกำหนดภาพในอนาคตขององค์กรที่ต้องการจะเห็นต้องการจะเป็นตามระยะเวลาที่กำหนด การกำหนดพันธกิจ เป็นการกำหนดขอบเขตของงาน หรือบทบาทหน้าที่ที่องค์กรจะต้องดำเนินการ การกำหนดเป้าประสงค์ เป็นการกำหนดภาพความสำเร็จของการดำเนินงานในขั้นตอนสุดท้ายของแต่ละยุทธศาสตร์ตามเวลาที่กำหนด การกำหนดกลยุทธ์ เป็นการวางแผนและ เลือกแนวทางปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

3) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ เป็นการดำเนินงานตามกลยุทธ์ที่ตั้งไว้ ประกอบด้วย การมอบหมายงานรับผิดชอบให้แก่บุคลากร การจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณ การดำเนินงานตามกลยุทธ์

4) การควบคุมกลยุทธ์ เป็นการติดตามผลการปฏิบัติงานตามกลยุทธ์และประเมินผลสำเร็จ ประกอบด้วย การกำกับติดตามการดำเนินงานตามกลยุทธ์ การวัดและประเมินผลการดำเนินงานตามกลยุทธ์ และการรายงานผลการดำเนินงานตามกลยุทธ์

อนุวัฒน์ จองเดิน (2560) กล่าวว่า กระบวนการจัดทำแผนกลยุทธ์ทางการศึกษา ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ

1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม โดยการใช้หลัก SWOT

2) การจัดวางทิศทางของสถานศึกษา เป็นการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์เพื่อให้บุคลากรทุกฝ่ายร่วมกันพัฒนาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จ

3) การกำหนดกลยุทธ์สถานศึกษา เป็นการกำหนดกลยุทธ์ระดับองค์กร และระดับแผนงาน ประกอบด้วยโครงสร้างแผนงานและโครงการแผนงบประมาณ

ศิริโชค พิพัฒน์เสถียรกุลและคณะ (2558) กล่าวว่า กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้บริหารระดับสูง จะเกี่ยวข้องกับงานดังต่อไปนี้ คือ

1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกขององค์กร ทั้งที่เป็นสภาพแวดล้อมภายนอกทั่วไปและสภาพภายนอกที่เกี่ยวกับการแข่งขัน เพื่อทำการค้นหาโอกาส และอุปสรรคต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานขององค์กร

2) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในองค์กร จากหน้าที่ต่าง ๆ ภายในองค์กรเอง เพื่อค้นหาจุดเด่นและจุดด้อยขององค์กร

3) ผู้บริหารจะนำข้อมูลทั้งหมดมาทำการวิเคราะห์สวอท (SWOTs analysis) ผู้บริหารจะต้อง มีวิสัยทัศน์ (Vision) เพื่อกำหนดภารกิจ (Mission) และเป้าหมายขององค์กร (Goals)

4) กำหนดกลยุทธ์ต่าง ๆ คือ กลยุทธ์ในระดับองค์กร (Corporate Strategy) กลยุทธ์ในระดับ ธุรกิจ (Business Strategy) กลยุทธ์ในระดับหน้าที่ (Functional Strategy) ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับ SWOTs analysis

5) การนำกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ไปปฏิบัติ

6) การควบคุมกลยุทธ์เพื่อความมั่นใจว่าบรรลุผลตามเป้าหมายขององค์กร

คำนึง เนื่องชมภู (2556) กล่าวว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบดังนี้

1) การวางแผนกลยุทธ์ ประกอบด้วย 9 ตัวแปร

1.1) ร่วมมือ/รับรู้ข่าวสารเหตุการณ์เสมอ เพื่อปรับปรุงขบวนการทำงานให้บรรลุเป้าประสงค์

1.2) สถานศึกษามีการกำหนดพันธกิจและการดำเนินงานที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์

1.3) มีการจัดสรรงบรายจ่ายรับเต็มรูปแบบ

1.4) จัดระบบประเมินผลการถ่ายทอดแผนสู่การปฏิบัติ

1.5) บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนปฏิบัติงานตามแผนกลยุทธ์

1.6) แผนกลยุทธ์มีนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อผลผลิตที่ดีของสถานศึกษา

1.7) กำหนดเรียงลำดับความสำคัญของภารกิจที่ต้องปฏิบัติร่วมกัน

1.8) ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการคิดวิเคราะห์ปัญหาและสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา

1.9) ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของประชากรในท้องถิ่น

2) ประเมินสภาพของโรงเรียน มี 4 ตัวแปร ดังนี้

2.1) จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของสถานศึกษาต้องสัมพันธ์กับกลยุทธ์

2.2) จัดสรรงบประมาณได้อย่างเพียงพอและเหมาะสม

2.3) จัดข้อมูลสารสนเทศถูกต้องชัดเจน และครอบคลุมตามสถานศึกษากำหนด

2.4) แผนกลยุทธ์มีการปรับปรุง ปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์

3) การกำหนดทิศทางของโรงเรียน มี 3 ตัวแปร ดังนี้

3.1) ปรับปรุงแก้ไขปัญหาบกพร่องของการปฏิบัติงาน/ข้อมูลให้ดีขึ้น

3.2) เปรียบเทียบผลผลิตกับหน่วยงานอื่นเพื่อให้เห็นความแตกต่างที่จะนำมาปรับปรุง

3.3) ประกาศเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร

4) การกำหนดกลยุทธ์ของโรงเรียน มี 3 ตัวแปร ดังนี้

4.1) วิเคราะห์ด้านงบประมาณมีเพียงพอมากน้อยเพียงใด

4.2) สร้างแรงจูงใจในระบอบในการปฏิบัติงาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์

4.3) ศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลที่ส่งผลต่อการดำเนินงานทุก ๆ ด้าน

5) การปฏิบัติตามกลยุทธ์ของโรงเรียน มี 4 ตัวแปร ดังนี้

5.1) บุคลากรมีความตระหนักในหน้าที่การปฏิบัติงาน

5.2) มีการกำหนดทิศทางตัวชี้วัดในการประเมินผลอย่างชัดเจน

5.3) สร้างความกระจ่าง/ความเข้าใจในกระบวนการประเมินผล

5.4) การประเมินผลมีความครอบคลุมทุกตัวชี้วัด

6) ประเมินกลยุทธ์ของโรงเรียน มี 7 ตัวแปร ดังนี้

6.1) เพิ่มพูนความรู้ทักษะในการทำงานแก่บุคลากรอย่างสม่ำเสมอ

6.2) กำหนดวิสัยทัศน์ที่มีมุมมองจากอดีตถึงปัจจุบัน

6.3) พันธกิจระบุหน้าที่ปฏิบัติชัดเจนตามแผนนโยบายสถานศึกษา

6.4) มีการกำหนดแนวทาง/กำหนดเวลาในการติดตามผลประเมินผล

6.5) ประชุมตัดสินใจเลือกแนวทางแก้ไขปัญหา/อุปสรรคอันจะเกิดขึ้นได้

6.6) แจ้งรายงานผลให้ผู้มีส่วนร่วมผู้ปกครอง บุคลากรทราบ หลังเสร็จสิ้นการประเมินผล

7) มีการกำหนดเป้าหมายที่เกิดจากผลผลิตหลักตัวชี้วัดให้มีความสัมพันธ์กับผลผลิต

เนตรทราย บัลลังก์ปัทมา (2555) ได้กล่าวถึง กระบวนการบริหารจัดการของการบริหารเชิงกลยุทธ์ มี 5 องค์ประกอบ โดยอยู่บนพื้นฐานการวางแผนกลยุทธ์และพัฒนากลยุทธ์การดำนินงานเพื่อรับมือกับอิทธิพลการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมที่ส่งผลกระทต่อสถานศึกษา ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ประกอบด้วย

1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก ได้แก่ สภาพแวดล้อมทั่วไปทางสังคม สภาพแวดล้อมเฉพาะของงาน และปัจจัยภายในองค์กร ได้แก่ โครงสร้างองค์การ งบประมาณ และทรัพยากร นั่นคือ การวิเ คราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และ อุปสรรค

2) การจัดทำกลยุทธ์ (Strategy Formulation) ประกอบด้วยวิสัยทัศน์ (Vison) การกำหนดพันธกิจ (Corporate Mission) เป้าประสงค์ (Goal) การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objectives) ที่สามารถบรรลุผลสำเร็จได้

3) การปฏิบัติตามกลยุทธ์ (Strategy Implementation) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ จัดทำแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์กำหนดปฏิทินการปฏิบัติงาน

4) การประเมินผลและการควบคุม (Evaluation and Control) การประเมินผล และการควบคุม เป็นการตรวจสอบกิจกรรมและผลการปฏิบัติงานทั้งหมดขององค์การ

จากการศึกษาทฤษฎีเพื่อการสังเคราะห์ กำหนดองค์ประกอบของกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา จากทัศนะและจากผลการศึกษาวิจัยของนักวิชาการ 15 แหล่งดังกล่าว พบว่ามีองค์ประกอบเชิงทฤษฎี (Theoretical Framework) ที่เข้ากับบริบทของกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาจากทัศนะและผลการศึกษาที่กล่าวมานำไปสู่การสังเคราะห์ ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 การวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ประกอบกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

ยงยุทธ สงพะโยม (2565)	จรัญ คิดขยัน (2564)	ธมลวรรณ เจนธนสาร (2563)	ดิราวัตน์ กระจ่างดี (2562)	สุกรี แวมุซอ (2562)	จันทิมา บุญอนันต์วงศ์ และคณะ (2561)	ปรีชา ดาเรือง และคณะ (2561)	มัสนะห์ สารี (2561)	ปณตหนท์ เลียรประภากุล (2560)	พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร (2560)	ภาภูมิภัทร กลางโคตร์ (2560)	อนุวัฒน์ จองเดิน (2560)	ศิริโชค พิพัฒน์เสถียรกุลและคณะ (2558)	คำนึง เนื่องชมภู (2556)	เนตรทราย บัลลังก์ปัทมา (2555)	การสังเคราะห์ของผู้วิจัย
						การวางแผนกลยุทธ์							การวางแผนกลยุทธ์		การวางแผนกลยุทธ์
การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม		การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม	การประเมินองค์การและสภาพแวดล้อม	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในอนาคต	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กร	ประเมินสภาพของโรงเรียน	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม
		การจัดวางทิศทางองค์กร	การกำหนดทิศทาง	การจัดวางทิศทางองค์กร			การกำหนดทิศทางขององค์กร	การจัดวางทิศทางองค์กร			การจัดวางทิศทางของสถานศึกษา		การกำหนดทิศทางของโรงเรียน		การกำหนดทิศทางขององค์กร

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

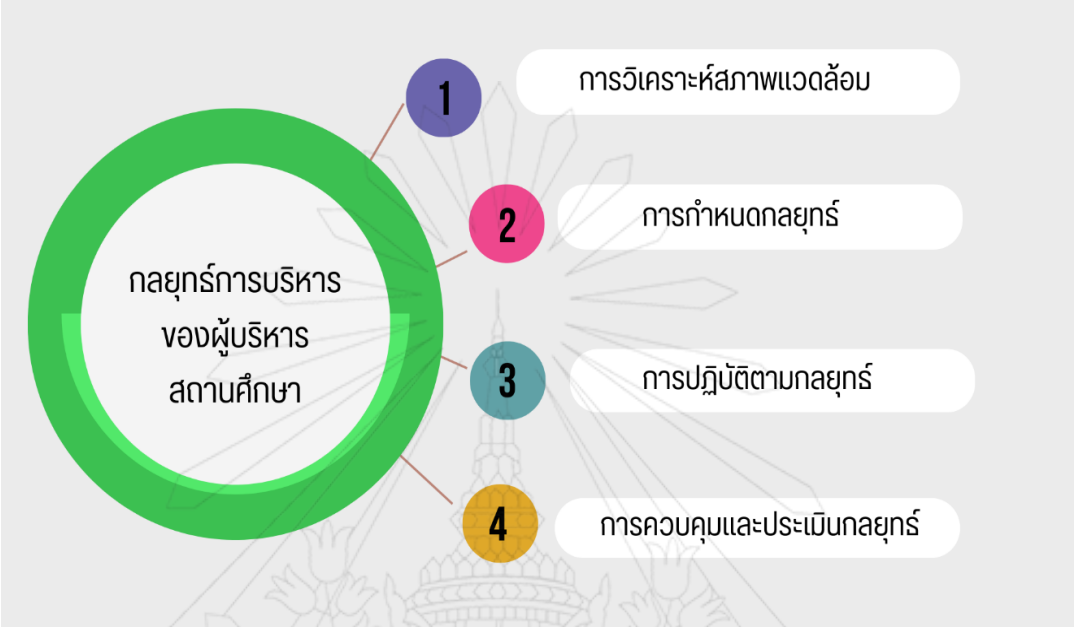
ยงยุทธ สงพะโยม (2565)	จรัญ คิดขยัน (2564)	ธนลวรรณ เจนธนสาร (2563)	รารัตน์ กระจ่างดี (2562)	สุกรี แวมูซอ (2562)	จันทิมา บุญอันต์วงศ์ และคณะ (2561)	ปรีชา ดาวเรือง และคณะ (2561)	มัสนะห์ สารี (2561)	ป ณตนนท์ เสียรประภากุล (2560)	พ ชรวิทย์ จันทร์ศิริสร (2560)	ภู ภูมิภัทร กลางโคตร์ (2560)	อนุวัฒน์ จองเดิน (2560)	ศิริโชค พิพัฒน์เสถียรกุลและคณะ (2558)	คำนึง เนื่องขมภู (2556)	เนตรทราย บัลลังก์ปัทมา (2555)	การสังเคราะห์ของผู้วิจัย
	การกำหนดกลยุทธ์	การกำหนดกลยุทธ์	การกำหนดกลยุทธ์	การกำหนดกลยุทธ์	การกำหนดกลยุทธ์		การกำหนดกลยุทธ์	การกำหนดกลยุทธ์	การกำหนดกลยุทธ์	การกำหนดกลยุทธ์	การกำหนดกลยุทธ์	กำหนดกลยุทธ์	การกำหนดกลยุทธ์	การจัดทำกลยุทธ์	การกำหนดกลยุทธ์
	การปฏิบัติตามกลยุทธ์	การปฏิบัติตามกลยุทธ์	การปฏิบัติตามกลยุทธ์	การปฏิบัติงานตามกลยุทธ์	การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ		การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ	การดำเนินกลยุทธ์	การจัดทำเป็นแผนกลยุทธ์	การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ		การนำกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ไปปฏิบัติ	การปฏิบัติตามกลยุทธ์ของโรงเรียน	การปฏิบัติตามกลยุทธ์	การปฏิบัติตามกลยุทธ์
	การประเมินผลกลยุทธ์	การประเมินผลกลยุทธ์	การควบคุมกำกับกลยุทธ์	การประเมินผลเชิงกลยุทธ์	การติดตามควบคุมประเมินผล	การกำกับติดตาม	การควบคุมและการประเมินกลยุทธ์	การควบคุมและประเมินผล		การควบคุมกลยุทธ์		การควบคุมกลยุทธ์	การประเมินกลยุทธ์ของโรงเรียน	การประเมินผลและการควบคุม	การควบคุมและการประเมินกลยุทธ์

จากแนวคิด ทฤษฎี ทัศนะและผลการศึกษาวิจัยของนักวิชาการ 15 แหล่งดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำการสังเคราะห์ กลยุทธ์การบริหารจากแนวคิดของนักการศึกษาหลายท่าน เพื่อเป็นแนวทางในการเลือกศึกษาเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ดังนี้

ตารางที่ 2.2 แสดงการสังเคราะห์องค์ประกอบของกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาจาก แนวคิดของนักการศึกษา

กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษา	ยงยุทธ สงพะโยม (2565)	จรัญ คิดขยัน (2564)	ธมลวรรณ เจนธนสาร (2563)	จิรวัตน์ กระจ่างดี (2562)	สุกรี แวมุซอ (2562)	จันทิมา บุญอนันต์วงศ์ และคณะ (2561)	ปรีชา ดาวเรือง และคณะ (2561)	มัสนะห์ สารี (2561)	ปณตนนท์ เสียรประภากุล (2560)	พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร (2560)	ภูมิภัทร กลางโคตร์ (2560)	อนุวัฒน์ จองเดิน (2560)	ศิริโชค พิพัฒน์เสถียรกุล และคณะ (2558)	คำนึง เนื่องชมภู (2556)	เนตรทราย บัลลังก์ปัทมา (2555)	ความถี่
1. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	14
2. การกำหนดทิศทาง			✓	✓	✓			✓	✓			✓		✓	✓	8
3. การกำหนดกลยุทธ์		✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	13
4. การปฏิบัติตามกลยุทธ์		✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	12 *
5. การควบคุมและการประเมินกลยุทธ์		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓		✓	✓	✓	12 *
6. การจัดวางทิศทางองค์กร			✓		✓				✓			✓				4
7. การดำเนินกลยุทธ์									✓							1
8. การจัดทำเป็นแผนกลยุทธ์															✓	1

จากตารางที่ 2.2 ผู้วิจัยได้เลือกความถี่ตั้งแต่ระดับ 12 ขึ้นไป จึงสรุปองค์ประกอบกลยุทธ์การบริหารได้ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม 2) การกำหนดกลยุทธ์ 3) การปฏิบัติตามกลยุทธ์ และ 4) การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ ความหมายดังนี้ ดังแสดงตามภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 องค์ประกอบกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

จากภาพที่ 2.1 จะเห็นได้ว่าการสังเคราะห์กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา จากแนวคิดของนักการศึกษาหลายท่าน ผู้วิจัยได้เลือกความถี่ตั้งแต่ระดับ 12 ขึ้นไป จึงสรุปได้ว่า กลยุทธ์การบริหาร หมายถึง การบริหารจัดการสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อกำหนดทิศทางการดำเนินงานของสถานศึกษาซึ่งประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม 2) การกำหนดกลยุทธ์ 3) การปฏิบัติตามกลยุทธ์ และ 4) การควบคุมและประเมินกลยุทธ์

ผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้าเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี จากนักการศึกษาที่เกี่ยวข้อง โดยนักวิจัยและนักวิชาการได้ให้ความหมายความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ไว้ดังนี้

1. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา มีความสำคัญในการบริหารของของผู้บริหารเป็นอย่างมาก ในการศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานขององค์กร เพื่อนำมากำหนดกลยุทธ์ในการบริหารงานให้ดำเนินไปได้ตามเป้าประสงค์ จึงมีผู้ให้ความหมายของ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมไว้ ดังนี้

ยงยุทธ สงพะโยม (2565) กล่าวว่า การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและภายในประกอบด้วย 7 ขั้นตอน

1) กลยุทธ์ด้านการพัฒนาบุคลากร

2) กลยุทธ์ด้านการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

3) กลยุทธ์ด้านการจัดการ ICT 6

4) กลยุทธ์ด้านวิชาการ หลักสูตร การสอน และการเรียนรู้

5) กลยุทธ์ด้านการเงินและงบประมาณ

6) กลยุทธ์ด้านนโยบายยุคปกติ ใหม่

7) กลยุทธ์ด้านการบริหารทั่วไป

จรัญ คิดขยัน (2564) กล่าวว่า การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (Environment Analysis) ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ด้าน ดังนี้

1. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก เป็นการวิเคราะห์ด้านเศรษฐกิจ โดยวิเคราะห์ถึงรายได้ของประชาชน แนวโน้มการใช้จ่ายของประชาชน ภาวะด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม วัฒนธรรมประชากร และสิ่งแวดล้อม เป็นเรื่องการศึกษาความเชื่อค่านิยม วัฒนธรรม วิถีชีวิต รายได้เฉลี่ย คุณลักษณะประชากร ด้านการเมือง รัฐบาล และกฎหมาย เป็นการศึกษาการบริหารงานของรัฐบาล เสถียรภาพของรัฐบาล คุณภาพของพรรคการเมือง กฎหมายท้องถิ่น และกฎหมายสิ่งแวดล้อม และด้านคู่แข่ง เป็นการรวบรวมและประเมินคู่แข่ง ทั้งด้านจุดแข็ง จุดอ่อน อุปสรรค และกลยุทธ์

2. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน เป็นการวิเคราะห์ด้านสถานที่ ด้านวิธีปฏิบัติ ด้านบรรยากาศการทำงาน ด้านทรัพยากรการบริการ เพื่อให้ทราบถึงจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค โดยใช้การวิเคราะห์แบบสว็อท (SWOT)

ธมลวรรณ เจนธนสาร (2563) ให้ความหมายไว้ว่า การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (Environment Analysis) เป็นกระบวนการที่สำคัญ ที่ผู้บริหารต้องศึกษาและวิเคราะห์ปัจจัยในด้านต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานขององค์กร ทั้งด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment) และสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร (External Environment) โดยการใช้วิธี SWOT Analysis

จิรารัตน์ กระจ่างดี (2562) กล่าวถึง กลยุทธ์การบริหาร เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก

สุกรี แวมูซอ (2562) ได้เสนอการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม เป็นการพิจารณาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และ อุปสรรค ทั้งภายในและภายนอกองค์กร

จันทิมา บุญอนันต์วงศ์ (2561) กล่าวว่า การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ประกอบด้วย การวิเคราะห์ปัจจัยภายในเพื่อกำหนดจุดแข็ง จุดอ่อน การวิเคราห์ปัจจัยภายนอก เพื่อกำหนดโอกาส และอุปสรรค การวิเคราะห์ภารกิจของสถานศึกษา และการประเมินสถานภาพสถานศึกษา

มัสนะห์ สารี (2561) ให้ความหมายไว้ว่า การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม โดยใช้หลักการ SWOT เพื่อให้ทราบจุดแข็ง จุดอ่อน เช่น การจัดการศึกษา การเงิน การบัญชี การวิจัย การพัฒนาระบบสารสนเทศ ภายในองค์กร และทราบโอกาสและอุปสรรค เช่น ด้านเศรษฐกิจ สังคม ประเพณีวัฒนธรรม ประชากรศาสตร์ สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ด้านการเมืองและรัฐบาลของสภาพแวดล้อมภายนอก

ปณตนนท์ เถียรประภากุล (2560) กล่าวว่า การประเมินองค์การและสภาพแวดล้อม (Environment Scanning) หรือ (SWOT Analysis) ซึ่งประกอบ ไปด้วยการวิเคราะห์จุดแข็ง

(Strength–S) การวิเคราะห์จุดอ่อน (Weakness–W) การวิเคราะห์ โอกาส (Opportunity–O) และการวิเคราะห์ภาวะคุกคาม (Threat-T) โดยใช้วิธีการตรวจสอบสภาพแวดล้อมที่เรียกว่า SWOT Analysis

พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร (2560) ให้ความหมายของการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมไว้ว่า เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในอนาคต (Environmental Analysis) การวิเคราะห์องค์การ (SWOT หรือ Situation Analysis) และการค้นหาอุปสรรคและปัญหาในการดำเนินงาน (Obstacles)

ภูมิภัทร กลางโคตร์ (2560) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ประกอบด้วย ปัจจัยการบริหาร การเงิน และทรัพยากร และการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ประกอบด้วย การคาดคะเนการเปลี่ยนแปลงสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยี และการแข่งขัน

อนุวัฒน์ จองเดิน (2560) ได้เสนอการวิเคราะห์สภาพแวดล้มอม เป็นกระบวนการวิเคราะห์โดยใช้วิธี SWOT Analysis

ศิริโชค พิพัฒน์เสถียรกุลและคณะ (2558) กล่าวว่า การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกขององค์กร ทั้งที่เป็นสภาพแวดล้อมภายนอกทั่วไป และสภาพภายนอกที่เกี่ยวกับการแข่งขัน เพื่อทำการค้นหาโอกาส และอุปสรรคต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานขององค์กร การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในองค์กร จากหน้าที่ต่าง ๆ ภายในองค์กรเอง เพื่อค้นหาจุดเด่นและจุดด้อยขององค์กร ผู้บริหารจะนำข้อมูลทั้งหมดมาทำการวิเคราะห์สวอท (SWOTs analysis) ผู้บริหารจะต้อง มีวิสัยทัศน์ (Vision) เพื่อกำหนดภารกิจ (Mission) และเป้าหมายขององค์กร (Goals)

คำนึง เนื่องชมภู (2556) กล่าวว่า การประเมินสภาพของโรงเรียน มี 4 ตัวแปร ดังนี้

1. การประเมินจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของสถานศึกษาต้องสัมพันธ์กับกลยุทธ์
2. การจัดสรรงบประมาณได้อย่างเพียงพอและเหมาะสม
3. การจัดข้อมูลสารสนเทศถูกต้องชัดเจน และครอบคลุมตามสถานศึกษากำหนด
4. มีการปรับปรุงแผนกลยุทธ์และปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์

เนตรทราย บัลลังก์ปัทมา (2555) กล่าวว่า การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก ได้แก่ สภาพแวดล้อมทั่วไปทางสังคม สภาพแวดล้อมเฉพาะของงาน และปัจจัยภายในองค์กร ได้แก่ โครงสร้างองค์การ งบประมาณ และทรัพยากร นั่นคือ การวิเ คราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และ อุปสรรค

สรุปได้ว่า การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษา ในการวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก และการวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายใน

2. การกำหนดกลยุทธ์

การกำหนดกลยุทธ์ เป็นการปฏิบัติงานของสถานศึกษาที่ผู้บริหารต้องกำหนดทิศทางการดำเนินงานของสถานศึกษาที่ศึกษาไว้ โดยยึดทิศทางของสถานศึกษา และมุ่งเน้นผลประโยชน์ต่อกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้สถานศึกษาดำเนินไปตางตามเป้าหมายและเกิดประสิทธิผลสูงสุด ซึ่งมีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้หลายท่าน ดังนี้

จรัญ คิดขยัน (2564) ได้กล่าวไว้ว่า การกำหนดกลยุทธ์ เป็นการพัฒนาแผนระยะยาวบนพื้นฐานของโอกาสและอุปสรรคที่ได้จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและ จุดแข็ง จุดอ่อน

จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดยการกำหนด วิสัยทัศน์ (Vision) เป็นสิ่งที่องค์กรต้องกำหนดว่าอนาคตองค์กรต้องการจะเป็นอะไร โดยเป็นการกำหนดข้อความที่แสดงถึงทิศทางในระยะยาวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต พันธกิจ (Mission) เป็นกระบวนการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ เป้าประสงค์ (Goal) เป็นการบอกถึงสิ่งที่องค์กรปรารถนาที่อยากจะให้เกิดขึ้นในอนาคตและต้องมีการกำหนดให้ชัดเจน เพื่อให้องค์กรบรรลุตามเป้านั้น

ธมลวรรณ เจนธนสาร (2563) กล่าวถึง การกำหนดกลยุทธ์ (Strategies Planning) เป็นการนำทิศทางขององค์กรที่กำหนดไว้มาพัฒนาเพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานในอนาคตขององค์กร โดยมักจะกำหนดกลยุทธ์ตามลำดับชั้นของกลยุทธ์ ตั้งแต่กลยุทธ์ระดับองค์กร กลยุทธ์ระดับกิจการ และกลยุทธ์ระดับหน้าที่ ซึ่งเป็นการพัฒนาแผนระยะยาวภายใต้โอกาสและอุปสรรค ที่ได้จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก จุดแข็งและจุดอ่อน ที่ได้จาการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน โดยจะมีการกำหนดและเลือกกลยุทธ์ที่ดีและมีความเหมาะสมที่สุดกับองค์กร ผู้บริหารต้องพยายามตอบคำถามว่า ทำอย่างไรองค์กรจึงจะไปถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ โดยใช้จุดแข็งและความได้เปรียบด้านต่าง ๆ ขององค์กรมากำหนดเป็นกลยุทธ์

จิรารัตน์ กระจ่างดี (2562) ให้ความหมายของการกำหนดกลยุทธ์ เป็นการกำหนดเป้าหมายวิเคราะห์ทางเลือกเชิงกลยุทธ์ ความคิด หลักขององค์กรพื้นฐานองค์กร

สุกรี แวมูซอ (2562) กล่าวถึง การกำหนดกลยุทธ์ โดยพิจารณาจากความเหมาะสม และสามารถนำไป ปฏิบัติได้จริง จากการวิเคราะห์ทางเลือกด้วยเทคนิคต่าง ๆ

จันทิมา บุญอนันต์วงศ์ (2561) กล่าวว่า การกำหนดกลยุทธ์ ประกอบด้วย นำข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมมากำหนดกลยุทธ์ กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ การกำหนดวัตถุประสงค์ การกำหนดดัชนีตัวบ่งชี้ความสำเร็จ วิเคราะห์ความเป็นไปได้ของทางเลือก ปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับนโยบายเน้นการมีส่วนร่วมในการกำหนดกลยุทธ์ และกำหนดกลยุทธ์ให้ครอบคลุมทุกระดับตามแผนงาน

มัสนะห์ สารี (2561) กล่าวว่า การกำหนดกลยุทธ์ เป็นการนำทิศทางที่กำหนดไว้มาพัฒนาเพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานในอนาคตขององค์กร เป็นการกำหนดกลยุทธ์ทั้ง 3 ระดับ คือ 1.กลยุทธ์ระดับองค์กร ประกอบด้วย การลงทุน การดำเนินการ การพัฒนา ปรับปรุงองค์กร 2. กลยุทธ์ระดับธุรกิจ ประกอบด้วย การหาวิธีการแข่งขันในแต่ละองค์กร เป็นผู้นำด้านต้นทุน ปรับตัวที่รวดเร็ว สร้างความแตกต่างให้เหนือคู่แข่ง 3.กลยุทธ์ระดับหน้าที่ ประกอบด้วย การคำนึงถึงคุณค่า การวิจัยและพัฒนา การบัญชี การเงิน และการบริหารงานบุคคล

ปณตนนท์ เถียรประภากุล (2560) กล่าวถึงการกำหนดกลยุทธ์ (Strategy Formulation) เป็นการเลือกวิธีการทำงานอย่างมีทิศทางที่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม เพื่อให้สามารถดำเนินการได้ประสบความสำเร็จ สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร (2560) กล่าวถึงการกำหนดกลยุทธ์ เป็นการวิเคราะห์ภารกิจหรือพันธกิจ (Mission Analysis) การกำหนดนโยบาย (Policy Decision) การกำหนดกิจกรรม (Activity) สำคัญตามกลยุทธ์และนโยบาย

ภูมิภัทร กลางโคตร์ (2560) ได้เสนอการกำหนดกลยุทธ์ เป็นการออกแบบที่เหมาะสำหรับองค์กร ประกอบด้วย

1. การกำหนดวิสัยทัศน์ เป็นการกำหนดภาพในอนาคตขององค์กรที่ต้องการจะเห็นต้องการจะเป็นตามระยะเวลาที่กำหนด

2.การกำหนดพันธกิจ เป็นการกำหนดขอบเขตของงาน หรือบทบาทหน้าที่ที่องค์กรจะต้องดำเนินการ

3. การกำหนดเป้าประสงค์ เป็นการกำหนดภาพความสำเร็จของการดำเนินงานในขั้นตอนสุดท้ายของแต่ละยุทธศาสตร์ตามเวลาที่กำหนด

4. การกำหนดกลยุทธ์ เป็นการวางแผนและเลือกแนวทางปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

อนุวัฒน์ จองเดิน (2560) กล่าวว่า การกำหนดกลยุทธ์สถานศึกษา เป็นการกำหนดกลยุทธ์ระดับองค์กร และระดับแผนงาน ประกอบด้วยโครงสร้างแผนงานและโครงการแผนงบประมาณ

ศิริโชค พิพัฒน์เสถียรกุลและคณะ (2558) กล่าวถึงการกำหนดกลยุทธ์ต่าง ๆ คือ กลยุทธ์ในระดับองค์กร (Corporate Strategy) กลยุทธ์ในระดับ ธุรกิจ (Business strategy) กลยุทธ์ในระดับหน้าที่ (Functional strategy) ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับ SWOTs analysis

คำนึง เนื่องชมภู (2556) กล่าวว่า การกำหนดกลยุทธ์ของโรงเรียน ประกอบด้วย การวิเคราะห์ด้านงบประมาณมีเพียงพอมากน้อยเพียงใด การสร้างแรงจูงใจในระบอบในการปฏิบัติงาน วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และการศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลที่ส่งผลต่อการดำเนินงานทุก ๆ ด้าน

เนตรทราย บัลลังก์ปัทมา (2555) กล่าวถึงการจัดทำกลยุทธ์ (Strategy Formulation) ประกอบด้วยวิสัยทัศน์ (Vison) การกำหนดพันธกิจ (Corporate Mission) เป้าประสงค์ (Goal) การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objectives) ที่สามารถบรรลุผลสำเร็จได้

สรุปได้ว่า การกำหนดกลยุทธ์ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษา มีการกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) กำหนดพันธกิจ (Mission) การกำหนดเป้าประสงค์ (Goal) และการกำหนดวัตถุประสงค์ (Objectives)

3. การปฏิบัติตามกลยุทธ์

การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ เป็นองค์ประกอบสำคัญในการนำกลยุทธ์และนโยบายต่าง ๆ ของสถานศึกษาที่กำหนดไว้ ผ่านการประสานงานร่วมกันของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องร่วมกันดำเนินการจัดการตามแผนงานที่ตั้งไว้ไปปฏิบัติให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีผู้ให้ความหมายของการปฏิบัติตามกลยุทธ์ไว้ ดังนี้

จรัญ คิดขยัน (2564) กล่าวว่า การปฏิบัติตามกลยุทธ์ เป็นกระบวนการดำนเนิงานเพื่อให้องค์กรมุ่งสู่ความสำเร็จ โดยมีนโยบายที่ชัดเจน จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี การจัดทำโครงการ/กิจกรรม เพื่อเป็นกรอบทิศทางการดำเนินงานตามภารกิจ การพัฒนาบุคลากร การสร้างความเข้าใจและการยอมรับของผู้ผฏิบัติงาน

ธมลวรรณ เจนธนสาร (2563) กล่าวว่า การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (Strategy Implementation) เป็นกระบวนการที่ผู้บริหารเปลี่ยนแปลงกลยุทธ์และนโยบายต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ให้กลายเป็นกลยุทธ์ที่เป็นจริงและแผนการดำเนินงานที่ใช้ได้จริง ตลอดจนการปรับเปลี่ยนระเบียบวิธีการทำงานและการกำหนดรายละเอียดงานด้านต่าง ๆ เพื่อให้การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล นอกจากนี้ควรต้องพิจารณาการปรับโครงสร้างองค์กร จำนวนและคุณสมบัติของบุคลากร ตลอดจนวัฒนธรรมขององค์กรอีกด้วย

จิรารัตน์ กระจ่างดี (2562) กล่าวถึงการปฏิบัติตามกลยุทธ์ เป็นดำเนินงานตามกลยุทธ์จัดโครงสร้างกำหนดหน้าที่ขององค์กร จัดบุคลากรการวางแผนการปฏิบัติตามแผน ปฏิบัติกิจกรรม

สุกรี แวมูซอ (2562) กล่าวถึง การปฏิบัติงานตามกลยุทธ์ โดยดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้ คำนึงถึง โครงสร้างขององค์กรและวัฒนธรรมขององค์กร เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จและเกิดความเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบ

จันทิมา บุญอนันต์วงศ์ (2561) กล่าวว่า การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ประกอบด้วย การจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานแจ้งให้บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องทุกคนทราบ การปฏิบัติงานตามแผน กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบโดยแต่งตั้งคณะกรรมการอย่างชัดเจนจัดเตรียมข้อมูลที่เป็นปัจจุบันถูกต้อง ชัดเจนและครอบคลุมภารกิจของสถานศึกษา ระดมความคิดของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้ได้เข้ามามี ส่วนร่วมในโครงการดำเนินตามกลยุทธ์ของสถานศึกษา จัดประชุมปรึกษาเมื่อเกิดปัญหาและหาแนวทางแก้ปัญหาร่วมกัน สร้างแรงจูงใจในการทำงาน ส่งเสริมฝึกอบรม จัดทำแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ และสนับสนุนอุปกรณ์การเรียนใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าเกิดประโยชน์สูงสุด

มัสนะห์ สารี (2561) กล่าวว่า การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ เป็นการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม ผ่านการจัดโครงสร้างบุคลากร และการประสานงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วย การประสมประสานงานของบุคลากร การแบ่งงานตามโครงสร้างขององค์กร การปฏิบัติตามแผนงานที่ผู้บริหารกำหนดไว้

ปณตนนท์ เถียรประภากุล (2560) กล่าวถึงการดำเนินกลยุทธ์ (Strategy Implementation) การปฏิบัติตามกลยุทธ์เป็นขั้นตอน กระบวนการดำเนินงานในการนำกลยุทธ์และนโยบายที่กำหนดไว้ไปปฏิบัติ

พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร (2560) กล่าวถึงการปฏิบัติตามกลยุทธ์ เป็นการกำหนดกิจกรรม (Activity) สำคัญตามกลยุทธ์และนโยบาย

ภูมิภัทร กลางโคตร์ (2560) กล่าวถึง การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ เป็นการดำเนินงานตามกลยุทธ์ที่ตั้งไว้ ประกอบด้วย การมอบหมายงานรับผิดชอบให้แก่บุคลากร การจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณ การดำเนินงานตามกลยุทธ์

ศิริโชค พิพัฒน์เสถียรกุลและคณะ (2558) กล่าวถึงการนำกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ไปปฏิบัติเป็นการนำกลยุทธ์ที่ได้กำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ มาปฏิบัติตามแผนที่ตั้งไว้

คำนึง เนื่องชมภู (2556) กล่าวว่า การปฏิบัติตามกลยุทธ์ของโรงเรียน ประกอบด้วย บุคลากรมีความตระหนักในหน้าที่การปฏิบัติงาน มีการกำหนดทิศทางตัวชี้วัดในการประเมินผลอย่างชัดเจน สร้างความกระจ่าง/ความเข้าใจในกระบวนการประเมินผล และการประเมินผลมีความครอบคลุมทุกตัวชี้วัด

เนตรทราย บัลลังก์ปัทมา (2555) กล่าวถึงการปฏิบัติตามกลยุทธ์ (Strategy Implementation) เป็นการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ จัดทำแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ กำหนดปฏิทินการปฏิบัติงาน

สรุปได้ว่า การปฏิบัติตามกลยุทธ์ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษา มีการจัดโครงสร้างของบุคลากร การจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี การจัดทำโครงการหรือกิจกรรม การจัดสรรงบประมาณ การระดมความคิด และการสร้างแรงจูงใจในการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษา

4. การควบคุมและประเมินกลยุทธ์

การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นกระบวนการสำคัญในการดำเนินการใด ๆ เพื่อบ่งบอกถึงความสำเร็จของงานผ่านการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการนำแผนกลยุทธ์ไปใช้ขององค์กรว่ามีการดำเนินงานที่เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ จึงมีผู้ให้ความหมายของการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ไว้ ดังนี้

จรัญ คิดขยัน (2564) กล่าวว่า การประเมินผลกลยุทธ์ เป็นการควบคุม ติดตาม ตรวจสอบประเมินผลกลยุทธ์ที่นำไปปฏิบัติ เพื่อให้แน่ใจว่ากลยุทธ์ดำเนินตรงตามแผนที่ตั้งไว้

ธมลวรรณ เจนธนสาร (2563) กล่าว่า การประเมินผลและการควบคุม (Evaluation and Control) เป็นการติดตามและตรวจสอบกิจกรรมและผลการดำเนินงานว่ากลยุทธ์ที่กำหนดไว้ได้ถูกนำไปใช้ปฏิบัติอย่างได้ผลหรือไม่ มีความคืบหน้าอย่างไร วิเคราะห์ปัญหาที่เกิดความผิดพลาดนั้นเป็นเพราะสาเหตุใด ตลอดจนทำการประเมินผลจากการดำเนินงานตามกลยุทธ์ว่าประสบผลสำเร็จตามที่องค์กรได้ตั้งเป้าหมายไว้หรือไม่ มากน้อยเพียงใด และนำผลที่ได้ไปพิจารณาในการพัฒนากลยุทธ์ กำหนดแนวทางการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาแผนการดำเนินงาน เพื่อให้กลยุทธ์ขององค์กรที่กำลังดำเนินการอยู่เกิดความสอดคล้องกับสถานการณ์จริงและข้อจำกัดของเหตุการณ์ในสภาพแวดล้อมจริง ซึ่งในแต่ละองค์การจะมีมาตรฐานและเกณฑ์การดำเนินงานของตนเอง ทั้งนี้การกำหนดมาตรฐานควรมีความระมัดระวังเพื่อให้สามารถสะท้อนผลการทำงาน ได้อย่างเป็นรูปธรรม

จิรารัตน์ กระจ่างดี (2562) กล่าวถึงการติดตามกลยุทธ์ เป็นการออกแบบ ควบคุม การกำกับ ติดตาม ซึ่งเป็นการกำหนดแนวทางหรือวิถีทางในการดำเนินงานขององค์การที่สอดคล้องกับโอกาสและสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงให้สามารถแข่งขันได้อย่างเหมาะสม

สุกรี แวมูซอ (2562) กล่าวถึง การประเมินผลเชิงกลยุทธ์ โดยติดตามผลการปฏิบัติงาน ประเมินผลกระบวนการ และประเมินผลสำเร็จขององค์กร

จันทิมา บุญอนันต์วงศ์ (2561) กล่าวว่า การติดตามควบคุมและประเมินผล ประกอบด้วย กำหนดกรอบและแนวทางในการติดตามและประเมินผล กำหนดวิธีวัดและเครื่องมือในการ ติดตามประเมินผลการดำเนินงาน ครอบคลุมทุกตัวชี้วัด จัดทำแผนปฏิทินกำกับติดตามประเมินผลกลยุทธ์ ทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักเกณฑ์การติดตามและประเมิน กำหนดผู้รับผิดชอบ ผู้ปฏิบัติมีความรู้ ความเข้าใจ และวิธีการประเมินกลยุทธ์ รายงานผลให้ครู ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษาและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทราบ และปรับปรุงแก้ไข และพัฒนา

ปรีชา ดาวเรือง และคณะ (2561) กล่าวถึง กลยุทธ์กลยุทธ์การจัดการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ขั้นตอนสุดท้ายเป็นกลยุทธ์การกำกับติดตาม

มัสนะห์ สารี (2561) กล่าวว่า การควบคุมและการประเมินกลยุทธ์ เป็นการติดตาม ตรวจสอบ วิเคราะห์ปัญหา กำหนดแนวทาง และปรับปรุง

ปณตนนท์ เถียรประภากุล (2560) ให้ความหมายการควบคุมและการประเมินผล (Control and Evaluation) เป็นกระบวนการในการตรวจสอบควบคุมการดำเนินกลยุทธ์ขององค์การว่า บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การหรือไม่ โดยเป็นการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับมาตรฐานที่กำหนดไว้

ภูมิภัทร กลางโคตร์ (2560) กล่าวว่า การควบคุมกลยุทธ์ เป็นการติดตามผลการปฏิบัติงานตามกลยุทธ์และประเมินผลสำเร็จ ประกอบด้วย การกำกับติดตามการดำเนินงานตามกลยุทธ์ การวัดและประเมินผลการดำเนินงานตามกลยุทธ์ และการรายงานผลการดำเนินงานตามกลยุทธ์

ศิริโชค พิพัฒน์เสถียรกุลและคณะ (2558) กล่าวถึงการติดตามกลยุทธ์ เป็นการควบคุมกลยุทธ์เพื่อความมั่นใจว่าบรรลุผลตามเป้าหมายขององค์กร

คำนึง เนื่องชมภู (2556) กล่าวว่า ประเมินกลยุทธ์ของโรงเรียน มี 7 ตัวแปร ดังนี้

1) เพิ่มพูนความรู้ทักษะในการทำงานแก่บุคลากรอย่างสม่ำเสมอ

2) กำหนดวิสัยทัศน์ที่มีมุมมองจากอดีตถึงปัจจุบัน

3) พันธกิจระบุหน้าที่ปฏิบัติชัดเจนตามแผนนโยบายสถานศึกษา

4) มีการกำหนดแนวทาง/กำหนดเวลาในการติดตามผลประเมินผล

5) ประชุมตัดสินใจเลือกแนวทางแก้ไขปัญหา/อุปสรรคอันจะเกิดขึ้นได้

6) แจ้งรายงานผลให้ผู้มีส่วนร่วมผู้ปกครอง บุคลากรทราบ หลังเสร็จสิ้นการประเมินผล

7) มีการกำหนดเป้าหมายที่เกิดจากผลผลิตหลักตัวชี้วัดให้มีความสัมพันธ์กับผลผลิต

เนตรทราย บัลลังก์ปัทมา (2555) กล่าวถึงการประเมินผลและการควบคุม (Evaluation and Control) การประเมินผล และการควบคุม เป็นการตรวจสอบกิจกรรมและผลการปฏิบัติงานทั้งหมดขององค์การ

สรุปได้ว่า การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาในการควบคุม ติดตาม ตรวจสอบ ของกลยุทธ์ที่นำไปปฏิบัติ โดยการกำหนดวิธีวัดและเครื่องมือในการติดตาม การจัดทำแผนปฏิทินการกำกับ การนิเทศ ติดตาม และรายงานผลการดำเนินงานให้ครู ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษา และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทราบ และการกำหนดแนวทางการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาแผนการดำเนินงาน

จากการสังเคราะห์เนื้อหาองค์ประกอบของกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม 2) การกำหนดกลยุทธ์ 3) การปฏิบัติตามกลยุทธ์ และ 4) การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ แต่ละองค์ประกอบสรุปนิยามปฏิบัติการและสาระการวัดได้ดังที่แสดงตารางข้างล่างนี้

ตารางที่ 2.3 การสังเคราะห์นิยามเชิงปฏิบัติการและสาระการวัดองค์ประกอบเนื้อหาของกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

องค์ประกอบ	นิยามปฏิบัติการ	สาระการวัด
1. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม	พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาในการวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกและการวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายใน	1) มีการศึกษารายได้เฉลี่ยและแนวโน้มการใช้จ่ายของผู้ปกครอง 2) มีการศึกษาความเชื่อ ค่านิยม วัฒนธรรม วิถีชีวิต ของนักเรียนผู้ปกครอง และชุมชน 3) มีการศึกษาการบริหารงานของรัฐบาล เสถียรภาพของรัฐบาล คุณภาพของพรรคการเมือง กฎหมายท้องถิ่นและกฎหมายสิ่งแวดล้อม 4) มีการศึกษาความรู้เกี่ยวกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีของนักเรียนและผู้ปกครอง 5) มีการจัดโครงสร้างบุคลากรและนโยบายที่ชัดเจนและเป็นระบบ 6) มีการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนและการให้บริการของครูแก่บุคลากร ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 7) มีการบริหารจัดการครูให้จัดการเรียนการสอนเต็มศักยภาพ 8) มีการใช้งบประมาณที่ถูกต้อง ตรวจสอบได้ มุ่งเน้นความโปร่งใส คล่องตัวเป็นระบบ 9) มีการจัดการแหล่งเรียนรู้ ระบบเครือข่าย สัญญาณอินเทอร์เน็ต เครื่องคอมพิวเตอร์ ที่ใช้งานได้ 10) มีการบริหารจัดการในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ
2. การกำหนดกลยุทธ์	พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) กำหนดพันธกิจ (Mission) การกำหนดเป้าประสงค์ (Goal) และการกำหนดวัตถุประสงค์ (Objectives)	1) มีการกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) เพื่อให้ทราบทิศทางในอนาคตของสถานศึกษา 2) มีการกำหนดพันธกิจ (Mission) เพื่อกำหนดภารกิจและเป้าหมายระยะยาวของสถานศึกษา 3) มีการกำหนดเป้าประสงค์ (Goal) ในการกำหนดความสำเร็จของการดำเนินงาน 4) มีการกำหนดวัตถุประสงค์ (Objectives) ในการระบุการดำเนินกิจกรรมและลักษณะงานที่ชัดเจน โดยเน้นการวัดเชิงปริมาณ

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

องค์ประกอบ	นิยามปฏิบัติการ	สาระการวัด
3. การปฏิบัติตามกลยุทธ์	พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษา มีการจัดโครงสร้างของบุคลากร การจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี การจัดทำโครงการหรือกิจกรรม การจัดสรรงบประมาณ การระดมความคิด และการสร้างแรงจูงใจในการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษา	1) มีการจัดโครงสร้างของบุคลากรอย่างชัดเจน 2) มีการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เพื่อแจ้งให้บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องทุกคนทราบแผนงานที่วางไว้ 3) มีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี โดยการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบโดยแต่งตั้งคณะกรรมการอย่างชัดเจน 4) มีการจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่จะดำเนินงาน ระยะเวลา ผู้รับผิดชอบ เป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จ และกำหนดงบประมาณ เพื่อเป็นกรอบทิศทางการดำเนินงานตามภารกิจ 5) มีการระดมความคิด จัดประชุม ปรึกษา ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้ได้เข้ามามีส่วนร่วมในโครงการดำเนินตามกลยุทธ์ของสถานศึกษา 6) สร้างแรงจูงใจในการทำงานของครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
4. การควบคุมและประเมินกลยุทธ์	พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาในการควบคุม ติดตาม ตรวจสอบของกลยุทธ์ที่นำไปปฏิบัติ โดยการกำหนดวิธีวัดและเครื่องมือในการติดตาม การจัดทำแผนปฏิทินการกำกับการนิเทศ ติดตาม และรายงานผลการดำเนินงานให้ครู ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษา และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทราบ และการกำหนดแนวทางการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาแผนการดำเนินงาน	1) มีการกำกับ นิเทศ ติดตาม การปฏิบัติงานของครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง 2) มีวิธีการวัดและเครื่องมือในการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน 3) มีการจัดทำแผนปฏิทินการกำกับ นิเทศติดตาม 4) มีการรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี (SAR), รายงานผลการปฏิบัติงานตามข้อตกลง (PA) และรายงานแบบบันทึกเอกสารในชั้นเรียน 5) มีการกำหนดแนวทางปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาแผนการดำเนินงาน

2.3 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

รายงานแผนปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ 2565 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 จัดทำขึ้นเพื่อเป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา พัฒนาการจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาหน่วยงานและบุคลากรในสังกัดให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ โดยขับเคลื่อนตามยุทธศาสตร์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้บรรลุวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และนโยบายมาประกอบการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา รายละเอียดดังต่อไปนี้

2.3.1 สภาพทั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 เป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และมาตรา 37 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มีหน้าที่ในการกำกับดูแล อำนวยการ ติดตามและนิเทศการบริหารจัดการ และการดำเนินงานของ สถานศึกษาในกำกับ โดยมีวิสัยทัศน์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 คือ ภายในปี 2566 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 เป็นองค์กรชั้นนำระดับภูมิภาค ด้านการ บริหารจัดการที่มุ่งสู่มาตรฐานบริการเหนือความคาดหมาย ภายใต้แนวทางศาสตร์พระราชา มีสถานศึกษาในกำกับดูแลทั้งขนาดใหญ่ขนาดกลางและขนาดเล็กจำนวน รวม สถานศึกษาทั้งหมด 256 โรงเรียน (แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2566 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 หน้า 5) รับผิดชอบการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่บริการ 7 อำเภอ มีพื้นที่รวมทั้งสิ้น 3,095 ตารางกิโลเมตร จำแนกตามพื้นที่ ดังนี้ อ.ชุมแพ อ.สีชมพู อ.หนองเรือ อ.ภูเวียง อ.หนองนาคำ อ.เวียงเก่า อ.ภูผาม่าน

2.3.2 ข้อมูลสถานศึกษาในสังกัด

มีจำนวนสถานศึกษาทั้งหมด 256 โรงเรียน จำแนกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1) โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวนนักเรียน 1-119 จำนวน 166 โรงเรียน
2) โรงเรียนขนาดกลาง จำนวนนักเรียน 120-719 จำนวน 86 โรงเรียน
3) โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวนนักเรียน 720-1,679 จำนวน 4 โรงเรียน

รวม 256 โรงเรียน

2.3.3 ผลการดำเนินงาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ดำเนินการขับเคลื่อนภารกิจโดยใช้แผนเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพการศึกษา ที่สอดคล้องเชื่องโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2560-2580 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา (ฉบับปรับปรุง) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 แผนปฏิบัติราชการระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563-2565) กระทรวงศึกษาธิการแผนปฏิบัติราชการระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563-2565) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานนโยบายการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ Quick Win และนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564-2565 โดยกำหนดกลยุทธ์

4 กลยุทธ์ ได้แก่ 1) ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความปลอดภัยจากภัยทุกรูปแบบ 2) สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาให้กับประชากรวัยเรียนทุกคน 3) ยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 และ 4) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา

สภาพปัญหาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ประจำปีการศึกษา 2565 (รายงานแผนปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ 2565 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5, 2565)

1) ระบบเทคโนโลยีการสื่อสารในบางพื้นที่ไม่มีประสิทธิภาพ

2) ในบางพื้นที่ยังมีปัญหาสังคม เช่น ปัญหาครอบครัว การติดสารเสพติด มีค่านิยมที่ไม่พึงประสงค์ ส่งผลต่อการออกกลางคัน และคุณภาพการศึกษา

สรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 เป็นบุคคลสำคัญในการกำหนดกลยุทธ์ต่าง ๆ เพื่อเป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน การกำกับดูแล ติดตามและนิเทศการบริหารจัดการ และการดำเนินงานของสถานศึกษา โดยการร่วมกันวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก โดยใช้เทคนิค SWOT Analysis ประกอบการดำเนินการจัดการสถานศึกษามาวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.4.1 งานวิจัยในประเทศ

ปติพงศ์ สิริปทุมานนท์, พิชญาภา ยืนยาว และ ธีรวุธ ธาดาตันติโชค (2565) ศึกษาการพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเอกชน กรณีศึกษาโรงเรียนวินัยนุกูล โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันในการดำเนินการของโรงเรียนวินัยนุกูลและ 2) พัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเอกชน: กรณีศึกษาโรงเรียนวินัยนุกูล โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 267 คน โดยใช้แบบสอบถามและแบบบันทึกการปฏิบัติการตารางวิเคราะห์ SWOT Analysis ตารางวิเคราะห์ TOWS Matrix และแบบยืนยันกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเอกชน ซึ่งผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันการดำเนินการของโรงเรียนวินัยนุกูล พบว่า 1.1) สภาพแวดล้อมภายใน เช่น การบริหารจัดการ การเงิน โครงสร้างการบริหารการให้บริการ บุคลากร อยู่ในระดับมาก และวัสดุอุปกรณ์ อยู่ในระดับปานกลาง 2) สภาพแวดล้อมภายนอก ได้แก่ เทคโนโลยี สังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และการเมือง อยู่ในระดับมาก 2) การพัฒนากลยุทธ์ของโรงเรียน มี 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านวิชาการ ได้แก่ พัฒนาระบบการบริหารให้เป็นเลิศ ปรับนโยบายของโรงเรียนให้สอดคล้องกับข้อกำหนดของรัฐบาล พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรท้องถิ่น นิเทศ ติดตาม ประเมินผล และส่งเสริมความเข้าใจของนักเรียน 2) ด้านบุคลากร ได้แก่ พัฒนาผลการปฏิบัติงานของครู และบุคลากร ทบทวนหน้าที่ปฏิบัติงานวิชาการของครู ปรับปรุงระบบภาระงานครู และบุคลากร และนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงระบบการทำงานของบุคลากรของโรงเรียน 3) ด้านอาคารสถานที่ เทคโนโลยี และสภาพแวดล้อม ได้แก่ พัฒนาด้าน อาคารสถานที่ และระบบสารสนเทศ พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย พัฒนาด้านวัสดุครุภัณฑ์ของโรงเรียน และติดตาม ประเมินผล และการปรับปรุงวัสดุครุภัณฑ์ที่ไม่มีคุณภาพ 4) ด้านสภาพเศรษฐกิจ และงบประมาณ ได้แก่ พัฒนาประสิทธิภาพการ

บริหารงบประมาณ ทบทวนแผนการใช้งบประมาณจากสนับสนุนของภาครัฐให้คุ้มค่า สนับสนุนงบประมาณด้านการศึกษาให้กับผู้ปกครอง และปรับลดงบประมาณ ค่าใช้จ่ายในการศึกษา และ 5) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองนักเรียน ได้แก่ ประชาสัมพันธ์ข่าวสารของโรงเรียนสู่สาธารณชน ส่งเสริมการให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้ปกครองผ่านช่องทางออนไลน์ ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายด้านการศึกษา และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน

ณัฐพร ละม้ายแข และ ทัศนะ ศรีปัตตา (2565) ศึกษากระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร จำแนกตามเพศ และประสบการณ์การทำงาน โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู จำนวน 278 คน โดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งผลการศึกษาพบว่า กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร เมื่อพิจารณาเป็นรายขั้นพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกขั้น เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ขั้นการกำหนดกลยุทธ์ขั้นการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ขั้นการประเมินและควบคุมกลยุทธ์ และขั้นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และเปรียบเทียบกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร จำแนกตามเพศ และประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ประทีบ ประโทน (2563) ศึกษากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมของโรงเรียน สังกัดเทศบาล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน, ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึ่งประสงค์การบริหารสถานศึกษา, พัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาและตรวจสอบกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมของโรงเรียนสังกัดเทศบาล โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 289 คนและใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ ผลการศึกษาพบว่า องค์ประกอบเชิงยืนยันความรับผิดชอบต่อสังคมของโรงเรียนสังกัดเทศบาล พบว่า มี 5 องค์ประกอบหลัก 12 องค์ประกอบย่อย และโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01, สภาพปัจจุบันภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ดังนี้ ด้านกฎหมาย ด้านธรรมาภิบาล ด้านเศรษฐกิจ ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านมนุษยธรรมเรียงตามลำดับ และส่วนสภาพที่พึงประสงค์ ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนี้ ด้านธรรมาภิบาล ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจ ด้านกฎหมาย และด้านมนุษยธรรมเรียงตามลำดับ, ด้านกลยุทธ์พบว่าการบริหารสถานศึกษาต้องคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและบริหารภายใต้หลักธรรมาภิบาลทั้งองค์การ และมี 5 พันธกิจ 5 เป้าประสงค์และ 5 กลยุทธ์หลัก 12 กลยุทธ์รอง 35 แนวทางปฏิบัติ และการตรวจสอบกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาโดยการตรวจสอบคุณภาพและเชิงปริมาณให้เกิดประโยชน์สูงสุด

สุปรียา ชินพะวอ (2562) ศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความ ต้องการจำเป็นในการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 25 2) เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 74 คน และใช้แบบประเมินเป็นเครื่องมือ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า

องค์ประกอบและตัวชี้วัดของการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่เหมาะสม คือ ด้านการควบคุมและการประเมินกลยุทธ์ ด้านการกำหนดกลยุทธ์ และ ด้านนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ตามลำดับ

รมณี เหลี่ยมแสง (2561) ศึกษากลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้ตามแนวสะเต็มศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างกลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางสะเต็มศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 264 คน โดยใช้การสัมภาษณ์และสนทนากลุ่ม ประกอบการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า กลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางสะเต็มศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย 4 กลยุทธ์หลัก 10 กลยุทธ์ย่อย 37 กลวิธี และ 47 ตัวชี้วัด ดังนี้ 1) กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาศักยภาพของผู้เรียนสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 2) กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางสะเต็มศึกษา 3) กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาระบบการบริหารจัดการทรัพยากร และงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ 4) กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมพัฒนาการบริหารการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางสะเต็มศึกษา

ดวงจิต สนิทกลาง (2561) ศึกษากลยุทธ์การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดการพัฒนานักเรียนให้มีภาวะผู้นำที่ยอดเยี่ยม โดยมีวัตถุประสงค์ คือ 1. ศึกษากรอบแนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดการพัฒนานักเรียนให้มีภาวะผู้นำที่ยอดเยี่ยม 2. ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดการพัฒนานักเรียนให้มีภาวะผู้นำที่ยอดเยี่ยม 3. พัฒนากลยุทธ์การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดการพัฒนานักเรียนให้มีภาวะผู้นำที่ยอดเยี่ยม โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 342 โรงเรียน และใช้แบบสอบถามและแบบประเมินเป็นเครื่องมือ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดการพัฒนานักเรียนให้มีภาวะผู้นำที่ยอดเยี่ยม มีกลยุทธ์หลัก 5 กลยุทธ์ ได้แก่ 1) ปฏิรูปหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างนักเรียนให้มีภาวะผู้นำที่ยอดเยี่ยม 2) ปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีภาวะผู้นำที่ยอดเยี่ยม 3) ปรับเปลี่ยนระบบการวัดผลและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ เพื่อการพัฒนานักเรียนให้มีภาวะผู้นำที่ยอดเยี่ยม 4) ยกระดับการดำเนินงานสภานักเรียนยุคใหม่ที่มุ่งส่งเสริมภาวะผู้นำที่ยอดเยี่ยมในนักเรียน และ 5. พัฒนาขีดความสามารถในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้นักเรียนมีภาวะผู้นำที่ยอดเยี่ยม จุดประกายฝันมุ่งมั่นทำความดี สร้างชีวีที่พอเพียง

จันทิมา บุญอนันต์วงศ์, ช่อเพชร เบ้าเงิน และ สมกูล ถาวรกิจ (2561) ศึกษารูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2) พัฒนารูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ (3) ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการ บริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 318 คน โดยใช้แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ประกอบการศึกษา โดยผลการศึกษาพบว่า สภาพปัจจุบันการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษา ขั้นพื้นฐาน มีกระบวนการบริหารเชิงกล

ยุทธ์ 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย (1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโรงเรียน โดยบุคลากรทุกคนในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการทำ SWOT Analysis และทบทวนภารกิจและอำนาจหน้าที่ของโรงเรียนให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาวะแวดล้อมของโรงเรียนในอนาคต (2) การกำหนดกลยุทธ์ ประกอบด้วย วิสัยทัศน์พันธกิจ เป้าประสงค์ ที่ชัดเจน ครูและบุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกลยุทธ์ของโรงเรียนที่ ครอบคลุมแผนงานทุกระดับชั้น (3) การปฏิบัติตามกลยุทธ์เป็นกำหนดขั้นตอนและผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน จัดทำปฏิทิน การปฏิบัติงาน และปฏิบัติงานตามแผนกลยุทธ์ที่กำหนด (4) การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ติดตามผลการดำเนินงาน ประเมินผลตามตัวชี้วัดที่กำหนดแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินกลยุทธ์ สร้างเครื่องมือในการประเมินกลยุทธ์รายงานผล ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทราบ และปรับปรุงแก้ไขกลยุทธ์ของโรงเรียนให้มีความสมบูรณ์

ฤมล สอนดี, นภาภรณ์ ยอดสิน และ พิชญาภา ยืนยาว (2561) ศึกษาการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ1) ศึกษาระดับการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียน 2) ศึกษา ระดับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน และ 3) วิเคราะห์การบริหารเชิงกลยุทธ์ ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 267 คน และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ ผลการศึกษาพบว่า1) การบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนอยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน ประกอบด้วย การกำหนดกลยุทธ์การปฏิบัติตามกลยุทธ์การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และการควบคุมและประเมินผล โดยร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 72.10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน ประกอบด้วย การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง การกำหนดมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษาและการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

สุพิศ โสภา และคณะ (2560) ศึกษาการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนขนาดกลางสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 25 จังหวัดขอนแก่น: กรณีศึกษาโรงเรียนแวงใหญ่วิทยาคม โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปรากฏการณ์และแนวทางในการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็น เลิศของโรงเรียนขนาดกลางสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 กรณีศึกษา โรงเรียนแวงใหญ่วิทยาคม โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 27 คน และใช้การสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือการศึกษา ซึ่งผลการศึกษาพบว่า 1) การนำองค์กร โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายและส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษาอย่างต่อเนื่องและเกิดความยั่งยืน 2) การวางแผนเชิงกลยุทธ์มีระบบการวางแผนที่เป็นรูปธรรมโดยการวิเคราะห์ SWOT Analysis สู่การปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง 3) การมุ่งเน้นผู้เรียน โรงเรียนรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยเฉพาะจากผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้น การมีส่วนร่วมสูงเพื่อการพัฒนาคุณภาพและสนองกลยุทธ์ของโรงเรียน 4) การวัดการวิเคราะห์และการจัดการความรู้โรงเรียนมีระบบการประเมินผลการจัดการศึกษาโดยใช้ ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาและมีการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และ 5) การมุ่งเน้นบุคลากร โรงเรียนส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของครูและบุคคลากร โดยมีการประเมินการ ปฏิบัติงานของบุคคลากรเพื่อให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของหน่วยงานต้นสังกัด

ประครอง บุญครอง,จิณณวัตร ปะโคทัง และ อารี หลวงนา (2558) ศึกษากลยุทธ์การพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น

พื้นฐาน โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อนำเสนอกลยุทธ์การ พัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 251 คน และใช้แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามประกอบการศึกษา ซึ่งผลการศึกษาพบว่า องค์ประกอบของกลยุทธ์การพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ (1) วิสัยทัศน์ (2) พันธกิจ (3) วัตถุประสงค์ (4) เป้าหมายและ (5) กลยุทธ์

2.4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

บิลล (Beall, 2012) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนเอกชน : การสรรหาครู ค่าตอบแทนครูการพัฒนาครูและระยะเวลาการอยู่ในองค์กรของครูของมหาวิทยาลัยโคลัมเบีย หากการลงทุนในด้านการศึกษาไม่เพิ่มสูงขึ้นแล้ว โรงเรียนคงจะประสบกับปัญหาหรือความยากลำบากในการแข่งขัน เพื่อให้ได้ครูที่มีความสามารถมาทำงานในโรงเรียนการศึกษานี้นำเสนอหัวข้อเกี่ยวกับการสรรหาครู ค่าตอบแทนครูการพัฒนาครู และระยะเวลาในการอยู่ปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนเอกชน การเก็บรวบรวมข้อมูลกระทำโดยใช้แบบสอบถามครู 652 คน จาก 21 โรงเรียนเอกชนในสหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยพบว่า (1) ในอีก 10 ปีข้างหน้าจะมีความต้องการครูเพิ่มมากขึ้นโดยเฉพาะครูสอนวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ (2) โครงสร้างระบบบริหาร ค่าตอบแทนมีผลกระทบต่อความพึงพอใจของครูน้อยกว่าการนำค่าตอบแทนที่โรงเรียนอื่นเสนอมาเปรียบเทียบกับค่าตอบแทนที่ครูได้รับในปัจจุบัน (3) คณะกรรมการโรงเรียนควรจะบริหารระบบค่าตอบแทนให้บรรลุพันธกิจ และปรัชญาโรงเรียน (4) ในการบริหาระบบค่าตอบแทนต่าง ๆ ควรจะนำเรื่องของหมวดวิชาต่าง ๆ ของโรงเรียนเข้าไปพิจารณาด้วย (5) ผู้บริหารโรงเรียนมีแนวทางในการพิจารณาระบบเงินเดือน 3 แนวทางด้วยกัน คือ (5.1) แนวทางที่ตายตัวโดยยึดประสบการณ์การทำงานเป็นหลัก (5.2) แนวทางที่พิจารณาจากผลการทำงาน และ (5.3) ไม่มีเกณฑ์ที่กำหนดแน่นอน เมื่อโรงเรียนต้องเข้าไปแข่งขันกับระบบตลาดการศึกษาเสรี และ (6) โรงเรียนที่ไม่มีนโยบายด้านค่าตอบแทนที่ชัดเจนจะต้องสร้างความเข้าใจในกลุ่มครู เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาเรื่องความไม่ยุติธรรมในการพิจารณาขั้นเงินเดือน

ฟรัมคิน (Frumkin, 2011) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการสร้างโรงเรียนใหม่ : การบริหาร เชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนในกำกับของรัฐ ซึ่งการวิจัยนี้ได้นำเสนอโครงร่างแนวคิดเกี่ยวกับความหลากหลายของการบริหารจัดการโรงเรียนในกำกับของรัฐและความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างโรงเรียน ผลการศึกษาพบว่า ภาระงานของการบริหารมี 3 ประการ คือ การให้การสนับสนุนและการสร้างความชอบธรรม ในการบริหารงานภายในโรงเรียนการระดมความสามารถในการปฏิบัติงานเพื่อนำไปสู่การให้บริการทางการศึกษาที่ดี และการกำหนดภารกิจของโรงเรียนรายงานฉบับนี้มุ่งเน้นศึกษาเรื่ององค์ประกอบของยุทธ์ศาสตร์และกระบวนการพัฒนาโรงเรียน องค์ประกอบ 3 ด้าน ของการบริหารจัดการโรงเรียนในกำกับของรัฐและการประเมินผลการปฏิบัติงาน อาจจะกล่าวสรุปได้ว่าผู้บริหารโรงเรียนในกำกับของรัฐไม่สามารถบริหารงานโดยมุ่งเน้นในด้านการศึกษาเพียงด้านเดียว แต่จะต้องมีความเข้าใจในเรื่องการบริหารองค์กรด้วยโดยเฉพาะองค์กรที่ไม่มุ่งแสวงหาผลกำไรที่อยู่ในสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ผู้บริหารจะต้องเข้าใจบทบาทของตนเองที่จะต้องรับผิดชอบจัดหาทรัพยากรและให้การสนับสนุนแก่บุคลากรในองค์กร นอกจากนี้การบริหารโรงเรียนในกำกับของรัฐค่อนข้างเป็นไปด้วยความลำบากเพราะผู้บริหารจะต้องมีคุณสมบัติในการเป็นครูใหญ่โรงเรียนรัฐบาลที่มีความเชี่ยวชาญในด้านการปกครองและจะต้องมีคุณสมบัติของการเป็นผู้บริหารโรงเรียนเอกชนที่มี

ความใส่ใจในรายละเอียด เล็ก ๆ น้อย ๆ ทุกขั้นตอนของการปฏิบัติงานการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับโรงเรียนในกำกับของรัฐ นับวันจะมีเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ดังนั้นโรงเรียนเหล่านี้จึงมีความต้องการผู้บริหารที่มีทักษะในการบริหารที่ดีอย่างเร่งด่วน

อโคมาส (Akomas, 2007) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะสมองไหลในประเทศไนจีเรีย ทฤษฎีการบริหารเชิงกลยุทธ์สำหรับอุดมศึกษา กล่าวว่าระบบการศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศ ไนจีเรียที่ประสบกับปัญหาภาวะสมองไหล ทำให้ขาดผู้เชี่ยวชาญทางด้านวิชาการเป็นอย่างมากซึ่งมีสาเหตุมาจากความไร้เสถียรภาพทางการเมืองและระบบการบริหารเศรษฐกิจมหภาคด้านทรัพยากร ทางการศึกษาไม่มีประสิทธิภาพมากพอ จึงส่งผลกระทบให้ไม่มีการพัฒนาทางด้านวิชาการ ไม่มุ่งเน้น ในค่านิยมของการเป็นนักวิชาการในระดับศาสตราจารย์ซึ่งปัญหานี้เป็นปัจจัยสำคัญที่บั่นทอนการเจริญเติบโตของสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ในประเทศไนจีเรีย จึงทำให้สถาบันทางการศึกษา ไม่สามารถผลิตต้นทุนมนุษย์ที่มีทักษะ ความรู้และความสามารถได้ทั้ง ๆ ที่ทรัพยากรมนุษย์เป็น ทรัพยากรที่จำเป็นในการพัฒนาประเทศชาติและเป็นปัจจัยสำคัญอันดับแรกของการธำรงไว้ซึ่งความเจริญทางด้านวิทยาการ นอกจากนี้สาเหตุที่ทำให้สถานการณ์ภาวะสมองไหลของประเทศไนจีเรียยิ่งเลวร้ายยิ่งขึ้น คือ อัตราของนักศึกษาที่เรียนระดับปริญญาเอกในมหาวิทยาลัยต่างประเทศและนักศึกษาที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีและปริญญาโทในประเทศต่ำมาก จึงทำให้มหาวิทยาลัยไม่มีคณาจารย์ที่มีศักยภาพ ด้วยเหตุนี้การอุดมศึกษาจึงได้สนับสนุนระบบการศึกษาโดยให้การเกื้อกูลทางสังคมในด้านวิชาการและมวลชน ซึ่งเป็นแนวทางสำคัญในการระดมทรัพยากรเพื่อแก้ไขปัญหาภาวะสมองไหลมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อหาแนวทางในการช่วยทำให้การอุดมศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเพื่อแก้ไขปัญหาภาวะสมองไหลโดยการนำแนวคิดการบริหารเชิงกลยุทธ์มาประยุกต์ใช้และเปิดโอกาสทางการศึกษาให้มากยิ่งขึ้น

อาปีร์ (Arpie, 2007) ได้ศึกษาการบริหารเชิงกลยุทธ์ในองค์กรที่เน้นผลการปฏิบัติงาน เป็นหลัก ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินขอบข่ายและการดำเนินการองค์กร เพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการทำงาน และเพื่อพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงาน การวิจัยนี้ได้ทำการศึกษาการบริหารจัดการของ Federal Student Aid กระทรวงศึกษาธิการที่มีการบริหารงานที่มีความยืดหยุ่น และมีการเปลี่ยนแปลงการบริหารงานไปสู่การบริหารจัดการที่เน้นผลการปฏิบัติงานเป็นหลักซึ่งถือว่าประสบความสำเร็จในการบริหารงานงานวิจัยนี้มีความสำคัญเป็นอย่างมาก รัฐบาลกำลังให้ความสนใจในเรื่องการบริหารเชิงกลยุทธ์มากเนื่องจากในช่วงปลายทศวรรษ 1990 มีองค์กรที่บริหารงาน โดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์หรือเน้นผลการปฏิบัติงานเป็นหลักเกิดขึ้น ผลการวิจัยพบว่า นโยบายการบริหาร องค์กรที่มุ่งเน้นผลการปฏิบัติงานส่งเสริมให้องค์กรเกิดการยอมรับระบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ การเปลี่ยนแนวการบริหารงานนี้ทำให้การปฏิบัติงานเป็นลักษณะของการดำเนินธุรกิจมากขึ้น เน้นลูกค้า และผลการปฏิบัติงานเป็นหลักเมื่อ FSA ได้นำระบบการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลการ ปฏิบัติงาน นี้มาใช้ทำให้ผลการดำเนินงานดีขึ้นมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตลอดจนสร้าง ความน่าเชื่อถือและความโปร่งใสในการทำงานอีกด้วย

Linda (2007) ศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเชิงกลยุทธ์และภาวะ ผู้นำในสถาบันอุดมศึกษาที่อยู่ในกำกับของรัฐโคโลราโดและสถาบันอุดมศึกษาเอกชนซึ่งงานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเชิงกลยุทธ์และภาวะผู้นำของอธิการบดีโดย

วิเคราะห์แผนกลยุทธ์และนโยบายของสถาบันที่คัดเลือกไว้โดยเริ่มต้นจากการเปรียบเทียบองค์ประกอบของการบริหารเชิงกลยุทธ์และภาวะผู้นำขององอธิการบดีก่อน แล้วจึงศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเชิงกลยุทธ์และภาวะผู้นำเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัยใช้วิธีการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับประเภทของการบริหารเชิงกลยุทธ์และการสัมภาษณ์ในเรื่องรูปแบบ ภาวะผู้นำกรอบแนวคิดการวิจัย คือประเภทการบริหารเชิงกลยุทธ์ของชัฟฟีและโคป และรูปแบบภาวะผู้นำของนิว แมนน์และเบนซิมอน กรอบแนวคิดนี้ได้เชื่อมโยงประเภทของการบริหารเชิงกลยุทธ์เข้ากับรูปแบบภาวะผู้นำตามแนวคิดของชัฟฟีและโคป การบริหารเชิงกลยุทธ์แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือทางตรง (Linear) ปรับเปลี่ยน (Adaptive) และตีความ (Interpretive) รูปแบบภาวะผู้นำตามแนวคิดของ นิว แมนน์และเบนซิมอน มี 4 ประเภท คือ ผู้นำที่เป็นผู้ริเริ่ม ผู้นำที่เป็นผู้ประสานงาน ผู้นำที่เป็นผู้ให้คำแนะนำและผู้นำที่คอยดูแลอยู่ห่าง ๆ ผลการวิจัยพบว่า ประเภทต่าง ๆ ของภาวะผู้นำนั้นมีความสัมพันธ์กับประเภทของการบริหารเชิงกลยุทธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

Jamaliah Abdul Hamid (2008) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารงานโรงเรียนและครูผู้สอน ผลการวิจัยพบว่ากลยุทธ์และความรู้ส่วนบุคคลของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีความสัมพันธ์กับการรับรู้ของสภาพการจัดการความรู้ในเชิงบวกของโรงเรียน ทั้งคุณภาพของข้อมูลและการตัดสินใจในระดับการปฏิบัติภายในโรงเรียนเป็นสิ่งที่ต้องขับเคลื่อนด้วยกลยุทธ์ส่วนบุคคล ที่มีแนวโน้มและมีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมความรู้ภายในโรงเรียนกลยุทธ์ส่วนบุคคลสามารถโน้มน้าวให้ผู้คนแสวงหาและนำความรู้ใหม่และวิธีคิดที่มีประโยชน์มาใช้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและยังส่งผลในความเชื่อมั่นและความมั่นคงในกระบวนการพัฒนา

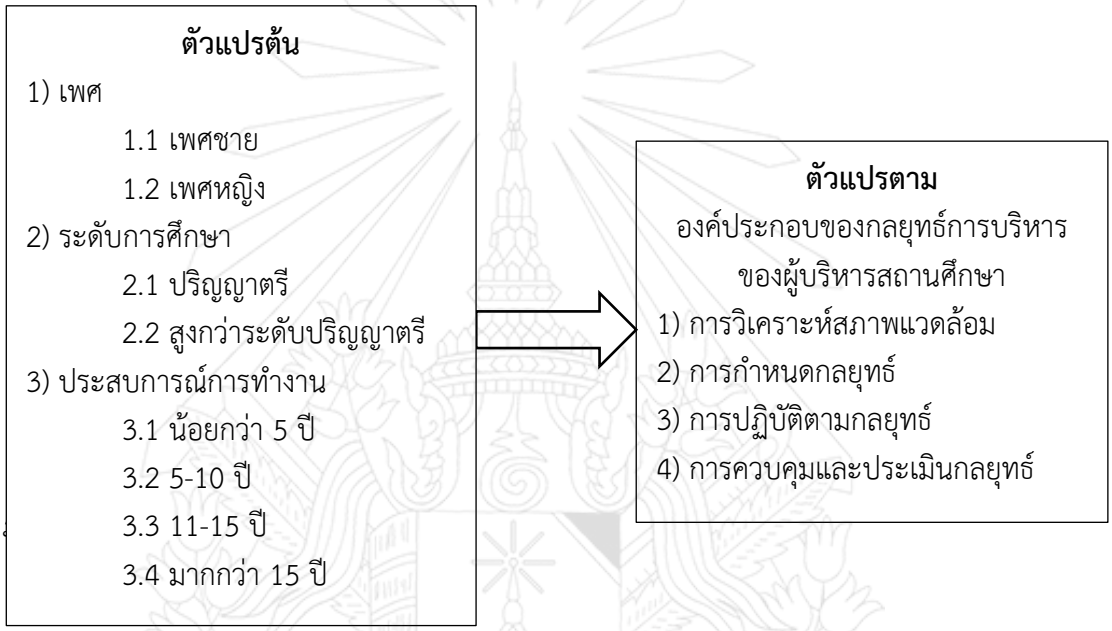
Climent and Francisco (1992) ได้ศึกษาบทบาทของการจัดการเชิงกลยุทธ์และกลยุทธ์ขององค์การ (Strategy and Strategic Management of Organizations) โดยแยกเนื้อหา ออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นการอธิบายสาระสำคัญของกลยุทธ์และ “การบริหารเชิงกลยุทธ์ในองค์การ” และส่วนที่สองแสดงการสร้าง “กลยุทธ์” ในองค์การที่แตกต่างกันกลยุทธ์ที่สร้างขึ้นจะช่วยลดจุดอ่อนและสร้างจุดแข็งในเวลาเดียวกัน นอกจากนี้กลยุทธ์ที่สร้างนั้นยังมุ่งสร้างโอกาสและหลบหลีกความเสี่ยงในสิ่งแวดล้อมภายนอกองค์การอีกด้วย การวิจัยครั้งนี้ได้อธิบายถึง ระบบของการบริหารทั้งหมดกลยุทธ์และการวางแผนกลยุทธ์ในฐานะเป็นระบบประสานงานกลาง กลยุทธ์และการวางแผนกลยุทธ์ในส่วนของระบบการปฏิบัติงานรวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้าง บุคลากร และคุณภาพโดยรวมเป็นภารกิจหลักของการบริหารงานโดยทั่วไป

จากการศึกษาทฤษฎีแนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังที่กล่าวมาแล้ว ผู้บริหารจะต้องมีทักษะความสามารถต่าง ๆ ที่จะนำองค์กรดำเนินกิจกรรมของสถานศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ภายใต้การวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ภายใต้สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อนำมากำหนดกลยุทธ์ของสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

2.5 กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดของการวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์กลยุทธ์การบริหารจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่อไปนี้ ยงยุทธ สงพะโยม (2565), จรัญ คิดขยัน

(2564), ธมลวรรณ เจนธนสาร (2563), จิรารัตน์ กระจ่างดี (2562), สุกรี แวมูซอ (2562), จันทิมา บุญอนันต์วงศ์ (2561), ปรีชา ดาวเรือง และคณะ (2561), มัสนะห์ สารี (2561), ปณตนนท์ เถียรประภากุล (2560), พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร (2560), ภูมิภัทร กลางโคตร์ (2560), อนุวัฒน์ จองเดิน (2560),ศิริโชค พิพัฒน์เสถียรกุลและคณะ (2558), คำนึง เนื่องชมภู (2556) และเนตรทราย บัลลังก์ปัทมา (2555) เพื่อเป็นแนวทางในการเลือกศึกษา และกำหนดกรอบแนวคิดเกี่ยวกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) `การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม 2) การกำหนดกลยุทธ์ 3) การปฏิบัติตามกลยุทธ์ และ4) การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ จึงสรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 และเพื่อเปรียบเทียบกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานต่างกัน โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
3.4 ตัวแปรที่ศึกษา
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร คือ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 2,329 คน (แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2566 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5)

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ที่ให้ข้อมูลจำนวน 327 คน จากการเปิดตารางของ Krejcie & Morgan (1970) โดยการสุ่มอย่างง่าย (Sample random sampling)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) เพื่อใช้สอบถามกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) เพื่อสอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ดังนี้

1. เพศ
   1.1 เพศชาย

1.2 เพศหญิง

2. ระดับการศึกษา

2.1 ปริญญาตรี

2.2 สูงกว่าปริญญาตรี

3. ประสบการณ์การทำงาน

3.1 น้อยกว่า 5 ปี

3.2 5-10 ปี

3.3 11-15 ปี

3.4 มากกว่า 15 ปี

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแบบมาตรประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามวิธีของ (Likert, 1961) ซึ่งเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ประกอบไปด้วย 4 ด้าน ดังนี้

1. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม

2. การกำหนดกลยุทธ์

3. การนำแผนกลยุทธ์ไปปฏิบัติ

4. การควบคุมและการประเมินกลยุทธ์

กำหนดคะแนนในการตอบแบบสอบถามซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถาม 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) โดยให้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นลงในช่องประมาณค่าเกี่ยวกับ กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 มีลักษณะเป็นแบบมาตรประมาณค่า มี 5 ระดับ แต่ละระดับมีความหมาย ดังนี้

5 คะแนน หมายถึง กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

4 คะแนน หมายถึง กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

3 คะแนน หมายถึง กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

1 คะแนน หมายถึง กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย เรื่องกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยใช้กระบวนการ ดังนี้

3.3.1 ศึกษาหลักการแนวคิดทฤษฎีจากตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามเพื่อกำหนดขอบเขตในการสร้างเครื่องมือ

3.3.2 นำผลการศึกษามาสร้างแบบสอบถาม สำหรับใช้เป็นเครื่องมือศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

3.3.3 นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องและชัดเจนเหมาะสมทั้งเนื้อหาสาระ การใช้ถ้อยคำ สำนวนภาษา แล้วนำมาจัดทำเป็นแบบสอบถาม อาจารย์ที่ปรึกษาได้ให้คำแนะนำในการปรับข้อคำถามและภาษาให้เหมาะสม ผู้วิจัยได้จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ก่อนนำไปเสนอผู้เชี่ยวชาญ

3.3.4 นำเสนอแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความถูกต้องของภาษา โดยพิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหากับนิยามศัพท์เฉพาะ ผู้วิจัยกำหนดคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้ มีคุณสมบัติการศึกษาระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอก 1) ด้านการบริหารการศึกษา 2) ด้านหลักสูตรและการสอน และ 3) ด้านวัดและประเมินผลการศึกษา ซึ่งได้รับคำแนะนำให้ปรับปรุงภาษาให้ชัดเจนเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย โดยผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะให้นำข้อคำถามที่มีความหมายใกล้เคียงกันรวมเป็นข้อเดียวกัน และพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามตัวแปรโดยให้คะแนน ดังนี้ +1 เห็นว่าข้อความนั้นสอดคล้องตามนิยามที่ระบุไว้ 0 ไม่แน่ใจว่าข้อความนั้นสอดคล้องตามนิยามที่ระบุไว้ และ -1 แน่ใจว่าข้อความนั้นไม่สอดคล้องตามนิยามที่ระบุไว้ มีดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวัดตามนิยามศัพท์เฉพาะ ตั้งแต่ 0.60-1.00 มาใช้เป็นข้อคำถามในแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม จำนวน 10 ข้อ 2) การกำหนดกลยุทธ์ จำนวน 4 ข้อ 3) การปฏิบัติตามกลยุทธ์ จำนวน 6 ข้อ และ 4) การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ จำนวน 5 ข้อ จากคำถามทั้งหมด 25 ข้อ มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ แล้วนำข้อคำถามไปใช้ได้

3.3.5 ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

3.3.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาค่า IOC ไปจัดเตรียมทำเป็นแบบสอบถามทางอิเล็กทรอนิกส์ในโปรแกรม Google Form เพื่อนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับและรายด้าน ด้วยวิธีการตรวจสอบความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency Method) โดยใช้วิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟ่า (Alpha-Coefficient) โดยกำหนดความเชื่อมั่นทั้งฉบับไม่ต่ำกว่า 0.80 ตามหลักวิธีการของ Cronbach (1990) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.94 ดังแสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงค่าความเชื่อมั่น (Reliability) รายด้านและโดยรวมของแบบสอบถาม

กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	**รายข้อ**	**ค่าความเชื่อมั่น**
1. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม	10	0.93
2. การกำหนดกลยุทธ์	4	0.91
3. การปฏิบัติตามกลยุทธ์	6	0.94
4. การควบคุมและประเมินกลยุทธ์	5	0.94
ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ	**25**	**0.94**

3.4 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำนวน 327 คน

1) เพศ
   1.1) เพศชาย
   1.2) เพศหญิง
2) ระดับการศึกษา
   2.1) ปริญญาตรี
   2.2) สูงกว่าปริญญาตรี
3) ประสบการณ์การทำงาน
   3.1) น้อยกว่า 5 ปี
   3.2) 5-10 ปี
   3.3) 11-15 ปี
   3.4) มากกว่า 15 ปี

ตัวแปรตาม ได้แก่ กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหาร ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้

1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม
2) การกำหนดกลยุทธ์
3) การปฏิบัติตามกลยุทธ์
4) การควบคุมและประเมินกลยุทธ์

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.5.1 ขอหนังสืออนุญาตเก็บข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 เพื่อขอความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล และเพื่อขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล

3.5.2 ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามไปยัง ครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายเพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม พร้อมสามารถตอบแบบสอบถามการวิจัยผ่าน Google Form โดยผู้วิจัยได้สร้าง QR CODE และ Link ในการเข้าไปตอบแบบสอบถาม

3.5.3 ผู้วิจัยกำหนดระยะเวลาในการตอบแบบสอบถาม เพื่อสะดวกในการเก็บข้อมูล และได้ข้อมูลคืนแบบออนไลน์ตรงตามที่ระยะเวลากำหนด ภายใน 2 สัปดาห์ หรือ 14 วัน หากเลยกำหนดระยะเวลาได้ติดตามสอบถามออนไลน์หรือทางโทรศัพท์อีกครั้ง โดยผู้วิจัยได้เริ่มเก็บข้อมูลวันที่ 20 พฤศจิกายน 2566 ถึงวันที่ 10 ธันวาคม 2566 ผลปรากฏว่า ได้แบบสอบถามมาจำนวน 283 คน คิดเป็นร้อยละ 86.54 ของกลุ่มตัวอย่าง

3.5.4 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้รับจากผู้ตอบแบบสอบถามที่ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์แล้วไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่รวบรวมได้ไปวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

3.6.1 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน โดยหาความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) โดยนำเสนอในรูปตารางและความเรียง

3.6.2 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) วิเคราะห์โดยรวม รายด้าน และรายข้อ กำหนดเกณฑ์แปลผลเป็น 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

4.51-5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับ มากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง มีความคิดเห็นกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับ มาก

2.51-3.50 หมายถึง มีความคิดเห็นกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับ ปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง มีความคิดเห็นกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับ น้อย

1.00-1.50 หมายถึง มีความคิดเห็นกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

3.6.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ตามความคิดเห็นของครูที่มีเพศต่างกันตามสมมติฐานการวิจัยข้อ 1 โดยใช้สถิติทดสอบที (t-test) แบบ Independent Sample

3.6.4 วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ตามความคิดเห็นของครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันตามสมมติฐานการวิจัยข้อ 2 โดยใช้สถิติทดสอบที (t-test) แบบ Independent Sample

3.6.5 วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ตามความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันตามสมมติฐานการวิจัยข้อ 3 โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นเป็นรายคู่ (Post Hoc Test) โดยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe)

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขออนแก่น เขต 5 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษากลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ตามความคิดเห็นของครูที่มีเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานต่างกัน ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถามแบบอิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ผ่าน Google Form โดยผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเข้าตอบแบบสอบถามผ่านลิงค์ URL หรือ สแกนผ่าน QR CODE ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำนวน 327 คน และได้แบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 283 คน คิดเป็นร้อยละ 86.54 แล้วนำข้อมูลที่ได้มาดำเนินการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อคำนวณหาค่าสถิติสำหรับการตอบวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัยให้ครบถ้วนตามที่ตั้งไว้ โดยมีลำดับขั้นตอน ดังนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.3 ผลการวิเคราะห์ระดับกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

4.4 ผลการเปรียบเทียบกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้มีความเข้าใจตรงกันในการแปลผลการวิจัย ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\overline{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
t	แทน	ค่าสถิติที (t-test)
F	แทน	ค่าสถิติเอฟ (F-test)
SV	แทน	แหล่งความแปรปรวน (Source of Variance)
SS	แทน	ผลรวมตามแปรปรวนของค่าเฉลี่ย (Sum of square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสอง (Mean square)
df	แทน	องศาความเป็นอิสระ (Degrees of freedom)

*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
sig	แทน	ค่าระดับนัยสำคัญทางสถิต

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากแบบสอบถามผู้วิจัยนำข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) นำเสนอในรูปแบบตาราง และความเรียง ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 สถานะผู้ตอบแบบสอบถามแสดงค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (n = 283)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม		ค่าความถี่	ร้อยละ
1. เพศ	ชาย	122	43.10
	หญิง	161	56.90
2. ระดับการศึกษา	ปริญญาตรี	255	90.10
	สูงกว่าปริญญาตรี	28	9.90
3. ประสบการณ์การทำงาน	น้อยกว่า 5 ปี	28	9.90
	5-10 ปี	51	18.00
	11-15 ปี	90	31.80
	มากกว่า 15 ปี	114	40.30

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 56.90 และเพศชาย จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 43.10 มีระดับการศึกษาส่วนใหญ่ ปริญญาตรี จำนวน 255 คน คิดเป็นร้อยละ 90.10 และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 9.90 และส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 15 ปี จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 40.3 รองลงมาได้แก่ 10-15 ปี จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 31.80 ตั้งแต่ 5-10 ปี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 18.00 และ น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 9.90 ตามลำดับ

4.3 ผลการวิเคราะห์กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

ผู้วิจัยวิเคราะห์ระดับกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยใช้ ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง ดังตารางที่ 4.2-4.6

4.3.1 ผลการวิเคราะห์ระดับกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยรวม

ผลการวิเคราะห์ระดับกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยรวม ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ระดับกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยรวม

กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม	3.67	0.96	มาก
2. ด้านการกำหนดกลยุทธ์	3.65	0.97	มาก
3. ด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์	3.55	1.00	มาก
4. ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์	3.61	0.98	มาก
กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	**3.62**	**0.92**	**มาก**

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ระดับกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบพบว่าทุกองค์ประกอบมีกลยุทธ์การบริหารอยู่ในระดับ มาก โดยเรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ 1) ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม 2) ด้านการกำหนดกลยุทธ์ 3) ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ และ 4) ด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67, 3.65, 3.61 และ 3.55 ตามลำดับ

4.3.2 ผลการวิเคราะห์ระดับกลยุทธ์การบริหารนำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยแยกองค์ประกอบ

ผลการวิเคราะห์ระดับกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยรวมและรายข้อ นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง ดังตารางที่ 4.3-4.7 ดังนี้

ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ระดับกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม

ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม	ระดับการปฏิบัติ		
	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
1. ผู้บริหารสถานศึกษามีการศึกษารายได้เฉลี่ยและแนวโน้มการใช้จ่ายของผู้ปกครอง	3.71	1.13	มาก
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีการศึกษาความเชื่อค่านิยม วัฒนธรรม วิถีชีวิตของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน	3.75	1.16	มาก

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
3. ผู้บริหารสถานศึกษามีการศึกษาการบริหารงานของรัฐบาล เสถียรภาพของรัฐบาล คุณภาพของพรรคการเมือง กฎหมายท้องถิ่น และกฎหมายสิ่งแวดล้อม	3.69	1.13	มาก
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีการศึกษาความรู้เกี่ยวกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีของนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน	3.66	1.14	มาก
5. ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดโครงสร้างบุคลากรและนโยบายที่ชัดเจนและเป็นระบบ	3.66	1.16	มาก
6. ผู้บริหารสถานศึกษามีการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนและการให้บริการของครูแก่บุคลากร ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	3.64	1.17	มาก
7. ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารจัดการครูให้จัดการเรียนการสอนเต็มศักยภาพ	3.69	1.12	มาก
8. ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้งบประมาณที่ถูกต้องตรวจสอบได้ มุ่งเน้นความโปร่งใส คล่องตัวเป็นระบบ	3.67	1.14	มาก
9. ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดการแหล่งเรียนรู้ระบบเครือข่ายสัญญาณอินเทอร์เน็ต เครื่องคอมพิวเตอร์ ที่ใช้งานได้	3.54	1.14	มาก
10. ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารจัดการในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ	3.72	1.19	มาก
ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม	**3.67**	**0.96**	**มาก**

จากตารางที่ 4.3 พบว่า องค์ประกอบด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม โดยรวมอยู่ที่ระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.67 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.96 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษามีการศึกษาความเชื่อค่านิยม วัฒนธรรม วิถีชีวิตของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน 2) ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารจัดการในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ 3) ผู้บริหารสถานศึกษามีการศึกษารายได้เฉลี่ยและแนวโน้มการใช้จ่ายของผู้ปกครอง 4) ผู้บริหารสถานศึกษามีการศึกษาการบริหารงานของรัฐบาล เสถียรภาพของรัฐบาล คุณภาพของพรรคการเมือง กฎหมายท้องถิ่น และกฎหมายสิ่งแวดล้อม 5) ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารจัดการครูให้จัดการเรียนการสอนเต็มศักยภาพ 6) ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้งบประมาณที่ถูกต้องตรวจสอบได้ มุ่งเน้นความโปร่งใส คล่องตัวเป็นระบบ 7) ผู้บริหารสถานศึกษามีการศึกษาความรู้เกี่ยวกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีของนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน 8) ผู้บริหารสถานศึกษามีการ

จัดโครงสร้างบุคลากรและนโยบายที่ชัดเจนและเป็นระบบ 9) ผู้บริหารสถานศึกษามีการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนและการให้บริการของครูแก่บุคลากร ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และ 10) ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดการแหล่งเรียนรู้ ระบบเครือข่ายสัญญาณอินเทอร์เน็ต เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้งานได้ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75, 3.72, 3.71, 3.69, 3.69, 3.67, 3.66, 3.66, 3.64 และ 3.54 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ระดับกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการกำหนดกลยุทธ์

ด้านการกำหนดกลยุทธ์	**ระดับการปฏิบัติ**		
	$\bar{X}$	**S.D.**	**แปลผล**
1. ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) เพื่อให้ทราบทิศทางในอนาคตของสถานศึกษา	3.64	1.01	มาก
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดพันธกิจ (Mission) เพื่อกำหนดภารกิจและเป้าหมายระยะยาวของสถานศึกษา	3.68	1.12	มาก
3. ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดเป้าประสงค์ (Goal) ในการกำหนดความสำเร็จของการดำเนินงาน	3.60	1.14	มาก
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดวัตถุประสงค์ (Objectives) ในการระบุการดำเนินกิจกรรมและลักษณะงานที่ชัดเจน โดยเน้นการวัดเชิงปริมาณ	3.67	1.16	มาก
ด้านการกำหนดกลยุทธ์	**3.65**	**0.97**	**มาก**

จากตารางที่ 4.4 พบว่า องค์ประกอบด้านการกำหนดกลยุทธ์ โดยรวมอยู่ที่ระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.65 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.97 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดพันธกิจ (Mission) เพื่อกำหนดภารกิจและเป้าหมายระยะยาวของสถานศึกษา 2) ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดวัตถุประสงค์ (Objectives) ในการระบุการดำเนินกิจกรรมและลักษณะงานที่ชัดเจน โดยเน้นการวัดเชิงปริมาณ 3) ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) เพื่อให้ทราบทิศทางในอนาคตของสถานศึกษา และ 4) ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดเป้าประสงค์ (Goal) ในการกำหนดความสำเร็จของการดำเนินงาน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68, 3.67, 3.64 และ 3.60 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ระดับกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์

ด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดโครงสร้างของบุคลากรอย่างชัดเจน	3.55	1.06	มาก
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เพื่อแจ้งให้บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องทุกคนทราบแผนงานที่วางไว้	3.58	1.20	มาก
3. ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี โดยการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบโดยแต่งตั้งคณะกรรมการอย่างชัดเจน	3.53	1.20	มาก
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่จะดำเนินงาน ระยะเวลา ผู้รับผิดชอบ เป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จ และกำหนดงบประมาณ เพื่อเป็นกรอบทิศทางการดำเนินงานตามภารกิจ	3.54	1.18	มาก
5. ผู้บริหารสถานศึกษามีการระดมความคิด จัดประชุม ปรึกษา ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้ได้เข้ามามีส่วนร่วมในโครงการดำเนินตามกลยุทธ์ของสถานศึกษา	3.53	1.20	มาก
6. ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างแรงจูงใจในการทำงานของครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	3.56	1.19	มาก
ด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์	**3.55**	**1.00**	**มาก**

จากตารางที่ 4.5 พบว่า องค์ประกอบด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์ โดยรวมอยู่ที่ระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.55 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.00 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เพื่อแจ้งให้บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องทุกคนทราบแผนงานที่วางไว้ 2) ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างแรงจูงใจในการทำงานของครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง 3) ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดโครงสร้างของบุคลากรอย่างชัดเจน 4) ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่จะดำเนินงาน ระยะเวลา ผู้รับผิดชอบ เป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จ และกำหนดงบประมาณ เพื่อเป็นกรอบทิศทางการดำเนินงานตามภารกิจ 5) ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี โดยการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบโดยแต่งตั้งคณะกรรมการอย่างชัดเจน และ 6) ผู้บริหารสถานศึกษามีการระดมความคิด จัดประชุม ปรึกษา ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้ได้เข้ามามีส่วนร่วมในโครงการดำเนินตามกลยุทธ์ของสถานศึกษา โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58, 3.56, 3.55, 3.54, 3.54 และ 3.53 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ระดับกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์

ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำกับ นิเทศ ติดตาม การปฏิบัติงานของครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	3.54	1.11	มาก
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีวิธีการวัดและเครื่องมือในการติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน	3.64	1.18	มาก
3. ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำแผนปฏิทินการกำกับ นิเทศ ติดตาม	3.63	1.18	มาก
4. ผู้บริหารสถานศึกษาให้ครูจัดทำรายงานผลการดำเนินงานต่าง ๆ เช่น รายงานประเมินตนเอง (SAR) รายงานผลการปฏิบัติงานตามข้อตกลง (PA) และรายงานแบบบันทึกเอกสารในชั้นเรียน	3.64	1.13	มาก
5. ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดแนวทางปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาแผนการดำเนินงาน	3.59	1.17	มาก
ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์	**3.61**	**0.98**	**มาก**

จากตารางที่ 4.6 พบว่า องค์ประกอบด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ โดยรวมอยู่ที่ระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.61 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.98 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษามีวิธีการวัดและเครื่องมือในการติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน 2) ผู้บริหารสถานศึกษาให้ครูจัดทำรายงานผลการดำเนินงานต่าง ๆ เช่น รายงานประเมินตนเอง (SAR), รายงานผลการปฏิบัติงานตามข้อตกลง (PA) และรายงานแบบบันทึกเอกสารในชั้นเรียน 3) ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำแผนปฏิทินการกำกับ นิเทศ ติดตาม 4) ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดแนวทางปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาแผนการดำเนินงาน และ 5) ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำกับ นิเทศ ติดตาม การปฏิบัติงานของครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64, 3.64, 3.63, 3.59, 3.53 และ 3.54 ตามลำดับ

4.4 ผลการเปรียบเทียบกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

ผู้วิจัยวิเคราะห์เปรียบเทียบกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ตามความคิดเห็นของครูที่มีเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน วิเคราะห์ในส่วนนี้เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย จำนวน 3 ข้อ ดังต่อไปนี้

4.4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1

สมมติฐานข้อที่ 1 ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ใช้สถิติ ทดสอบที (t-test) แบบ Independent Sample t-test ซึ่งใช้วิเคราะห์เปรียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มที่เป็นอิสระกันที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ผลการทดสอบสมมติฐานแสดงดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ผลการเปรียบเทียบกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ตามความคิดเห็นของครูที่มีเพศต่างกัน

กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	เพศชาย (n= 122)		เพศหญิง (n= 161)		t	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม	3.54	1.03	3.78	0.89	-2.095	0.037
2. ด้านการกำหนดกลยุทธ์	3.37	1.11	3.23	1.16	-1.621	0.106
3. ด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์	3.36	1.17	3.64	1.19	-1.895	0.059
4. ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์	3.49	1.01	3.70	0.96	-1.788	0.075
กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	3.49	0.96	3.71	0.87	-1.968	0.050

* $P < 0.05$

จากตารางที่ 4.7 แสดงผลการเปรียบเทียบกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ตามความคิดเห็นของครูที่มีเพศต่างกัน โดยใช้สถิติทดสอบที (t-test) แบบ Independent Sample t-test ซึ่งใช้วิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มที่เป็นอิสระกัน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่า ค่า Sig. = 0.050 ไม่น้อยกว่า 0.05 หมายความว่า ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้านทุกด้าน พบว่าไม่แตกต่างกัน แสดงว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1

4.4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2

สมมติฐานข้อที่ 2 ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ใช้สถิติ ทดสอบที (t-test) แบบ Independent Sample t-test ซึ่งใช้วิเคราะห์เปรียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มที่เป็นอิสระกันที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ผลการทดสอบสมมติฐานแสดงดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ผลการเปรียบเทียบกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ตามความคิดเห็นของครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	ปริญญาตรี (n=255)		สูงกว่าปริญญาตรี (n=28)		t	Sig.
	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.		
1. ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม	3.68	0.97	3.65	0.90	0.151	0.880
2. ด้านการกำหนดกลยุทธ์	3.65	0.97	3.61	0.98	0.233	0.816
3. ด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์	3.55	1.02	3.51	0.91	0.238	0.812
4. ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์	3.63	0.99	3.41	0.95	1.108	0.269
กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	3.63	0.93	3.54	0.85	0.461	0.645

จากตารางที่ 4.8 แสดงผลการเปรียบเทียบกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ตามความคิดเห็นของครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน โดยใช้สถิติทดสอบที (t-test) แบบ Independent Sample t-test ซึ่งใช้วิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มที่เป็นอิสระกัน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ค่า Sig. = 0.645 มากกว่า 0.05 หมายความว่า ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้านทุกด้าน พบว่าไม่แตกต่างกัน แสดงว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2

4.4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3

สมมติฐานข้อที่ 3 ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ซึ่งใช้วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ผลการทดสอบสมมติฐานแสดงตามตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ตามความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน

กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	น้อยกว่า 5 ปี		5-10 ปี		10-15 ปี		มากกว่า 15 ปี	
	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.
1. ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม	3.01	1.15	3.81	0.83	3.67	1.05	3.78	0.82

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	น้อยกว่า 5 ปี		5-10 ปี		10-15 ปี		มากกว่า 15 ปี	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
2. ด้านการกำหนดกลยุทธ์	3.11	1.16	3.76	0.89	3.70	1.06	3.69	0.84
3. ด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์	2.99	1.17	3.73	0.92	3.56	1.11	3.60	0.87
4. ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์	3.12	1.18	3.73	0.91	3.63	1.04	3.66	0.89
กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	3.06	1.12	3.76	0.83	3.64	1.01	3.68	0.78

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเปรียบเทียบกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ตามความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน

กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	SV	SS	df	MS	*F	Sig.
1. ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม	ระหว่างกลุ่ม	14.32	3	4.77	5.434*	0.001
	ภายในกลุ่ม	245.03	279	0.88		
	รวม	259.35	282			
2. ด้านการกำหนดกลยุทธ์	ระหว่างกลุ่ม	9.29	3	3.10	3.409*	0.018
	ภายในกลุ่ม	253.49	279	0.91		
	รวม	262.78	282			
3. ด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์	ระหว่างกลุ่ม	10.77	3	3.59	3.654*	0.013
	ภายในกลุ่ม	274.03	279	0.98		
	รวม	284.80	282			
4. ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์	ระหว่างกลุ่ม	7.74	3	2.58	2.713*	0.045
	ภายในกลุ่ม	265.51	279	0.95		
	รวม	273.25	282			
กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	10.28	3	3.43	4.188*	0.006
	ภายในกลุ่ม	228.37	279	0.82		
	รวม	238.66	282			

* $P < 0.05$

จากตารางที่ 4.10 ผลการเปรียบเทียบกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ตามความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันโดยใช้สถิติทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) โดยรวมและรายด้านทุกด้าน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่า ค่า Sig. = 0.006 น้อยกว่า 0.05 หมายความว่า ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3

ผู้วิจัยจึงได้ทำการวิเคราะห์ (Post hoc test) โดยวิธีเปรียบเทียบพหุคูณ Multiple Comparison) โดยวิธี The Scheffe's Post hoc Comparison (Scheffe) วิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ ทำการทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เป็นรายคู่ ทั้งโดยรวมและรายด้าน พบว่า โดยรวม จำนวน 3 คู่ ด้านวิเคราะห์สภาพแวดล้อม จำนวน 3 คู่ ด้านการกำหนดกลยุทธ์ จำนวน 3 คู่ และด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์ จำนวน 2 คู่ ดังแสดงในตารางที่ 4.11-4.14

ตารางที่ 4.11 ผลการเปรียบเทียบกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยรวม ตามความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน เป็นรายคู่

กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	**ประสบการณ์การทำงาน**	$\bar{X}$	**น้อยกว่า 5 ปี**	**5-10 ปี**	**11-15 ปี**	**มากกว่า 15 ปี**
กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	น้อยกว่า 5 ปี	3.06	-	-0.670 *	-0.580*	-0.624*
	5-10 ปี	3.76	-	-	0.120	0.076
	11-15 ปี	3.64	-	-	-	-0.045
	มากกว่า 15 ปี	3.68	-	-	-	-

*P<0.05

จากตารางที่ 4.11 แสดงผลการเปรียบเทียบกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยวิธีการ Scheffe พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยรวม จำนวน 3 คู่ ได้แก่ ได้แก่ 1) กลุ่มที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี กับกลุ่มที่มีประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี 2) กลุ่มที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี กับกลุ่มที่มีประสบการณ์การทำงาน 10-15 ปี และ 3) กลุ่มที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี กับกลุ่มที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 15 ปี

ตารางที่ 4.12 ผลการเปรียบเทียบกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ตามความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน เป็นรายคู่

กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	ประสบการณ์การทำงาน	$\bar{X}$	น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	11-15 ปี	มากกว่า 15 ปี
ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม	น้อยกว่า 5 ปี	3.01	-	-0.794*	-0.653*	-0.763*
	5-10 ปี	3.81	-	-	0.140	0.031
	11-15 ปี	3.67	-	-	-	-0.109
	มากกว่า 15 ปี	3.78	-	-	-	-

*P<0.05

จากตารางที่ 4.12 แสดงผลการเปรียบเทียบกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม โดยวิธีการ Scheffe พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 3 คู่ ได้แก่ 1) กลุ่มที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี กับกลุ่มที่มีประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี 2) กลุ่มที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี กับกลุ่มที่มีประสบการณ์การทำงาน 10-15 ปี และ 3) กลุ่มที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี กับกลุ่มที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 15 ปี

ตารางที่ 4.13 ผลการเปรียบเทียบกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการกำหนดกลยุทธ์ ตามความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน เป็นรายคู่

กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	ประสบการณ์การทำงาน	$\bar{X}$	น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	11-15 ปี	มากกว่า 15 ปี
ด้านการกำหนดกลยุทธ์	น้อยกว่า 5 ปี	3.11	-	-0.658*	-0.590*	-0.581*
	5-10 ปี	3.76	-	-	0.067	0.076
	11-15 ปี	3.70	-	-	-	0.009
	มากกว่า 15 ปี	3.69	-	-	-	-

*P<0.05

จากตารางที่ 4.13 แสดงผลการเปรียบเทียบกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการกำหนดกลยุทธ์ โดยวิธีการ Scheffe พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 3 คู่ ได้แก่ 1) กลุ่มที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี กับกลุ่มที่มีประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี 2) กลุ่มที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี กับกลุ่มที่มีประสบการณ์การทำงาน 10-15 ปี และ 3) กลุ่มที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี กับกลุ่มที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 15 ปี

ตารางที่ 4.14 ผลการเปรียบเทียบกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์ ตามความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน เป็นรายคู่

กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	ประสบการณ์การทำงาน	$\bar{X}$	น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	11-15 ปี	มากกว่า 15 ปี
ด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์	น้อยกว่า 5 ปี	2.99	-	-0.741*	-0.567	-0.613*
	5-10 ปี	3.73	-	-	0.173	0.128
	11-15 ปี	3.56	-	-	-	-0.045
	มากกว่า 15 ปี	3.60	-	-	-	-

*P<0.05

จากตารางที่ 4.14 แสดงผลการเปรียบเทียบกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์ โดยวิธีการ Scheffe พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ 1) กลุ่มที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี กับกลุ่มที่มีประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี และ 2) กลุ่มที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี กับกลุ่มที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 15 ปี

สรุปผลการเปรียบเทียบกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ตามความคิดเห็นของครูที่มีเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานต่างกัน พบว่า ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ที่มีเพศต่างกัน มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน และครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

บทที่ 5
สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือวิจัยเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check lists) จำนวน 3 ข้อ ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ตอนที่ 2 แบบสอบถามชนิดปลายปิดแบบมาตรประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับตามวิธีของ (Likert) ซึ่งเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม 2) การกำหนดกลยุทธ์ 3) การปฏิบัติตามกลยุทธ์ และ 4) การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ จำนวนข้อคำถามทั้งหมด 25 ข้อ และนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 จำนวน 30 ชุด ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach, 1990) เท่ากับ 0.953 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ผ่าน Google Form โดยสามารถตอบแบบสอบถามผ่านลิงค์ URL หรือ สแกนผ่าน QR CODE ได้รับข้อมูลจากครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 กลับคืนมาจำนวน 283 คน จากครูผู้สอนจำนวน 327 คน คิดเป็นร้อยละ 86.54

5.1 สรุปผลการวิจัย

การสรุปผลการวิจัยในครงนี้ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยข้อมูลตามรายละเอียดในแต่ละส่วนต่อไปนี้

5.1.1 ผลการวิเคราะห์ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า เพศหญิง จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 56.90 และเพศชาย จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 43.10 มีระดับการศึกษาส่วนใหญ่ ปริญญาตรี จำนวน 255 คน คิดเป็นร้อยละ 90.10 และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 9.90 และส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 15 ปี จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 40.3 รองลงมาได้แก่ 10-15 ปี จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 31.80 ตั้งแต่ 5-10 ปี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 18.00 และ น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 9.90 ตามลำดับ

5.1.2 ผลการวิเคราะห์ระดับกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบ พบว่าทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม 2) ด้านการกำหนดกลยุทธ์ 3) ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ และ 4) ด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67, 3.65, 3.61 และ 3.55 ตามลำดับ

5.1.3 ผลการเปรียบเทียบกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ไม่แตกต่างกัน

และเมื่อพิจารณารายด้านทุกด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน แสดงว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1

5.1.4 ผลการเปรียบเทียบกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ตามความคิดเห็นของครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน พบว่า ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้านทุกด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน แสดงว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2

5.1.5 ผลการเปรียบเทียบกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่าครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3

5.2 อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่อง กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 สามารถอภิปรายผลโดยจำแนกเป็นระดับต่าง ๆ ดังนี้ โดยรวมอยู่ ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแต่ละองค์ประกอบ พบว่าทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมากเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม 2) ด้านการกำหนดกลยุทธ์ 3) ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ และ 4) ด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์ ตามลำดับ ซึ่งมีการอภิปรายผลดังนี้

5.2.1 ผลการวิเคราะห์ระดับกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.62) ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 เป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้ปฏิบัติตามนโยบาย แผนงาน ผ่านการจัดโครงสร้าง และการประสานงานร่วมกันของบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยการใช้ความรู้ความสามารถ เพื่อดำเนินงานของสถานศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ภายใต้หลักนิติธรรม คุณธรรม และจริยธรรม (สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553) ในการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา จำเป็นต้องอาศัยกลไกหลักในการกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย พันธกิจ และเป้าประสงค์ ในการพัฒนาการจัดการสอนและการทำงานในส่วนต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้ดำเนินไปตามรูปแบบที่ได้กำหนดไว้ และเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน (ธงชัย สมบูรณ์, 2558) ดังนั้น กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา จึงมีบทบาทสำคัญ เพื่อให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมในด้านต่าง ๆ รวมถึงการมีวิสัยทัศน์ในการนำองค์กรไปสู่เป้าหมาย และสอดคล้องกับ ณัฐพร ละม้ายแข และ ทัศนะ ศรีปัตตา (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.31)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง 4 องค์ประกอบ อยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม 2) ด้านการกำหนดกลยุทธ์ 3) ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ และ 4) ด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์ ตามลำดับ ผู้วิจัยจึงขอนำเสนอการอภิปรายผลกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 เป็นรายด้าน ดังต่อไปนี้

5.2.1.1 ด้านวิเคราะห์สภาพแวดล้อม พบว่าอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.67) ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 มีการศึกษาค่านิยม วัฒนธรรม วิถีชีวิตของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน มีการบริหารจัดการในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ มีการศึกษารายได้เฉลี่ยและแนวโน้มการใช้จ่ายของผู้ปกครอง มีการศึกษาการบริหารงานของรัฐบาล เสถียรภาพของรัฐบาล มีการบริหารจัดการครูให้จัดการเรียนการสอนเต็มศักยภาพ มีการใช้งบประมาณที่ถูกต้อง ตรวจสอบได้ มุ่งเน้นความโปร่งใส คล่องตัวเป็นระบบ มีการศึกษาความรู้เกี่ยวกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีของนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน มีการจัดโครงสร้างบุคลากรและนโยบายที่ชัดเจนและเป็นระบบ มีการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนและการให้บริการของครูแก่บุคลากร ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับ ชลธิชา ร่มโพธิ์รี (2561) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารเชิงกลยุทธ์กับการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ผลการวิจัยพบว่า มีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.33)

5.2.1.2 ด้านการกำหนดกลยุทธ์ พบว่าอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.65) ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 5 มีการกำหนดพันธกิจ (Mission) เพื่อกำหนดภารกิจและเป้าหมายระยะยาวของสถานศึกษา กำหนดวัตถุประสงค์ (Objectives) ในการระบุการดำเนินกิจกรรมและลักษณะงานที่ชัดเจน โดยเน้นการวัดเชิงปริมาณ กำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) เพื่อให้ทราบทิศทางในอนาคตของสถานศึกษา และกำหนดเป้าประสงค์ (Goal) ในการกำหนดความสำเร็จของการดำเนินงาน สอดคล้องกับ ขนิษฐา เนียมชุมแสง และ สุทธิพงศ์ บุญผดุง (2566) ได้ ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 พบว่า มีการกำหนดกลยุทธ์ อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.21)

5.2.1.3 ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ พบว่า อยู่ ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.61) ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ขอนแก่นเขต 5 ได้มีวิธีการวัดและเครื่องมือในการติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน ให้ครูจัดทำรายงานผลการดำเนินงานต่าง ๆ เช่น รายงานประเมินตนเอง (SAR), รายงานผลการปฏิบัติงานตามข้อตกลง (PA) และรายงานแบบบันทึกเอกสารในชั้นเรียน การจัดทำแผนปฏิทินการกำกับ นิเทศ ติดตาม กำหนดแนวทางปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาแผนการดำเนินงาน และ กำกับ นิเทศ ติดตาม การปฏิบัติงานของครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขนิษฐา เนียมชุมแสง และ สุทธิพงศ์ บุญผดุง (2566) ได้ ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 พบว่า มีการประเมินและควบคุมกลยุทธ์ อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.28)

5.2.1.4 ด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์ พบว่า อยู่ใน ระดับมาก ($\overline{X}$ = 3.55) ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ขอนแก่นเขต 5 ได้ให้ความสำคัญในการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เพื่อแจ้งให้บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องทุกคนทราบแผนงานที่วางไว้ สร้างแรงจูงใจในการทำงานของครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง จัดโครงสร้างของบุคลากรอย่างชัดเจน จัดทำโครงการ/กิจกรรมที่จะดำเนินงาน ระยะเวลา ผู้รับผิดชอบ เป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จ และกำหนดงบประมาณ เพื่อเป็นกรอบทิศทางการดำเนินงานตามภารกิจ จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี โดยการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบโดยแต่งตั้งคณะกรรมการอย่างชัดเจนและระดมความคิด จัดประชุม ปรึกษา ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้ได้เข้ามามีส่วนร่วมในโครงการดำเนินตามกลยุทธ์ของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ ชลธิชา ร่มโพธิ์รี (2561) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารเชิงกลยุทธ์กับการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ผลการวิจัยพบว่า มีการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.27)

สามารถสรุปได้ว่า กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม 2) การกำหนดกลยุทธ์ 3) การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ และ 4) การปฏิบัติตามกลยุทธ์ ดังภาพที่ 5.1

ภาพที่ 5.1 สรุปองค์ประกอบกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

5.2.2 ผลการเปรียบเทียบกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ตามความคิดเห็นของครูที่มีเพศต่างกันพบว่า ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ครูเพศหญิง เพศชาย

มีสิทธิเสรีภาพและความเสมอภาค มีอำนาจหน้าที่และลักษณะในการปฏิบัติงาน โอกาสในการพัฒนาศักยภาพตนเองและแสวงหาความรู้อยู่เสมอ จึงส่งผลให้ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย กัลยา อาทรกิจ และรุงชัชดาพร เวหะชาติ (2561) ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 จำนวน 310 คน โดยภาพรวมมี ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1ที่มีเพศต่างกันในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

5.2.3 ผลการเปรียบเทียบกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ตามความคิดเห็นของครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องจากครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อ กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดความเข้าใจระดับที่ไม่ต่างกัน เข้าใจบทบาทสำคัญในการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุด และบรรลุตามวัตถุประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัย กัลยา อาทรกิจ และ รุงชัชดาพร เวหะชาติ (2561) ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 จำนวน 310 คน โดยภาพรวมมี ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1 ที่มีระดับการศึกษาต่างกันในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

5.2.4 ผลการเปรียบเทียบกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ตามความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน พบว่าโดยรวมแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องจากครูมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีมุมมอง และทักษะกระบวนการใน การแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ ภัทรมน อินไหม (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนกะทู้วิทยา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนกะทู้วิทยา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 14 โดยภาพรวมมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการทำวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

5.3.1.1 ผลการวิจัยนี้ทำให้ทราบระดับกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่าทั้ง 4 องค์ประกอบโดยมีองค์ประกอบการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งหน่วยงานต้นสังกัดสามารถนำข้อมูล

สารสนเทศ นี้ไปประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ซึ่งมีความสำคัญในการบริหารของของผู้บริหารเป็นอย่างมาก ในการศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานขององค์กร เพื่อนำมากำหนดกลยุทธ์ในการบริหารงานให้ดำเนินไปได้ตามเป้าประสงค์

5.3.1.2 ผลการวิจัยนี้ทำให้ทราบระดับกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่า องค์ประกอบปฏิบัติตามกลยุทธ์ ได้ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ควรนำมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาองค์ประกอบการจัดให้มีการจัดโครงสร้างของบุคลากร การจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี การจัดทำโครงการหรือกิจกรรม การจัดสรรงบประมาณ การระดมความคิด และการสร้างแรงจูงใจในการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษาสูงขึ้น

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรวิจัยเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ในการขับเคลื่อนสถานศึกษาในยุคปกติใหม่

5.3.2.2 ควรมีการเก็บข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย หรือกลุ่มตัวอย่างจากผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่ครอบคลุม และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนากลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา และพัฒนางานวิจัยต่อไป

5.3.2.3 ควรมีการนำเครื่องมือที่หลากหลายเพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล เช่น แบบสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนาหรือเสวนา แบบทดสอบ เป็นต้น เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่หลากหลาย ครอบคลุม และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนากลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป

บรรณานุกรม

1. ภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.

กัลยา อาทรกิจ และรุงชัชดาพร เวหะชาติ. (2561). *ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1*. การประชุมวิชาการระดับชาติ “วลัยลักษณ์วิจัย” ครั้งที่ 10 โดยบัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยทักษิณ, หน้า 1-7.

ขนิษฐา เนียมชุมแสง และสุทธิพงศ์ บุญผดุง. (2566). *การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2.* วารสารวิทยาการจัดการ, ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 ประจำเดือน กรกฎาคม - ธันวาคม 2566, หน้า 1-20.

คำนึง เนื่องชมภู. (2556). รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กที่มีประสิทธิผลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, วารสารศึกษาศาสตร์, 1(2), 25.

เจริญ ภูวิจิตร์. (2564). *การจัดการเรียนรู้ทางออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพในยุคดิจิทัล.* สืบค้นเมื่อ 9 กันยายน 2566,จาก http://www.nidtep.go.thchromeextension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/.

ณัฐพร ละม้ายแข และทัศนะ ศรีปัตตา. (2565). การศึกษากระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร, *วารสารมหาวิทยาลัยนเรศวร*, 7(6), 6-11.

ธงชัย สมบูรณ์. (2558). *การบริหารและจัดการมนุษย์ในองค์กร.*กรุงเทพมหานคร: ปราชญ์สยาม.

เนตรทราย บัลลังก์ปัทมา. (2555). *บริหารงานวิชาการ...ให้เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง.* สืบค้นเมื่อ 9 กันยายน 2566, จาก http://www.gotoknow.org/blogs/posts/205609.

บรรจง ลาวะลี. (2560). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคไร้พรมแดน. *วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด*, 6(2), 208-210.

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น.* (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

ปติพงศ์ สิริปทุมานนท์, พิชญาภา ยืนยาว และธีรวุธ ธาดาตันติโชค. (2565). การพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเอกชน กรณีศึกษาโรงเรียนวินัยนุกูล. *วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 10(38), 22-31.

ประครอง บุญครอง, จิณณวัตร ปะโคทัง และ อารีหลวงนา. (2558). กลยุทธ์การพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารวิจัย และพัฒนา*, 10(1), 14-22.

พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิร. (2560). *นโยบายและการวางแผนกลยุทธ์สำหรับสถานศึกษายุคใหม่*. มหาสารคาม : อภิชาตการพิมพ์.

พระครูสังฆรักษ์ไชยรัตน์ ชยรตโน. (2558). *การบริหารการศึกษา.* ร้อยเอ็ด : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด.

พัชราภรณ์ ดวงชื่น. (2563). การบริหารจัดการศึกษารับความปกติใหม่หลังวิกฤตโควิด-19. *วารสารศิลปการจัดการ*, 4(3), 783-795.

ภคพร เลิกนอก และ เอกราช โฆษิตพิมานเวช. (2564). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลต่อการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้. *วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาขอนแก่น*, 8(4), 1-13.

มัสนะห์ สารี. (2561). การพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนเอกชนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา. *วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์*, 6(2), 2-33.

มานะ ครุธาโรจน์. (2563). *กลยุทธ์การพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานยุคการศึกษา 4.0*. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์: กรุงเทพฯ.

ยงยุทธ สงพะโยม. (2565). *การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียนโรงเรียนทองผาภูมิวิทยา จังหวัดกาญจนบุรี*. รายงานการศึกษาส่วนบุคคล (Individual Study) : กาญจนบุรี.

รมณี เหลี่ยมแสง และฉลอง ชาตรูประชีวิน. (2561). กลยุทธ์การบริหารการจัดการเรียนร้ตามแนวทางสะเต็มศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วารสารศิลปากรศึกษาศาสตร์วิจัย*, 10(2), 1-15.

ฤมล สอนดี , นภาภรณ์ ยอดสิน และ พิชญาภา ยืนยาว. (2561). การบริหารเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐในจังหวัดราชบุรี. *วารสารสังคมศาสตร์วิจัย*, 9(1), 1-20.

วรางคณา ผลประเสริฐ. (2551). *การจัดการเชิงกลยุทธ์ในการบริหารโรงพยาบาล*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ศิริโชค พิพัฒน์เสถียรกุลและคณะ. (2558). การพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การเป็นองค์กรสันติวัฒนธรรม. *วารสารศึกษาศาสตร์*, 26(2), 1-12.

สาโรจน์ โอพิทักษ์ชีวิน. (2550). *การบริหารเชิงกลยุทธ์*. กรุงเทพฯ : เพียสัน เอ็ดดูเคชั่นอินโดไซน่า.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553*.กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5. (2566). *แผนปฏิบัติการประจำปี 2566 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5*. กลุ่มนโยบายและแผน.

2. วิทยานิพนธ์

ขวัญพิชชา มีแก้ว. (2562). *การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี.* วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

จรัญ คิดขยัน. (2564). *กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมของชุมชน กลุ่มเครือข่ายโรงเรียนกรูด ป่าร่อน คลองสระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1.* วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

จันทิมา บุญอนันต์วงศ์. (2561). *รูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา : มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.

จิรารัตน์ กระจ่างดี. (2562). *การศึกษากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขยายโอกาส ในอำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน.* วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

ชนิดา ปากหวาน. (2565). *การพัฒนาแนวทางการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร.* วิทยานิพน์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ชลธิชา ร่มโพธิ์รี. (2561). *การบริหารเชิงกลยุทธ์กับการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา,คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ดวงจิต สนิทกลาง. (2561). *กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดการพัฒนา นักเรียนให้มีภาวะผู้นำที่ยอดเยี่ยม.* วิทยานิพนธ์ค.ด. สาขาบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทิพวรรณ สำเภาแก้ว. (2560). *ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระบุรีแก้ว เขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.

ธมลวรรณ เจนธนสาร. (2563). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS) ของกรมปศุสัตว์.*การค้นคว้าอิสระมหาบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

ธาดา อักษรชื่น. (2557). *กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนโสตศึกษาของประเทศไทยในทศวรรษหน้า.* วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร.

นันทิยา คงเมือง และตรัยภูมินทร์ ตรีตรีศวร. (2565). *ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพัทลุง เขต 1*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

เบญจพร สุคนธร. (2565). *บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก.

เบ็ญจา ธนามุงศักดิ์บวร. (2551). *พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนวันครู 2502 ตามความคิดเห็นของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.

ปณตนนท์ เถียรประภากุล. (2560). *ภาวะผู้นำผู้บริหารสถานศึกษา การศึกษา 4.0.* วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.

ประทีบ ประโทน. (2563). *กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมของโรงเรียนสังกัดเทศบาล.* วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.

ปรีชา ดาวเรือง และคณะ. (2561). *กลยุทธ์การจัดการศึกษาสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษาเอกชน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

ปาณิสรา โชคคเณศร์. (2563). *บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนตามความคิดของครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

พงษ์อิศรา ประหยัดทรัพย์. (2557). *บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนสู่การ เป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี.* วิทยานิพนธ์ปริญญาคุรุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

พรพจน ศรีดัน. (2561). *การศึกษาพฤติกรรมการบริหารของผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจ เขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 และ 2.* วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

พรรณนภา อิงพงษ์พันธ์. (2554). *การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับผลการปฏิบัติงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วน จังหวัดกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุรุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ภัทรมน อินไหม. (2558). *ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหาสถานศึกษาของโรงเรียนกะทู้วิทยา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14.* วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา,คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ภูมิภัทร กลางโคตร์. (2560). *กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้แบบมืออาชีพสำหรับ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.* วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ยุกตนันท์ หวานฉ่ำ. (2555). *การบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ปทุมธานี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

ยุทธนา วาโยหะ. (2562). *ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1*. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

วิภาภรณ์ คำลือชัย. (2561). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานกับขวัญของครูในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ศรัญญา น้อยพิมาย. (2562). *ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต2.* วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ปทุมธานี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

สิรินญา ศิริประโคน. (2561). *การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบ้านมาบเตย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต* 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.

สุกรี แวมูซอ. (2562). *องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบริหารเชิงกลยุทธ์ ของสำนักงานการศึกษาเอกชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้*. วิทยานิพนธ์รปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

สุจินตนา ตรงประสิทธิ์. (2560). *การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปัตตานี.* การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

สุปรียา ชินพะวอ. (2562). *การพัฒนาแนวทางการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สุพิศ โสภา และคณะ. (2560). *การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 จังหวัดขอนแก่น: กรณีศึกษา โรงเรียนแวงใหญ่วิทยาคม*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย : วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย.

อนุชิต สุขกสิ. (2560). *การศึกษาบทบาทการบริหารสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด.* วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตสาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

อนุวัฒน์ จองเดิน. (2560). *กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดสตูล*. วิทยานิพนธ์ปริญญามาหบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

3. ภาษาอังกฤษ

Akomas, Chalie. (2007). *Examining the brain issues in Nigeria: A Strategic management approach for higher education*. Retrieved September 20, 2023, from http://proquest.umi.com/

Arpie, B.G. (2007). *Strategic Management in a Performance Based Organization*. Dissertation Abstracts International, 62(1): 1741-A. Retrieved September 25, 2023, from http://search.proquest.com/docview/305215601/abstract

Beall, J. (2012). *Strategic Management of Private School: Recruitment, Compensation, Development and Retention of Teachers*. Retrieved September 25, 2023, from http://proquest.umi.com/

Climent, O. & Francisco, R. (1992). *Strategy and Strategic Management of Organizations*. New York: Prentice Hall.

Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing (5th ed.).* New York: Harper Collins Publishers. (pp.202-204)

Frumkin, P. (2011). *Creating New Schools: The Strategic Management of Charter Schools.* Retrieved September 26, 2023, from http://www.aecf.org.

Jamaliah Abdul Hamid. (2008). *Strategic Planning of Distance Education in the Age of Teleinformatics*. Retrieved September 26, 2023, from http://www.westga.edu/~distance/Hache12.html.

Krejcie, R.V. and Morgan, D.W. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities*. Educational and Psychological Measurement, 30, 607-610. Retrieved October 25, 2023, from https://psycnet.apa.org/record/1971-03263-001.

Likert, Rensis. (1992). *New Pattern of Management*. New York: McGraw-Hill Book Company.

Linda, R. (1997). *Quality Systems and ISO 9000 in Higher Education*. Assessment and Evaluation in Higher Educational. 22(22). p.72-1592007.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

1. ด้านหลักสูตรและการสอน

ชื่อ - นามสกุล	อาจารย์ ดร.พัชนี กุลฑานันท์
วุฒิการศึกษา	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.)
สาขา	วิจัยและพัฒนาหลักสูตร
สถาบัน	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
สถานที่ทำงาน	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ตำแหน่ง	คณบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

2. ด้านการวัดและประเมินผล

ชื่อ - นามสกุล	ดร.พินิจ อุไรรักษ์
วุฒิการศึกษา	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.)
สาขา	วิจัยการศึกษา
สถาบัน	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนลำปลายมาศ
ตำแหน่ง	อดีต ครูวิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

3. ด้านการบริหาร

ชื่อ - นามสกุล	ดร.ณัฐกุล ชอบใจ
วุฒิการศึกษา	ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ศษ.ด.)
สาขา	การบริหารการศึกษา
สถาบัน	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนสองห้องพิทยาคม
ตำแหน่ง	รองผู้อำนวยการโรงเรียนสองห้องพิทยาคม

ภาคผนวก ข
หนังสือขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตอีสาน
๙/๓๓ หมู่ ๑๒ ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐
โทร. ๐-๔๓๒๔-๑๔๘๘ โทรสาร. ๐-๔๓๒๔-๑๕๐๒
www.mbuisc.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๔/ว๑๗๖๗

๔ ธันวาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์บุคลากรเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ด้วย นางสาวอารียา อินทะปัญญา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๕๒๐๔๔๐๔๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา รุ่นที่ ๑๑/๒๕๖๕ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕ (STRATEGIC ADMINISTRATION OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER KHON KAEN PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 5)" ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยก่อนที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการศึกษาต่อไป

ในการนี้ เห็นว่าบุคลากรในหน่วยงานของท่าน คือ ดร.พัชนี กุลฑานันท์ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์บุคลากรในหน่วยงานของท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาเครื่องมือวิจัยของนักศึกษา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ติดต่อประสานงาน : นางสาวอารียา อินทะปัญญา ๐๘๑-๒๓๙๓๗๙๕

ที่ อว ๗๙๑๔/ว๑๗๖๗

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตอีสาน
๙/๓๓ หมู่ ๑๒ ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐
โทร. ๐-๔๓๒๔-๑๔๘๘ โทรสาร. ๐-๔๓๒๔-๑๕๐๒
www.mbuisc.ac.th

๔ ธันวาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร ดร. พินิจ อุไรรักษ์

ด้วย นางสาวอารียา อินทะปัญญา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๕๒๐๔๔๐๔๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา รุ่นที่ ๑๑/๒๕๖๕ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕ (STRATEGIC ADMINISTRATION OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER KHON KAEN PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 5)" ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยก่อนที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการศึกษาต่อไป

ในการนี้ เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็น อย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาเครื่องมือวิจัยของนักศึกษา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ติดต่อประสานงาน : นางสาวอารียา อินทะปัญญา ๐๘๑-๒๓๙๓๗๙๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตอีสาน
๙/๓๓ หมู่ ๑๒ ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐
โทร. ๐-๔๓๒๔-๑๔๘๘ โทรสาร. ๐-๔๓๒๔-๑๕๐๖
www.mbuisc.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๔/ว๑๓๖๗

๔ ธันวาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์บุคลากรเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร ผู้อำนวยการโรงเรียนสองห้องพิทยาคม

ด้วย นางสาวอารียา อินทะปัญญา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๕๒๐๔๔๐๔๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา รุ่นที่ ๑๑/๒๕๖๕ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕ (STRATEGIC ADMINISTRATION OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER KHON KAEN PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 5)" ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยก่อนที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการศึกษาต่อไป

ในการนี้ เห็นว่าบุคลากรในหน่วยงานของท่าน คือ ดร.ณัฐกุล ขอบใจ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์บุคลากรในหน่วยงานของท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาเครื่องมือวิจัยของนักศึกษา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ติดต่อประสานงาน : นางสาวอารียา อินทะปัญญา ๐๘๑-๒๓๙๓๗๙๕

ภาคผนวก ค
ผลการพิจารณาแบบประเมินค่า ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบสอบถามการวิจัย

แบบตรวจสอบการใช้ภาษาของข้อคำถาม และดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับสาระการวัดและนิยามเชิงปฏิบัติการ สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ

คำชี้แจง

1) ขอความกรุณาท่านให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้ภาษาของข้อคำถามว่าสามารถใช้สื่อสารได้ อย่างถูกต้องชัดเจนหรือไม่ เพียงใด

2) ขอความกรุณาท่านตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามในตาราง (คอลัมน์ที่ 3) ว่ามีเนื้อหาและใจความสอดคล้องกับสาระการวัด (คอลัมน์ที่ 2) และนิยามเชิงปฏิบัติการ (คอลัมน์ที่ 1) หรือไม่ โดยทำเครื่องหมาย √ ลงในช่อง +1 หรือ 0 หรือ -1 โดยแต่ละช่องมีความหมายดังนี้

+1 หมายถึง ข้อคำถามมีความสอดคล้อง

0 หมายถึง ไม่แน่ใจในความสอดคล้อง

\- 1 หมายถึง ข้อคำถามไม่มีความสอดคล้อง

ขอขอบคุณ

นางสาวอารียา อินทะปัญญา
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบย่อย นิยามเชิงปฏิบัติการ สาระการวัด และข้อคำถาม ของแต่ละองค์ประกอบหลัก

องค์ประกอบย่อย และ นิยามเชิงปฏิบัติการ (1)	สาระการวัด (2)	ข้อคำถาม (3)	การใช้ภาษาของข้อคำถาม	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ
				+1	0	-1	
องค์ประกอบหลัก กลยุทธ์การบริหาร							
กลยุทธ์การบริหาร หมายถึง การบริหารจัดการสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อกำหนดทิศทางการดำเนินงานของสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้							
1.การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษา ในการวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก และการวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายใน	1) มีการศึกษารายได้เฉลี่ยและแนวโน้มการใช้จ่ายของผู้ปกครอง 2) มีการศึกษาความเชื่อ ค่านิยม วัฒนธรรม วิถีชีวิตของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน 3) มีการศึกษาการบริหารงานของรัฐบาล เสถียรภาพของรัฐบาลคุณภาพของพรรคการเมือง กฎหมายท้องถิ่น และกฎหมายสิ่งแวดล้อม 4) มีการศึกษาความรู้เกี่ยวกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีของนักเรียนและผู้ปกครอง 5) มีการจัดโครงสร้างบุคลากรและนโยบายที่	1) ผู้บริหารสถานศึกษามีการศึกษารายได้เฉลี่ยและแนวโน้มการใช้จ่ายของผู้ปกครอง 2) ผู้บริหารสถานศึกษามีการศึกษาความเชื่อ ค่านิยม วัฒนธรรม วิถีชีวิต ของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน 3) ผู้บริหารสถานศึกษามีการศึกษาการบริหารงานของรัฐบาล เสถียรภาพของรัฐบาลคุณภาพของพรรคการเมือง กฎหมายท้องถิ่น และกฎหมายสิ่งแวดล้อม 4) ผู้บริหารสถานศึกษามีการศึกษาความรู้				

องค์ประกอบย่อย และ นิยามเชิงปฏิบัติการ (1)	สาระการวัด (2)	ข้อคำถาม (3)	การใช้ภาษาของข้อคำถาม	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ
				+1	0	-1	
	ชัดเจนและเป็นระบบ 6) มีการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนและการให้บริการของครูแก่บุคลากร ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 7) มีการบริหารจัดการครูให้จัดการเรียนการสอนเต็มศักยภาพ 8) มีการใช้งบประมาณที่ถูกต้อง ตรวจสอบได้ มุ่งเน้นความโปร่งใส คล่องตัว เป็นระบบ 9) มีการจัดการแหล่งเรียนรู้ ระบบเครือข่ายสัญญาณอินเทอร์เน็ต เครื่องคอมพิวเตอร์ ที่ใช้งานได้ 10) มีการบริหารจัดการในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ	เกี่ยวกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีของนักเรียนและผู้ปกครอง 5) ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดโครงสร้างบุคลากรและนโยบายที่ชัดเจนและเป็นระบบ 6) ผู้บริหารสถานศึกษามีการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนและการให้บริการของครูแก่บุคลากร ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 7) ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารจัดการครูให้จัดการเรียนการสอนเต็มศักยภาพ 8) ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้งบประมาณที่ถูกต้อง ตรวจสอบได้ มุ่งเน้นความโปร่งใส คล่องตัว เป็นระบบ 9) ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดการแหล่งเรียนรู้ ระบบเครือข่ายสัญญาณอินเทอร์เน็ต เครื่อง					

องค์ประกอบย่อย และ นิยามเชิงปฏิบัติการ (1)	สาระการวัด (2)	ข้อคำถาม (3)	การใช้ภาษาของข้อคำถาม	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ
				+1	0	-1	
		คอมพิวเตอร์ ที่ใช้งานได้ 10) ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารจัดการในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ					
2.การกำหนดกลยุทธ์ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) กำหนดพันธกิจ (Mission) การกำหนดเป้าประสงค์ (Goal) และการกำหนดวัตถุประสงค์ (Objectives)	1) มีการกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) เพื่อให้ทราบทิศทางในอนาคตของสถานศึกษา 2) มีการกำหนดพันธกิจ (Mission) เพื่อกำหนดภารกิจและเป้าหมายระยะยาวของสถานศึกษา 3) มีการกำหนดเป้าประสงค์ (Goal) ในการกำหนดความสำเร็จของการดำเนินงาน 4) มีการกำหนดวัตถุประสงค์ (Objectives) ในการระบุการดำเนินกิจกรรมและลักษณะงานที่ชัดเจน โดยเน้นการวัดเชิงปริมาณ	1) ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) เพื่อให้ทราบทิศทางในอนาคตของสถานศึกษา 2) ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดพันธกิจ (Mission) เพื่อกำหนดภารกิจและเป้าหมายระยะยาวของสถานศึกษา 3) ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดเป้าประสงค์ (Goal) ในการกำหนดความสำเร็จของการดำเนินงาน 4) ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดวัตถุประสงค์ (Objectives) ในการระบุการดำเนินกิจกรรมและลักษณะงานที่ชัดเจน โดยเน้นการวัดเชิงปริมาณ					
3. การปฏิบัติตามกลยุทธ์ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดโครงสร้างของบุคลากร การจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน การ	1) มีการจัดโครงสร้างของบุคลากรอย่างชัดเจน 2) มีการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เพื่อแจ้งให้บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องทุกคน	1) ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดโครงสร้างของบุคลากรอย่างชัดเจน 2) ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เพื่อแจ้งให้บุคลากรและ					

จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี การจัดทำโครงการหรือกิจกรรม การจัดสรรงบประมาณ การระดมความคิด และการสร้างแรงจูงใจในการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษา	ทราบแผนงานที่วางไว้ 3) มีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี โดยการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบโดยแต่งตั้งคณะกรรมการอย่างชัดเจน 4) มีการจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่จะดำเนินงาน ระยะเวลา ผู้รับผิดชอบ เป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จ และกำหนดงบประมาณ เพื่อเป็นกรอบทิศทางการดำเนินงานตามภารกิจ 5) มีการระดมความคิด จัดประชุม ปรึกษา ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้ได้เข้ามามีส่วน	ผู้เกี่ยวข้องทุกคนทราบแผนงานที่วางไว้ 3) ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี โดยการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบโดยแต่งตั้งคณะกรรมการอย่างชัดเจน 4) ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่จะดำเนินงาน ระยะเวลา ผู้รับผิดชอบ เป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จ และกำหนดงบประมาณ เพื่อเป็นกรอบทิศทางการดำเนินงานตามภารกิจ					
	ร่วมในโครงการดำเนินตามกลยุทธ์ของสถานศึกษา 6) สร้างแรงจูงใจในการทำงานของครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	5) ผู้บริหารสถานศึกษามีการระดมความคิด จัดประชุม ปรึกษา ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้ได้เข้ามามีส่วนร่วมในโครงการดำเนินตามกลยุทธ์ของสถานศึกษา 6) ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างแรงจูงใจในการทำงานของครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง					

4. การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ หมายถึง พฤติกรรมการแสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาในการควบคุม ติดตาม ตรวจสอบของกลยุทธ์ที่นำไปปฏิบัติ โดยการกำหนดวิธีวัดและเครื่องมือในการติดตาม การจัดทำแผนปฏิทินการกำกับ การนิเทศ ติดตาม และรายงานผลการดำเนินงานให้ครู ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษา และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทราบ และการกำหนดแนวทางการปรับปรุง	1) มีการกำกับ นิเทศ ติดตาม การปฏิบัติงานของครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง 2) มีวิธีการวัดและเครื่องมือในการติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน 3) มีการจัดทำแผนปฏิทินการกำกับ นิเทศ ติดตาม 4) มีการรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี (SAR), รายงานผลการปฏิบัติงานตามข้อตกลง (PA) และรายงานแบบ	1) ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำกับ นิเทศ ติดตาม การปฏิบัติงานของครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง 2) ผู้บริหารสถานศึกษามีวิธีการวัดและเครื่องมือในการติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน 3) ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำแผนปฏิทินการกำกับ นิเทศ ติดตาม 4) ผู้บริหารสถานศึกษาให้ครูจัดทำรายงานผลการดำเนินงานต่าง ๆ เช่น รายงานประเมินตนเอง (SAR), รายงานผลการปฏิบัติงานตามข้อตกลง (PA) และ					
แก้ไขและพัฒนาแผนการดำเนินงาน	บันทึกเอกสารในชั้นเรียน 5) มีการกำหนดแนวทางปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาแผนการดำเนินงาน	รายงานแบบบันทึกเอกสารในชั้นเรียน 5) ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดแนวทางปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาแผนการดำเนินงาน					

ผู้วิจัยได้ดำเนินการแก้ไขและปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบอีกครั้ง จึงได้ผลการพิจารณาแบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบสอบถามการวิจัย กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

ผลการพิจารณาแบบประเมินค่า ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ผลการพิจารณาแบบประเมินค่า ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

รายการข้อความคิดเห็น		ผู้เชี่ยวชาญ คนที่			ผลรวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3			
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม							
ตอนที่ 2 กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา							
การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม							
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีการศึกษารายได้เฉลี่ยและแนวโน้มการใช้จ่ายของผู้ปกครอง	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีการศึกษาความเชื่อค่านิยม วัฒนธรรม วิถีชีวิตของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีการศึกษาการบริหารงานของรัฐบาล เสถียรภาพของรัฐบาล คุณภาพของพรรคการเมือง กฎหมายท้องถิ่น และกฎหมายสิ่งแวดล้อม	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
4	ผู้บริหารสถานศึกษามีการศึกษาความรู้เกี่ยวกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
5	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดโครงสร้างบุคลากรและนโยบายที่ชัดเจนและเป็นระบบ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
6	ผู้บริหารสถานศึกษามีการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนและการให้บริการของครูแก่บุคลากร ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
7	ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารจัดการครูให้จัดการเรียนการสอนเต็มศักยภาพ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
8	ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้งบประมาณที่ถูกต้อง ตรวจสอบได้ มุ่งเน้นความโปร่งใส คล่องตัวเป็นระบบ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
9	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดการแหล่งเรียนรู้ ระบบเครือข่ายสัญญาณอินเทอร์เน็ต เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้งานได้	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้

รายการข้อความคิดเห็น		ผู้เชี่ยวชาญ คนที่			ผลรวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3			
10	ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารจัดการในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
การกำหนดกลยุทธ์							
11	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) เพื่อให้ทราบทิศทางในอนาคตของสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
12	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดพันธกิจ (Mission) เพื่อกำหนดภารกิจและเป้าหมายระยะยาวของสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
13	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดเป้าประสงค์ (Goal) ในการกำหนดความสำเร็จของการดำเนินงาน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
14	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดวัตถุประสงค์ (Objectives) ในการระบุการดำเนินกิจกรรมและลักษณะงานที่ชัดเจน โดยเน้นการวัดเชิงปริมาณ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
การปฏิบัติตามกลยุทธ์							
15	บริหารสถานศึกษามีการจัดโครงสร้างของบุคลากรอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
16	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เพื่อแจ้งให้บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องทุกคนทราบแผนงานที่วางไว้	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
17	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี โดยการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบโดยแต่งตั้งคณะกรรมการอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
18	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่จะดำเนินงาน ระยะเวลา ผู้รับผิดชอบ เป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จ และกำหนดงบประมาณ เพื่อเป็นกรอบทิศทางการดำเนินงานตามภารกิจ	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
19	ผู้บริหารสถานศึกษามีการระดมความคิด จัดประชุมปรึกษา ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้ได้เข้ามามีส่วนร่วมในโครงการดำเนินตามกลยุทธ์ของสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้

รายการข้อความคิดเห็น		ผู้เชี่ยวชาญ คนที่			ผลรวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3			
20	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างแรงจูงใจในการทำงานของครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
การควบคุมและประเมินกลยุทธ์							
21	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำกับ นิเทศ ติดตาม การปฏิบัติงานของครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
22	ผู้บริหารสถานศึกษามีวิธีการวัดและเครื่องมือในการติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
23	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำแผนปฏิทินการกำกับ นิเทศ ติดตาม	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
24	ผู้บริหารสถานศึกษาให้ครูจัดทำรายงานผลการดำเนินงานต่าง ๆ เช่น รายงานประเมินตนเอง (SAR), รายงานผลการปฏิบัติงานตามข้อตกลง (PA) และรายงานแบบบันทึกเอกสารในชั้นเรียน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
25	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดแนวทางปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาแผนการดำเนินงาน	+1	+1	+1	3	1.0	ใช้ได้
โดยรวม		**+1**	**+1**	**+1**	**3**	**1.0**	**ใช้ได้**

ภาคผนวก ง
หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือวิจัย

ที่ อว ๗๙๑๔/๑๘๗๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตอีสาน
๙/๓๗ หมู่ ๑๒ ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐
โทร. ๐-๔๓๒๔-๑๔๘๘ โทรสาร. ๐-๔๓๒๔-๑๕๐๒
www.mbuisc.ac.th

๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย

เจริญพร ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๑

เนื่องด้วย นางสาวอารียา อินทะปัญญา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๕๒๐๔๔๐๔๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา รุ่นที่ ๑๑/๒๕๖๕ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี ผศ.ดร. วิทูล ทาชา เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ดังนั้น เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงานที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ และเป็นไปตามกระบวนการของการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้ประกอบเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการทำวิทยานิพนธ์และขออนุญาตใช้หน่วยงานของท่านเป็นพื้นที่ในการทำวิทยานิพนธ์เป็นลำดับต่อไป

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณาและให้ความอนุเคราะห์ ขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ติดต่อประสานงาน : นางสาวอารียา อินทะปัญญา ๐๘๑-๒๓๙๓๗๙๕

ภาคผนวก จ
ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Try-out)

ผลการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Try-out)

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded[a]	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.941	25

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม	16.9684	4.581	.880	.927
ด้านการกำหนดกลยุทธ์	16.9525	4.446	.827	.929
ด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์	16.6355	6.517	.879	.936
ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์	16.0190	4.452	.853	.941

ภาคผนวก ฉ
หนังสือขออนุญาตลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

ที่ อว ๗๙๑๔/๐๘๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตอีสาน
๙/๓๗ หมู่ ๑๒ ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐
โทร. ๐-๔๓๒๔-๑๔๘๘ โทรสาร. ๐-๔๓๒๔-๑๕๐๒
www.mbuisc.ac.th

๘ มกราคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต ๕

เนื่องด้วย นางสาวอารียา อินทะปัญญา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๕๒๐๔๔๐๔๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา รุ่นที่ ๑๑/๒๕๖๕ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี ผศ.ดร. วิทูล ทาชา เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ดังนั้น เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงานที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์และเป็นไปตามกระบวนการของการทำวิทยานิพนธ์ดังกล่าว มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้ประกอบเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการทำวิทยานิพนธ์และขออนุญาตใช้หน่วยงานของท่านเป็นพื้นที่ในการทำวิทยานิพนธ์เป็นลำดับต่อไป

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณาและให้ความอนุเคราะห์ ขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูสุธีจริยวัฒน์, ผศ.ดร.)
รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ปฏิบัติการแทนอธิการบดี

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ติดต่อประสานงาน : นางสาวอารียา อินทะปัญญา ๐๘๑-๒๓๙๓๗๙๕

ภาคผนวก ช
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

.....

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ผู้ตอบคือ ครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษากลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 ตามความคิดเห็นของครูที่มีเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานต่างกัน

2. โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตรงและทำเครื่องหมาย ✓ลงในช่องคำตอบที่ตรงกับความเป็นจริง

3. ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามจะนำมาใช้ในการวิจัยเท่านั้น โดยผู้วิจัยจะถือเป็นความลับและจะนำเสนอในภาพรวม ซึ่งไม่ได้ผลกระทบต่อการปฏิบัติงานและสถานภาพทางราชการของท่านแต่ประการใด

4. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยในครั้งนี้

นางสาวอารียา อินทะปัญญา
นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

แบบสอบถามงานวิจัย
เรื่อง กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) หน้าข้อความตามความเป็นจริงสถานภาพของผู้ตอบ แบบสอบถาม

เพศ ( ) ชาย
( ) หญิง

ระดับการศึกษา ( ) ปริญญาตรี
( ) สูงกว่าปริญญาตรี

ประสบการณ์การทำงาน ( ) น้อยกว่า 5 ปี
( ) 5 - 10 ปี
( ) 11-15 ปี
( ) มากกว่า 15 ปี

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

คำชี้แจง โปรดพิจารณาให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความเห็นของท่านว่าอยู่ในระดับใด แล้วทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน โดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

ระดับ 1 หมายถึง มีความคิดเห็นกลยุทธ์การบริหารอยู่ในระดับน้อยที่สุด
ระดับ 2 หมายถึง มีความคิดเห็นกลยุทธ์การบริหารอยู่ในระดับน้อย
ระดับ 3 หมายถึง มีความคิดเห็นกลยุทธ์การบริหารอยู่ในระดับปานกลาง
ระดับ 4 หมายถึง ความคิดเห็นกลยุทธ์การบริหารอยู่ในระดับมาก
ระดับ 5 หมายถึง ความคิดเห็นกลยุทธ์การบริหารอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อ	กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
1. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม						
1.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการศึกษารายได้เฉลี่ยและแนวโน้มการใช้จ่ายของผู้ปกครอง					

ข้อ	กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
2.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการศึกษาความเชื่อค่านิยม วัฒนธรรม วิถีชีวิตของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน					
3.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการศึกษาการบริหารงานของรัฐบาล เสถียรภาพของรัฐบาล คุณภาพของพรรคการเมือง กฎหมายท้องถิ่น และกฎหมายสิ่งแวดล้อม					
4.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการศึกษาความรู้เกี่ยวกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีของนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน					
5.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดโครงสร้างบุคลากรและนโยบายที่ชัดเจนและเป็นระบบ					
6.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนและการให้บริการของครูแก่บุคลากร ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง					
7.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารจัดการครูให้จัดการเรียนการสอนเต็มศักยภาพ					
8.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้งบประมาณที่ถูกต้อง ตรวจสอบได้ มุ่งเน้นความโปร่งใส คล่องตัวเป็นระบบ					
9.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดการแหล่งเรียนรู้ ระบบเครือข่ายสัญญาณอินเทอร์เน็ต เครื่องคอมพิวเตอร์ ที่ใช้งานได้					
10.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารจัดการในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ					
2. การกำหนดกลยุทธ์						
11.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) เพื่อให้ทราบทิศทางในอนาคตของสถานศึกษา					
12.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดพันธกิจ (Mission) เพื่อกำหนดภารกิจและเป้าหมายระยะยาวของสถานศึกษา					
13.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดเป้าประสงค์ (Goal) ในการกำหนดความสำเร็จของการดำเนินงาน					
14.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดวัตถุประสงค์ (Objectives) ในการระบุการดำเนินกิจกรรมและลักษณะงานที่ชัดเจน โดยเน้นการวัดเชิงปริมาณ					
3. การปฏิบัติตามกลยุทธ์						
15.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดโครงสร้างของบุคลากรอย่าง					

ข้อ	กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		1	2	3	4	5
	ชัดเจน					
16.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน เพื่อแจ้งให้บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องทุกคนทราบแผนงานที่วางไว้					
17.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี โดยการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบโดยแต่งตั้งคณะกรรมการอย่างชัดเจน					
18.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่จะดำเนินงาน ระยะเวลา ผู้รับผิดชอบ เป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จ และกำหนดงบประมาณ เพื่อเป็นกรอบทิศทางการดำเนินงานตามภารกิจ					
19.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการระดมความคิด จัดประชุม ปรึกษาทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้ได้เข้ามามีส่วนร่วมในโครงการดำเนินตามกลยุทธ์ของสถานศึกษา					
20.	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างแรงจูงใจในการทำงานของครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง					
4. การควบคุมและประเมินกลยุทธ์						
21.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำกับ นิเทศ ติดตาม การปฏิบัติงานของครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง					
22.	ผู้บริหารสถานศึกษามีวิธีการวัดและเครื่องมือในการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน					
23.	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำแผนปฏิทินการกำกับ นิเทศ ติดตาม					
24.	ผู้บริหารสถานศึกษาให้ครูจัดทำรายงานผลการดำเนินงานต่าง ๆ เช่น รายงานประเมินตนเอง (SAR), รายงานผลการปฏิบัติงานตามข้อตกลง (PA) และรายงานแบบบันทึกเอกสารในชั้นเรียน					
25	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดแนวทางปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาแผนการดำเนินงาน					

ภาคผนวก ซ
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลผ่าน Google Form

ส่วนที่ 1 จาก 3

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

B I U

STRATEGIC ADMINISTRATION OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER KHON KAEN PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 5

เรียน ผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้าพเจ้า นางสาวอาริยา อินทะปัญญา นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน กำลังเก็บข้อมูลงานวิจัย เรื่อง กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำเป็นต้องได้รับข้อมูลจากท่าน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยในครั้งนี้

คำชี้แจง
1. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 กลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

2. โปรดอ่านคำชี้แจงในการตอบแบบสอบถามแต่ละตอน กรุณาตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความเป็นจริง โดยคำตอบของ

ส่วนที่ 2 จาก 3

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเลือกคำตอบตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ *

- ชาย
- หญิง

2. ประสบการณ์การทำงาน *

- น้อยกว่า 5 ปี
- 5 - 10 ปี
- 11 - 15 ปี
- มากกว่า 15 ปี

ต่อจากส่วนที่ 2 ไปยังส่วนถัดไป

ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม *

	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ผู้บริหารสถาน...	○	○	○	○	○
2. ผู้บริหารสถาน...	○	○	○	○	○
3. ผู้บริหารสถาน...	○	○	○	○	○
4. ผู้บริหารสถาน...	○	○	○	○	○
5. ผู้บริหารสถาน...	○	○	○	○	○
6. ผู้บริหารสถาน...	○	○	○	○	○
7. ผู้บริหารสถาน...	○	○	○	○	○
8. ผู้บริหารสถาน...	○	○	○	○	○
9. ผู้บริหารสถาน...	○	○	○	○	○
10. ผู้บริหารสถา...	○	○	○	○	○

:::

ด้านการกำหนดกลยุทธ์ *

	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
11. ผู้บริหารสถา...	○	○	○	○	○
12. ผู้บริหารสถา...	○	○	○	○	○
13. ผู้บริหารสถา...	○	○	○	○	○
14. ผู้บริหารสถา...	○	○	○	○	○

ด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์ *

	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
15. ผู้บริหารสถา...	○	○	○	○	○
16. ผู้บริหารสถา...	○	○	○	○	○
17. ผู้บริหารสถา...	○	○	○	○	○
18. ผู้บริหารสถา...	○	○	○	○	○
19. ผู้บริหารสถา...	○	○	○	○	○
20. ผู้บริหารสถา...	○	○	○	○	○

ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ *

	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
21. ผู้บริหารสถา...	○	○	○	○	○
22. ผู้บริหารสถา...	○	○	○	○	○
23. ผู้บริหารสถา...	○	○	○	○	○
24. ผู้บริหารสถา...	○	○	○	○	○
25. ผู้บริหารสถา...	○	○	○	○	○

ขอขอบพระคุณที่ท่านกรุณาเสียสละเวลาในการแสดงความคิดเห็นในการตอบแบบสอบถาม คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการวิจัยครั้งนี้

นางสาวอารียา อินทะปัญญา นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

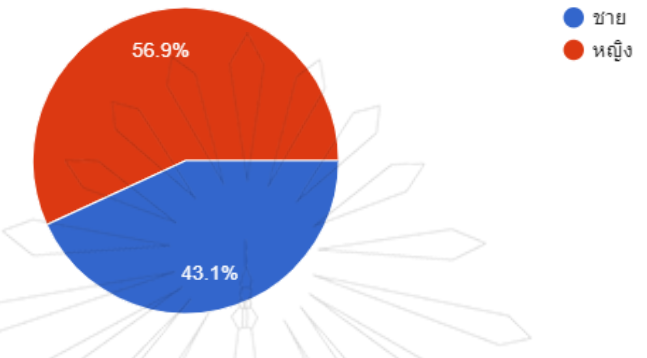
โทร. 081-2393795 E-mail: milk.areeya26@gmail.com http://www.mbuisc.ac.th

ภาคผนวก ฌ
ผลการเก็บข้อมูลแบบสอบถามผ่าน Google Form

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

คำตอบ 283 ข้อ

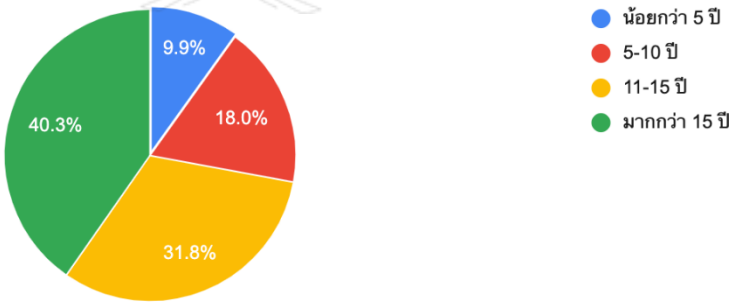
2.ระดับการศึกษา

คำตอบ 283 ข้อ

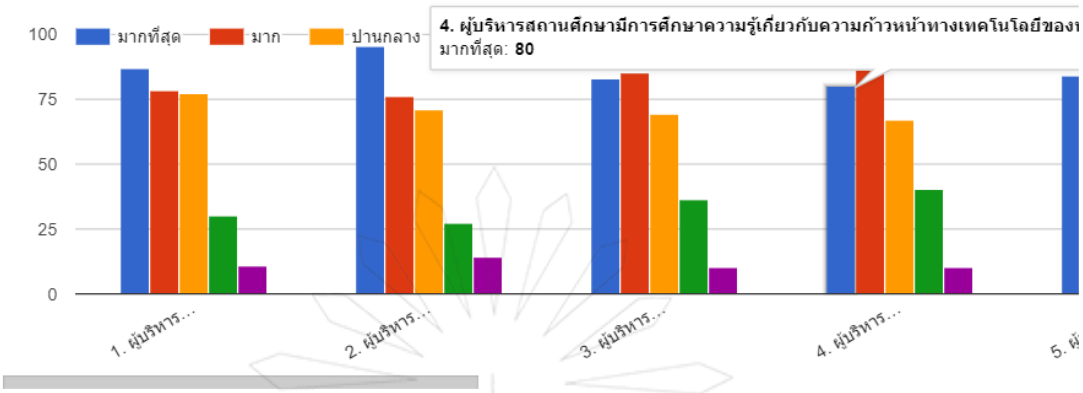
3.ประสบการณ์ในการทำงาน

คำตอบ 283 ข้อ

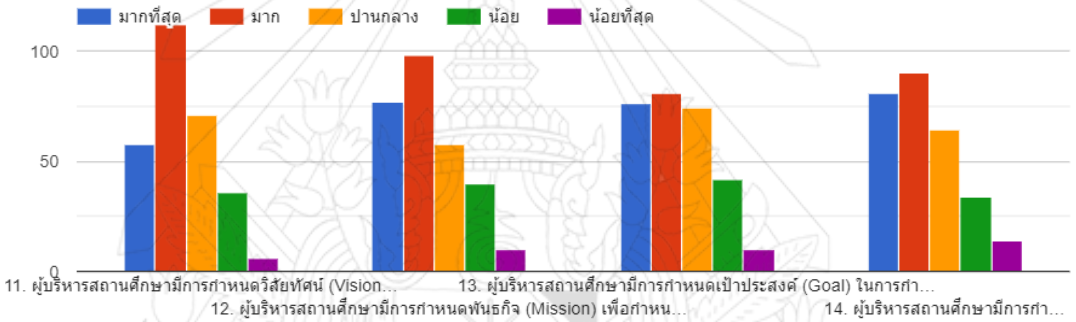
ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม

คัดลอก

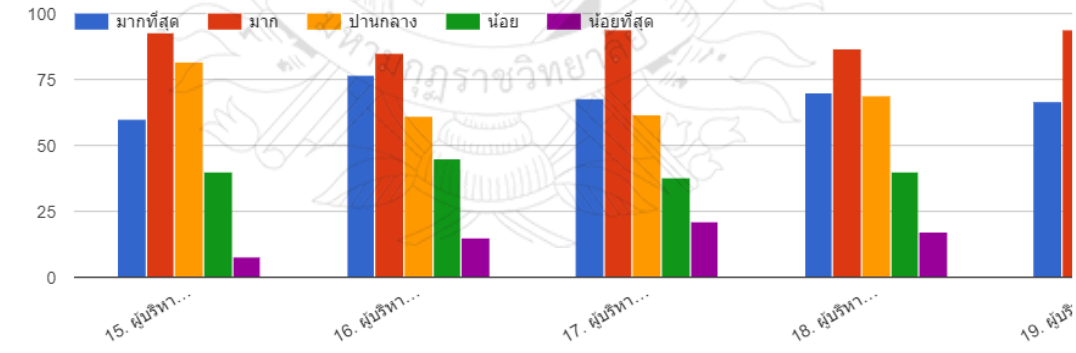
ด้านการกำหนดกลยุทธ์

คัดลอก

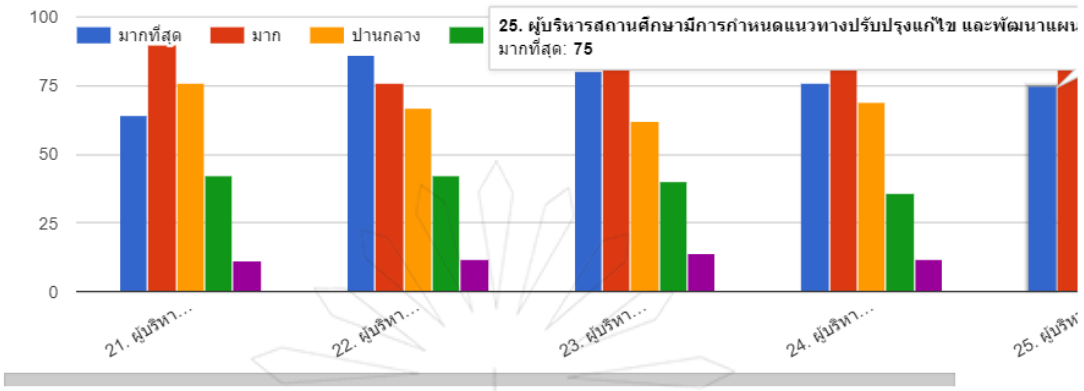
ด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์

คัดลอก

ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์

คัดลอก

ขอขอบพระคุณที่ท่านกรุณาเสียสละเวลาในการแสดงความคิดเห็นในการตอบแบบสอบถาม คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการวิจัยครั้งนี้

ภาคผนวก ญ
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากโปรแกรมสำเร็จรูป

ผลการวิเคราะห์จากโปรแกรมจากโปรแกรมสำเร็จรูป

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.941	25

Frequencies

Statistics

		1. เพศ	2. ระดับการศึกษา	3. ประสบการณ์การทำงาน
N	Valid	283	283	283
	Missing	0	0	0
Mean		1.57	1.10	3.02
Std. Deviation		.496	.299	.991

Frequency Table

1. เพศ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ชาย	122	43.1	43.1	43.1
	หญิง	161	56.9	56.9	100.0
	Total	283	100.0	100.0	

2. ระดับการศึกษา

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ปริญญาตรี	255	90.1	90.1	90.1
	สูงกว่าปริญญาตรี	28	9.9	9.9	100.0
	Total	283	100.0	100.0	

3. ประสบการณ์การทำงาน

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยกว่า 5 ปี	28	9.9	9.9	9.9
	5 - 10 ปี	51	18.0	18.0	27.9
	10 - 15 ปี	90	31.8	31.8	59.7
	มากกว่า 15 ปี	114	40.3	40.3	100.0
	Total	283	100.0	100.0	

Descriptives

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
รวมด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม	283	1.00	5.00	3.6724	.95899
รวมด้านการกำหนดกลยุทธ์	283	1.00	5.00	3.6475	.96532
รวมด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์	283	1.00	5.00	3.5489	1.00495
รวมด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์	283	1.00	5.00	3.6099	.98437
รวมทั้งหมด	283	1.00	5.00	3.6197	.91995
Valid N (listwise)	283				

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม [1. ผู้บริหารสถานศึกษามีการศึกษารายได้เฉลี่ยและแนวโน้มการใช้จ่ายของผู้ปกครอง]	283	1	5	3.71	1.128
ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม [2. ผู้บริหารสถานศึกษามีการศึกษาความเชื่อค่านิยม วัฒนธรรม วิถีชีวิตของนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน]	283	1	5	3.75	1.163
ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม [3. ผู้บริหารสถานศึกษามีการศึกษาการบริหารงานของรัฐบาล เสถียรภาพของรัฐบาล คุณภาพของพรรคการเมือง กฎหมายท้องถิ่น และกฎหมายสิ่งแวดล้อม]	283	1	5	3.69	1.128
ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม [4. ผู้บริหารสถานศึกษามีการศึกษาความรู้เกี่ยวกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีของนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน]	283	1	5	3.66	1.136
ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม [5. ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดโครงสร้างบุคลากรและนโยบายที่ชัดเจนและเป็นระบบ]	283	1	5	3.66	1.156
ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม [6. ผู้บริหารสถานศึกษามีการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนและการให้บริการของครูแก่บุคลากรชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง]	283	1	5	3.64	1.166
ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม [7. ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารจัดการครูให้จัดการเรียนการสอนเต็มศักยภาพ]	283	1	5	3.69	1.124

ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม [8. ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้งบประมาณที่ถูกต้อง ตรวจสอบได้ มุ่งเน้นความโปร่งใส คล่องตัวเป็นระบบ]	283	1	5	3.67	1.137
ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม [9. ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดการแหล่งเรียนรู้ ระบบเครือข่ายสัญญาณอินเทอร์เน็ต เครื่องคอมพิวเตอร์ ที่ใช้งานได้]	283	1	5	3.54	1.143
ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม [10. ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารจัดการในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ]	283	1	5	3.72	1.192
รวมด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม	283	1.00	5.00	3.6724	.95899
Valid N (listwise)	283				

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
ด้านการกำหนดกลยุทธ์ [11. ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) เพื่อให้ทราบทิศทางในอนาคตของสถานศึกษา]	283	1	5	3.64	1.013
ด้านการกำหนดกลยุทธ์ [12. ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดพันธกิจ (Mission) เพื่อกำหนดภารกิจและเป้าหมายระยะยาวของสถานศึกษา]	283	1	5	3.68	1.123
ด้านการกำหนดกลยุทธ์ [13. ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดเป้าประสงค์ (Goal) ในการกำหนดความสำเร็จของการดำเนินงาน]	283	1	5	3.60	1.136
ด้านการกำหนดกลยุทธ์ [14. ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดวัตถุประสงค์ (Objectives) ในการระบุการดำเนินกิจกรรมและลักษณะงานที่ชัดเจน โดยเน้นการวัดเชิงปริมาณ]	283	1	5	3.67	1.155
รวมด้านการกำหนดกลยุทธ์	283	1.00	5.00	3.6475	.96532
Valid N (listwise)	283				

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ [21. ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำกับ นิเทศ ติดตาม การปฏิบัติงานของครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง]	283	1	5	3.54	1.111
ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ [22. ผู้บริหารสถานศึกษามีวิธีการวัดและเครื่องมือในการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน]	283	1	5	3.64	1.180
ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ [23. ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำแผนปฏิทินการกำกับ นิเทศ ติดตาม]	283	1	5	3.63	1.176
ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ [24. ผู้บริหารสถานศึกษาให้ครูจัดทำรายงานผลการดำเนินงานต่าง ๆ เช่น รายงานประเมินตนเอง (SAR) , รายงานผลการปฏิบัติงานตามข้อตกลง (PA) และรายงานแบบบันทึกเอกสารในชั้นเรียน]	283	1	5	3.64	1.131
ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ [25. ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดแนวทางปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาแผนการดำเนินงาน]	283	1	5	3.59	1.168
รวมด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์	283	1.00	5.00	3.6099	.98437
Valid N (listwise)	283				

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
ด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์ [15. ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดโครงสร้างของบุคลากรอย่างชัดเจน]	283	1	5	3.55	1.062
ด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์ [16. ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานเพื่อแจ้งให้บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องทุกคนทราบแผนงานที่วางไว้]	283	1	5	3.58	1.195
ด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์ [17. ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีโดยการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบโดยแต่งตั้งคณะกรรมการอย่างชัดเจน]	283	1	5	3.53	1.204
ด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์ [18. ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำโครงการ/กิจกรรมที่จะดำเนินงาน ระยะเวลา ผู้รับผิดชอบ เป้าหมาย ตัวชี้วัดความสำเร็จ และกำหนดงบประมาณเพื่อเป็นกรอบทิศทางการดำเนินงานตามภารกิจ]	283	1	5	3.54	1.179
ด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์ [19. ผู้บริหารสถานศึกษามีการระดมความคิด จัดประชุม ปรึกษาทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้ได้เข้ามามีส่วนร่วมในโครงการดำเนินตามกลยุทธ์ของสถานศึกษา]	283	1	5	3.53	1.198
ด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์ [20. ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างแรงจูงใจในการทำงานของครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง]	283	1	5	3.56	1.188
รวมด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์	283	1.00	5.00	3.5489	1.00495
Valid N (listwise)	283				

Group Statistics

	1. เพศ	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
รวมด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม	ชาย	122	3.5361	1.02860	.09313
	หญิง	161	3.7758	.89210	.07031
รวมด้านการกำหนดกลยุทธ์	ชาย	122	3.5410	1.00534	.09102
	หญิง	161	3.7283	.92887	.07321
รวมด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์	ชาย	122	3.4194	1.06584	.09650
	หญิง	161	3.6470	.94784	.07470
รวมด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์	ชาย	122	3.4902	1.01268	.09168
	หญิง	161	3.7006	.95554	.07531
รวมทั้งหมด	ชาย	122	3.4967	.96969	.08779
	หญิง	161	3.7129	.87190	.06872

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means							
						Significance				95% Confidence Interval of the Difference	
		F	Sig.	t	df	One-Sided p	Two-Sided p	Mean Difference	Std. Error Difference	Lower	Upper
รวมด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม	Equal variances assumed	4.788	.029	-2.095	281	.019	.037	-.23971	.11443	-.46495	-.01447
	Equal variances not assumed			-2.054	239.423	.021	.041	-.23971	.11669	-.46957	-.00985
รวมด้านการกำหนดกลยุทธ์	Equal variances assumed	.470	.493	-1.621	281	.053	.106	-.18728	.11554	-.41471	.04015
	Equal variances not assumed			-1.603	249.289	.055	.110	-.18728	.11681	-.41733	.04277
รวมด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์	Equal variances assumed	6.171	.014	-1.895	281	.030	.059	-.22760	.12008	-.46396	.00876
	Equal variances not assumed			-1.865	243.378	.032	.063	-.22760	.12203	-.46797	.01277
รวมด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์	Equal variances assumed	1.728	.190	-1.788	281	.037	.075	-.21046	.11770	-.44214	.02123
	Equal variances not assumed			-1.774	252.447	.039	.077	-.21046	.11865	-.44412	.02321
รวมทั้งหมด	Equal variances assumed	3.789	.053	-1.968	281	.025	.050	-.21626	.10987	-.43252	.00000
	Equal variances not assumed			-1.940	245.103	.027	.054	-.21626	.11149	-.43585	.00333

Independent Samples Effect Sizes

			95% Confidence Interval	
		Standardizer[a]	Lower	Upper
รวมด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม	Cohen's d	.95328	-.251	-.487	-.015
	Hedges' correction	.95583	-.251	-.486	-.015
	Glass's delta	.89210	-.269	-.505	-.031
รวมด้านการกำหนดกลยุทธ์	Cohen's d	.96254	-.195	-.430	.041
	Hedges' correction	.96512	-.194	-.429	.041
	Glass's delta	.92887	-.202	-.438	.035
รวมด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์	Cohen's d	1.00036	-.228	-.463	.009
	Hedges' correction	1.00304	-.227	-.462	.009
	Glass's delta	.94784	-.240	-.476	-.003
รวมด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์	Cohen's d	.98055	-.215	-.450	.021
	Hedges' correction	.98318	-.214	-.449	.021
	Glass's delta	.95554	-.220	-.456	.017
รวมทั้งหมด	Cohen's d	.91529	-.236	-.472	.000
	Hedges' correction	.91774	-.236	-.471	.000
	Glass's delta	.87190	-.248	-.484	-.011

a. The denominator used in estimating the effect sizes.
Cohen's d uses the pooled standard deviation.
Hedges' correction uses the pooled standard deviation, plus a correction factor.
Glass's delta uses the sample standard deviation of the control group.

Group Statistics

	2. ระดับการศึกษา	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
รวมด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม	ปริญญาตรี	255	3.6753	.96647	.06052
	สูงกว่าปริญญาตรี	28	3.6464	.90410	.17086
รวมด้านการกำหนดกลยุทธ์	ปริญญาตรี	255	3.6520	.96555	.06046
	สูงกว่าปริญญาตรี	28	3.6071	.97996	.18519
รวมด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์	ปริญญาตรี	255	3.5536	1.01647	.06365
	สูงกว่าปริญญาตรี	28	3.5060	.90890	.17177
รวมด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์	ปริญญาตรี	255	3.6314	.98746	.06184
	สูงกว่าปริญญาตรี	28	3.4143	.95052	.17963
รวมทั้งหมด	ปริญญาตรี	255	3.6281	.92844	.05814
	สูงกว่าปริญญาตรี	28	3.5435	.85046	.16072

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means							
						Significance		Mean	Std. Error	95% Confidence Interval of the Difference	
		F	Sig.	t	df	One-Sided p	Two-Sided p	Difference	Difference	Lower	Upper
รวมด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม	Equal variances assumed	.430	.513	.151	281	.440	.880	.02887	.19125	-.34761	.40534
	Equal variances not assumed			.159	34.144	.437	.874	.02887	.18126	-.33944	.39718
รวมด้านการกำหนดกลยุทธ์	Equal variances assumed	.000	.989	.233	281	.408	.816	.04482	.19251	-.33412	.42375
	Equal variances not assumed			.230	33.023	.410	.819	.04482	.19482	-.35153	.44116
รวมด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์	Equal variances assumed	.720	.397	.238	281	.406	.812	.04764	.20041	-.34685	.44213
	Equal variances not assumed			.260	34.855	.398	.796	.04764	.18318	-.32429	.41957
รวมด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์	Equal variances assumed	.002	.967	1.108	281	.134	.269	.21709	.19590	-.16852	.60270
	Equal variances not assumed			1.143	33.728	.131	.261	.21709	.18998	-.16911	.60328
รวมทั้งหมด	Equal variances assumed	.159	.691	.461	281	.322	.645	.08460	.18341	-.27642	.44563
	Equal variances not assumed			.495	34.466	.312	.624	.08460	.17091	-.26256	.43177

Independent Samples Effect Sizes

				95% Confidence Interval	
		Standardizer[a]	Point Estimate	Lower	Upper
รวมด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม	Cohen's d	.96066	.030	-.360	.420
	Hedges' correction	.96323	.030	-.359	.419
	Glass's delta	.90410	.032	-.359	.422
รวมด้านการกำหนดกลยุทธ์	Cohen's d	.96694	.046	-.344	.437
	Hedges' correction	.96953	.046	-.343	.435
	Glass's delta	.97996	.046	-.345	.436
รวมด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์	Cohen's d	1.00663	.047	-.343	.438
	Hedges' correction	1.00933	.047	-.342	.436
	Glass's delta	.90890	.052	-.339	.442
รวมด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์	Cohen's d	.98397	.221	-.170	.611
	Hedges' correction	.98661	.220	-.170	.609
	Glass's delta	.95052	.228	-.169	.621
รวมทั้งหมด	Cohen's d	.92123	.092	-.299	.482
	Hedges' correction	.92370	.092	-.298	.481
	Glass's delta	.85046	.099	-.293	.490

a. The denominator used in estimating the effect sizes.
Cohen's d uses the pooled standard deviation.
Hedges' correction uses the pooled standard deviation, plus a correction factor.
Glass's delta uses the sample standard deviation of the control group.

Descriptives

		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Minimum	Maximum
						Lower Bound	Upper Bound		
รวมด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม	น้อยกว่า 5 ปี	28	3.0143	1.14624	.21662	2.5698	3.4588	1.40	5.00
	5 - 10 ปี	51	3.8078	.83303	.11665	3.5735	4.0421	1.50	5.00
	10 - 15 ปี	90	3.6678	1.05072	.11076	3.4477	3.8878	1.00	5.00
	มากกว่า 15 ปี	114	3.7772	.82334	.07711	3.6244	3.9300	1.00	5.00
	Total	283	3.6724	.95899	.05701	3.5602	3.7846	1.00	5.00
รวมด้านการกำหนดกลยุทธ์	น้อยกว่า 5 ปี	28	3.1071	1.15556	.21838	2.6591	3.5552	1.50	5.00
	5 - 10 ปี	51	3.7647	.88658	.12415	3.5154	4.0141	1.50	5.00
	10 - 15 ปี	90	3.6972	1.05501	.11121	3.4763	3.9182	1.00	5.00
	มากกว่า 15 ปี	114	3.6886	.83650	.07835	3.5334	3.8438	1.00	5.00
	Total	283	3.6475	.96532	.05738	3.5346	3.7605	1.00	5.00
รวมด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์	น้อยกว่า 5 ปี	28	2.9881	1.17408	.22188	2.5328	3.4434	1.33	5.00
	5 - 10 ปี	51	3.7288	.91770	.12850	3.4707	3.9869	1.50	5.00
	10 - 15 ปี	90	3.5556	1.10639	.11662	3.3238	3.7873	1.00	5.00
	มากกว่า 15 ปี	114	3.6009	.87115	.08159	3.4392	3.7625	1.00	5.00
	Total	283	3.5489	1.00495	.05974	3.4313	3.6665	1.00	5.00
รวมด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์	น้อยกว่า 5 ปี	28	3.1214	1.18176	.22333	2.6632	3.5797	1.20	5.00
	5 - 10 ปี	51	3.7294	.91023	.12746	3.4734	3.9854	1.40	5.00
	10 - 15 ปี	90	3.6289	1.04400	.11005	3.4102	3.8476	1.00	5.00
	มากกว่า 15 ปี	114	3.6614	.88932	.08329	3.4964	3.8264	1.20	5.00
	Total	283	3.6099	.98437	.05851	3.4947	3.7251	1.00	5.00
รวมทั้งหมด	น้อยกว่า 5 ปี	28	3.0577	1.12068	.21179	2.6232	3.4923	1.56	5.00
	5 - 10 ปี	51	3.7577	.83369	.11674	3.5232	3.9922	1.56	4.95
	10 - 15 ปี	90	3.6374	1.01280	.10676	3.4252	3.8495	1.00	5.00
	มากกว่า 15 ปี	114	3.6820	.77811	.07288	3.5376	3.8264	1.18	4.56
	Total	283	3.6197	.91995	.05469	3.5120	3.7273	1.00	5.00

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
รวมด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม	Between Groups	14.317	3	4.772	5.434	.001
	Within Groups	245.028	279	.878		
	Total	259.345	282			
รวมด้านการกำหนดกลยุทธ์	Between Groups	9.291	3	3.097	3.409	.018
	Within Groups	253.487	279	.909		
	Total	262.778	282			
รวมด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์	Between Groups	10.768	3	3.589	3.654	.013
	Within Groups	274.028	279	.982		
	Total	284.796	282			
รวมด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์	Between Groups	7.744	3	2.581	2.713	.045
	Within Groups	265.508	279	.952		
	Total	273.252	282			
รวมทั้งหมด	Between Groups	10.284	3	3.428	4.188	.006
	Within Groups	228.372	279	.819		
	Total	238.656	282			

ANOVA Effect Sizes[a,b]

		Point Estimate	95% Confidence Interval Lower	Upper
รวมด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม	Eta-squared	.055	.010	.107
	Epsilon-squared	.045	-.001	.097
	Omega-squared Fixed-effect	.045	-.001	.097
	Omega-squared Random-effect	.015	.000	.035
รวมด้านการกำหนดกลยุทธ์	Eta-squared	.035	.001	.079
	Epsilon-squared	.025	-.010	.069
	Omega-squared Fixed-effect	.025	-.010	.069
	Omega-squared Random-effect	.008	-.003	.024
รวมด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์	Eta-squared	.038	.002	.082
	Epsilon-squared	.027	-.009	.073
	Omega-squared Fixed-effect	.027	-.009	.072
	Omega-squared Random-effect	.009	-.003	.025
รวมด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์	Eta-squared	.028	.000	.068
	Epsilon-squared	.018	-.011	.058
	Omega-squared Fixed-effect	.018	-.011	.058
	Omega-squared Random-effect	.006	-.004	.020
รวมทั้งหมด	Eta-squared	.043	.004	.090
	Epsilon-squared	.033	-.007	.080
	Omega-squared Fixed-effect	.033	-.007	.080
	Omega-squared Random-effect	.011	-.002	.028

a. Eta-squared and Epsilon-squared are estimated based on the fixed-effect model.

b. Negative but less biased estimates are retained, not rounded to zero.

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
รวมด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม	Between Groups	14.317	3	4.772	5.434	.001
	Within Groups	245.028	279	.878		
	Total	259.345	282			
รวมด้านการกำหนดกลยุทธ์	Between Groups	9.291	3	3.097	3.409	.018
	Within Groups	253.487	279	.909		
	Total	262.778	282			
รวมด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์	Between Groups	10.768	3	3.589	3.654	.013
	Within Groups	274.028	279	.982		
	Total	284.796	282			
รวมด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์	Between Groups	7.744	3	2.581	2.713	.045
	Within Groups	265.508	279	.952		
	Total	273.252	282			
รวมทั้งหมด	Between Groups	10.284	3	3.428	4.188	.006
	Within Groups	228.372	279	.819		
	Total	238.656	282			

Multiple Comparisons

Scheffe

Dependent Variable	(I) 3. ประสบการณ์การทำงาน	(J) 3. ประสบการณ์การทำงาน	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
						Lower Bound	Upper Bound
รวมด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม	น้อยกว่า 5 ปี	5 - 10 ปี	-.79356*	.22042	.005	-1.4135	-.1736
		10 - 15 ปี	-.65349*	.20279	.017	-1.2239	-.0831
		มากกว่า 15 ปี	-.76291*	.19766	.002	-1.3189	-.2070
	5 - 10 ปี	น้อยกว่า 5 ปี	.79356*	.22042	.005	.1736	1.4135
		10 - 15 ปี	.14007	.16425	.867	-.3219	.6020
		มากกว่า 15 ปี	.03065	.15787	.998	-.4134	.4747
	10 - 15 ปี	น้อยกว่า 5 ปี	.65349*	.20279	.017	.0831	1.2239
		5 - 10 ปี	-.14007	.16425	.867	-.6020	.3219
		มากกว่า 15 ปี	-.10942	.13214	.876	-.4811	.2623
	มากกว่า 15 ปี	น้อยกว่า 5 ปี	.76291*	.19766	.002	.2070	1.3189
		5 - 10 ปี	-.03065	.15787	.998	-.4747	.4134
		10 - 15 ปี	.10942	.13214	.876	-.2623	.4811

รวมด้านการกำหนดกลยุทธ์	น้อยกว่า 5 ปี	5 - 10 ปี	-.65756*	.22419	.037	-1.2881	-.0270
		10 - 15 ปี	-.59008*	.20626	.044	-1.1702	-.0099
		มากกว่า 15 ปี	-.58145*	.20104	.041	-1.1469	-.0160
	5 - 10 ปี	น้อยกว่า 5 ปี	.65756*	.22419	.037	.0270	1.2881
		10 - 15 ปี	.06748	.16706	.983	-.4024	.5374
		มากกว่า 15 ปี	.07611	.16058	.973	-.3755	.5277
	10 - 15 ปี	น้อยกว่า 5 ปี	.59008*	.20626	.044	.0099	1.1702
		5 - 10 ปี	-.06748	.16706	.983	-.5374	.4024
		มากกว่า 15 ปี	.00863	.13441	1.000	-.3694	.3867
	มากกว่า 15 ปี	น้อยกว่า 5 ปี	.58145*	.20104	.041	.0160	1.1469
		5 - 10 ปี	-.07611	.16058	.973	-.5277	.3755
		10 - 15 ปี	-.00863	.13441	1.000	-.3867	.3694
	น้อยกว่า 5 ปี	5 - 10 ปี	-.74066*	.23310	.019	-1.3963	-.0850
		10 - 15 ปี	-.56746	.21446	.074	-1.1706	.0357
		มากกว่า 15 ปี	-.61278*	.20903	.037	-1.2007	-.0249
	5 - 10 ปี	น้อยกว่า 5 ปี	.74066*	.23310	.019	.0850	1.3963
		10 - 15 ปี	.17320	.17370	.803	-.3153	.6618
		มากกว่า 15 ปี	.12788	.16696	.899	-.3417	.5975
	10 - 15 ปี	น้อยกว่า 5 ปี	.56746	.21446	.074	-.0357	1.1706
		5 - 10 ปี	-.17320	.17370	.803	-.6618	.3153
		มากกว่า 15 ปี	-.04532	.13975	.991	-.4384	.3477
	มากกว่า 15 ปี	น้อยกว่า 5 ปี	.61278*	.20903	.037	.0249	1.2007
		5 - 10 ปี	-.12788	.16696	.899	-.5975	.3417
		10 - 15 ปี	.04532	.13975	.991	-.3477	.4384

รวมด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์	น้อยกว่า 5 ปี	5 - 10 ปี	-.60798	.22945	.074	-1.2533	.0374
		10 - 15 ปี	-.50746	.21109	.126	-1.1012	.0863
		มากกว่า 15 ปี	-.53997	.20575	.078	-1.1187	.0387
	5 - 10 ปี	น้อยกว่า 5 ปี	.60798	.22945	.074	-.0374	1.2533
		10 - 15 ปี	.10052	.17098	.951	-.3804	.5814
		มากกว่า 15 ปี	.06801	.16434	.982	-.3942	.5302
	10 - 15 ปี	น้อยกว่า 5 ปี	.50746	.21109	.126	-.0863	1.1012
		5 - 10 ปี	-.10052	.17098	.951	-.5814	.3804
		มากกว่า 15 ปี	-.03251	.13756	.997	-.4194	.3544
	มากกว่า 15 ปี	น้อยกว่า 5 ปี	.53997	.20575	.078	-.0387	1.1187
		5 - 10 ปี	-.06801	.16434	.982	-.5302	.3942
		10 - 15 ปี	.03251	.13756	.997	-.3544	.4194
รวมทั้งหมด	น้อยกว่า 5 ปี	5 - 10 ปี	-.69994*	.21280	.014	-1.2985	-.1014
		10 - 15 ปี	-.57962*	.19578	.034	-1.1303	-.0290
		มากกว่า 15 ปี	-.62428*	.19082	.015	-1.1610	-.0876
	5 - 10 ปี	น้อยกว่า 5 ปี	.69994*	.21280	.014	.1014	1.2985
		10 - 15 ปี	.12032	.15857	.902	-.3257	.5663
		มากกว่า 15 ปี	.07566	.15241	.970	-.3530	.5043
	10 - 15 ปี	น้อยกว่า 5 ปี	.57962*	.19578	.034	.0290	1.1303
		5 - 10 ปี	-.12032	.15857	.902	-.5663	.3257
		มากกว่า 15 ปี	-.04466	.12757	.989	-.4035	.3142
	มากกว่า 15 ปี	น้อยกว่า 5 ปี	.62428*	.19082	.015	.0876	1.1610
		5 - 10 ปี	-.07566	.15241	.970	-.5043	.3530
		10 - 15 ปี	.04466	.12757	.989	-.3142	.4035

*. The mean difference is significant at the 0.05 level.

Homogeneous Subsets

รวมด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม

Scheffe[a,b]

3. ประสบการณ์การทำงาน	N	Subset for alpha = 0.05	
		1	2
น้อยกว่า 5 ปี	28	3.0143	
10 - 15 ปี	90		3.6678
มากกว่า 15 ปี	114		3.7772
5 - 10 ปี	51		3.8078
Sig.		1.000	.898

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 53.188.

b. The group sizes are unequal. The harmonic mean of the group sizes is used. Type I error levels are not guaranteed.

รวมด้านการกำหนดกลยุทธ์

Scheffe[a,b]

3. ประสบการณ์การทำงาน	N	Subset for alpha = 0.05	
		1	2
น้อยกว่า 5 ปี	28	3.1071	
มากกว่า 15 ปี	114		3.6886
10 - 15 ปี	90		3.6972
5 - 10 ปี	51		3.7647
Sig.		1.000	.982

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 53.188.

b. The group sizes are unequal. The harmonic mean of the group sizes is used. Type I error levels are not guaranteed.

รวมด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์

Scheffe[a,b]

3. ประสบการณ์การทำงาน	N	Subset for alpha = 0.05	
		1	2
น้อยกว่า 5 ปี	28	2.9881	
10 - 15 ปี	90		3.5556
มากกว่า 15 ปี	114		3.6009
5 - 10 ปี	51		3.7288
Sig.		1.000	.846

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 53.188.

b. The group sizes are unequal. The harmonic mean of the group sizes is used. Type I error levels are not guaranteed.

รวมด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์

Scheffe[a,b]

		Subset for alpha = 0.05	
3. ประสบการณ์การทำงาน	N	1	2
น้อยกว่า 5 ปี	28	3.1214	
10 - 15 ปี	90	3.6289	3.6289
มากกว่า 15 ปี	114		3.6614
5 - 10 ปี	51		3.7294
Sig.		.068	.963

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 53.188.

b. The group sizes are unequal. The harmonic mean of the group sizes is used. Type I error levels are not guaranteed.

รวมทั้งหมด

Scheffe[a,b]

		Subset for alpha = 0.05	
3. ประสบการณ์การทำงาน	N	1	2
น้อยกว่า 5 ปี	28	3.0577	
10 - 15 ปี	90		3.6374
มากกว่า 15 ปี	114		3.6820
5 - 10 ปี	51		3.7577
Sig.		1.000	.925

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 53.188.

b. The group sizes are unequal. The harmonic mean of the group sizes is used. Type I error levels are not guaranteed.

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ สกุล : นางสาวอารียา อินทะปัญญา
วัน เดือน ปีเกิด : 26 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2537
ที่อยู่ปัจจุบัน : 121 หมู่ 3 ตำบลไชยสอ อำเภอซุมแพ จังหวัดขอนแก่น 40130
E-mail Milk.areeya26@gmail.com

การศึกษา

พ.ศ. 2562 : ปริญญาตรี ศึกษาศาสตรบัณฑิต การสอนภาษาอังกฤษให้ผู้มีพื้นฐานภาษาอื่นนอกจากภาษาอังกฤษ (TESOL) (เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง) มหาวิทยาลัยขอนแก่น

พ.ศ. 2567 : ปริญญาโท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

สถานที่ทำงาน

พ.ศ. 2562-2564 : รับราชการครู ตำแหน่ง ครูผู้ช่วย โรงเรียนบ้านกุดน้ำใส อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

พ.ศ. 2564-ปัจจุบัน : รับราชการครู ตำแหน่ง ครู โรงเรียนบ้านกุดน้ำใส อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5